The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, AUGUST 1, 1959.

LATVIJA
A M E R I K Ā

61./806. n-rs. SESTDIEN, 1959. G. 1. AUGUSTĀ 9. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

DRAUDZĪBAS DIENĀS

NIAGARĀ SATIEKAS TAUTIEŠI NO VISIEM ČETRIEM LATVIJAS NOVADIEM.

M. Zichmaņa speciālzīmējums.

ŽENĒVAS KOMĒDIJAI NOLEMTAS BEIGAS

SAV. VALSTU UN PADOMJU SAVIENĪBAS ĀRLIETU MINISTRI IZŠĶIRAS, KA ŽENĒVAS KONFERENCE PĀRTRAUCAMA JAU NĀKAMĀS NEDĒĻAS VIDŪ.

Ž e n ē v ā. Septiņu nedēļu ilgā runāšana ar Padomju Savienību starptautisko saspīlējumu nav mazinājusi. Ir radies noteiktāks uzskats par to, pēc kādas politikas katra pasaule pieturas, bet miera virzienā nekas nav mainījies. Padomju Savienība no saviem uzskatiem neatkāpjas ,un šorciz to nedara arī Rietumi.

Berlīnes jautājums paliek neizlemts, neizlemti paliek arī Vācijas apvienošanās un Eiropas drošības jautājumi.

Lai cik smieklīgi tas arī izklausītos, 4 lielvalstu ārlietu ministriem, konferences norietā ,radusies jauna problēma. Un, proti, kādā veidā sarunas izbeigt? Privātsarunās ārlietu ministri jau vairākas dienas mēģina atrast izdevīgāko definīciju sarunu izbeigšanai. Tas, ka konference varētu būt izjukusi vispār, netiek pieminēts. Sarunas varētu būt pārtrauktas, tās varētu būt atliktas uz nenoteiku laiku utt., bet tās nebūs izjukušas — kaut arī garajās sarunu nedēļās absolūti nekas netika izlemts.

Ir ļoti iespējams, ka, ārlietu ministru sarunām apstājoties, šis pārtraukums ir tikai uz ļoti īsu brīdi. Lai kādā veidā Ženēvas konference arī tiktu pārtraukta, to vēl pagaidām nevar ieskatīt par galīgi izbeigtu. Rietumi gribētu garāku atpūtu — vismaz līdz vēlam rudenim, bet Padomju Savienība būtu ar mieru sarunas turpināt jau pēc dažu nedēļu pārtraukšanas, tāpat kā pirmoreiz, kad tā tika pārtraukta tikai uz divām nedēļām.

SOCIĀLISTU PARTIJAS ,DALĪTĀ PERSONĪBA'

ANGLIJAS POLITISKĀS PIEZĪMES

Londona smok vēl nepiedzīvotā vasaras karstumā, un londonieši apgalvo, ka vēl nekad pēdējo 25 gadu laikā nav bijusi tik pemainīga vasara. Arvien pieaugošās automašīnu straumes gan rāda labklājības un dzīves standarta augšanu, bet met arī pret sakarsētiem pilsētas mūriem benzīna tvaikus, putekļus un dūmus .Saule izdedzinājusi parkos zālājus, un cilvēki, atlaidušies sakaltušajā zālē, lasa paplānās avīzes. Vēl vienmēr angļu iespiedumkrāsas ražotāji un burtliči nevar vienoties ar saviem darba devējiem. Garīgā slinkumā panikušās angļu namamātes gandrīz izmisīgi meklē pēc tik pierastajiem „sieviešu žurnāliem", kur lasāmi padomi cepšanā, vārīšanā, skaistuma kopšanā, dārza un guļamistabas kultūrā.

Londona liekas kā milzīga, nogurusi sieva. Arī politiskā laukā liekas ieviesies zināms nogurums — Ženēvas konference nevienu vairs neinteresē, un kaut arī biedra Gromiko „ņet" tiek paziņots laikrakstu pirmajās lappusēs, tad patiesībā nevienu tas neinteresē. Daudz lielāku interesi izraisīja detektīva seržanta slepkavība Kensingtonā un no Kanadas izraidītā, aizdomās turētā, vācieša „zilā acs", pēc aresta. Iekšlietu ministram Batleram bija jāatbild uz daudziem nepatīkamiem jautājumiem, no kuriem viņš varēja izvairīties tikai ar likuma palīdzību.

Viens no svarīgākajiem notikumiem Anglijas iekšpolitikā ir sociālistu partijas, un tās naudas maisa — arodbiedrību — „dalītā personība". Kaut jau labu laiku ir ticis runāts par šķelšanos britu sociālistu starpā, tad nekad nav kļuvis tik skaidrs, ka vienprātība un noteikta partijas politika ir gandrīz neiespējama. Ja tiek lietots vārds „dalīta personība", tad ar to ir domāta šizofrēnija.

Pirms pievēršamies sociālistu partijas politikai, ir jāpaskaidro, ka viens no interesantākiem šizofrēnijas simptomiem ir fakts, ka slimība ir progresīva un ar to slimojošais laikam ejot, arvien vairāk novērsas no reālitātes un noslēdzas savās domās un idejās. Ir visai parasts, ka slimnieks savā jaunībā ir bijis visai izcils mācībās, bet laikam ejot, tā garīgā kapacitāte samazinās, pareizāk sakot — sašaurinās . . .

Šeit nu mēs nonākam pie britu partijas „dalītās personības" un cīņas starp jūtām un domām. Gandrīz katram apzinīgi domājošam britam ir kļuvis skaidrs, ka pašreizējā britu premjēra Mekmillena personība apēno ne tikai pašu britu, bet arī citu valstu politiķus un ka tauta „vadonības principu" Mekmillena gadījumā ne tikai pieņēmusi, bet pat atzinusi par pareizu un vēlamu.

(Nobeigums 3. ipp.)

DAUGAVAS VANAGU DIENAS KANADĀ no 4.-7. septembrim

JAUNI PIENĀKUMI MOLOTOVAM?

Neoficiālas ziņas no Ulan - Batoras liecina, ka Padomju Savienības sūtnis Ārējā Mongolijā Vjačeslavs Molotovs savā amatā būs tikai pavisam īsu laiku. Pēc tam „jaunā" padomju režīma trimdiniekam paredzēti jauni uzdevumi. Cik zināms, Chruščevs Maskavā esot nostājies par Molotovu, pilnīgi uzticoties viņa diplomāta prasmei. Iekšpolitiskos jautājumos domstarpības vēl vienmēr pastāvot, bet šai gadījumā to piemirstu. Baumas liecina, ka jau visdrīzākajā laikā Molotovs tiks pārcelts uz Maskavu. Sākumā katrā ziņā bez jebkādām noteiktām funkcijām. „Lai atpūstos un sāktu savus memuārus," mēļo padomju diplomāti. Molotova loma Padomju Savienībā nav izbeigta. Viņš vēl vienmēr ir ļoti populārs, un zinātāji stāsta, ka, jau tuvākajā laikā viņš atgriezīsies padomju ārpolitikā — laukā, kurā viņš Padomijā tiek ļoti respektēts.

Gadi, zinātāji stāsta, agrāko Padomju Savienības ārlietu ministru nav ietekmējuši. Molotovam pašreiz ir 79. Viņš esot ļoti aktīvs un sūtņa pienākumus Ulan - Batorā ieskatot par ļoti iinteresantiem.

N I K S O N S S I B I R I J Ā

SAV. VALSTU VICEPREZIDENTS DAUDZ IEGŪST NĀK. GADA PREZIDENTA VĒLĒŠANĀM.

S v e r d l o v s k ā. Lai cik vēsa arī būtu bijusi Niksona sagaidīšana Maskavā, ASV prezidenta ceļojums pa Padomju Savienību sāk izvērsties personīgā triumfā. Tur, kur Niksonu sagaida krievu tauta, tā viņu sagaida ļoti draudzīgi. Tikpat draudzīgas arī ir viņa runas, kurās viņš ieteic atvērt visas pilsētas Padomju Savienībā un Sav. Valstīs tūristu apskatei. Pašreiz, kā zināms, liels skaits pilsētu Padomju Savienībā ir slēgts tūristiem. Padomju pilsoņiem tai pašā laikā aizliegts apmeklēt zināmas amerikāņu pilsētas. No šiem ierobežojumiem starp citu cieta arī pats Sav. Valstu viceprezidents. Krievi viņam neļāva atgriezties mājās, lidojot pāri Sibirijai uz Aļasku.

Sav. Valstu prese Niksona vizītei ļoti paviršu uzmanību. Bieži vien viņa sacītais tiek pārprasts, vai nepareizi iztulkots. Pēdējās dienās viņa izdarības tiek uzskatītas par nākamā gada prezidenta vēlēšanu kampaņas sakumu. Amerikāņu žurnālisti starp citu viceprezidenta ceļojumu uz Padomju Savienību ieskata par viņa lielāko politisko triumfu. Jāatceras, ka tikai pirms neilga laika šāda paša veida brauciens uz Padomju Savienību gandrīz politiski iznīcināja Anglijas ministru prezidentu Mekmillenu.

Kamēr sākumā valdīja šaubas par Niksona brauciena izdošanos, tagad tādu vairs nav. Sav. Valstu preses acīs Niksons sevi ir pierādījis par lielisākko amerikāņu propagandistu, kāds jebkad spēris kāju uz padomju zemes. Neviens nešaubās par to, ka pēc tagadējā Padomju Savienības brauciena Niksons varētu nebūt republikāņu prezidenta amata kandidāts nākamā gada vēlēšanās. Un ir tikai ļoti maz tādu, kas domā, ka Niksonu varētu neievēlēt.

No viņa karjēras viedokļa raugoties, Niksons patiesi ir paveicis ļoti daudz. Amerikāņu prese, piemēram, par lielākiem Niksona panākumiem atzīst vicepremjera sadursmi ar Chruščevu krāsainā televizijā; plašā mēroga debates Niksona un Chruščeva kundžu klātienē, kas līdz šim vēl nekad neesot notikušas, un viņa sarunas ar krievu tautu. Niksons ieradās Padomju Savienībā, sludinādams mieru un brīvību — bet par vienu no brīvības pamatelementiem — runas brīvību. Šai jautājumā, savas vizītes laikā, Niksons nav ticis daudz ierobežots. Viņam ir bijusi iespēja runāt ar krieviem dažādās situācijās un, spriežot pēc jautājumiem un atbildēm, „vecais" Vašingtonas politiķis šais neoficiālajās sarunās vienmēr ņēmis virsroku.

KAD MILŽI SADURAS

PASAULES LIELĀKAIS PASAŽIERU TVAIKONIS SADURAS ŅUJORKAS OSTAS TUVUMĀ.

Ņ u j o r k ā. Bez dzīvības zaudējumiem beidzās kāda drāma 29. jūlija naktī, kad Ņujorkas ostas tuvumā biezā miglā sadūrās pasaules lielākais pasažieru tvaikonis Queen Elisabeth un preču kuģis American Hunter. Karalienei ir 83.673 to un preču kuģim 8.000 to. Sadursme notika pl. 3:30 no rīta un, pēc dramatiskām 10 min. spriežot, ne vienam, nedz otram kuģim nekādi lieli zaudējumi nav nodarīti. Sadursmes laikā Kunarda pasažieru tvaikonī, neskaitot apkalpes locekļus, atradušies 1.959. cilvēki.

RIETUMBERLĪNEI ĻAUS IZVĒLĒTIES

„PADOMJU SAVIENĪBA NEPRETOSIES, JA RIETUMBERLĪNE IZŠĶIRAS DZĪVOT ZEM KAPITĀLISTIEM," SAKA CHRUŠČEVS.

M a s k a v ā. To, kas Chruščevam varētu būt aiz ādas, vēl neviens nav izdibinājis, bet viņa nostāja Berlīnes jautājumā katrā ziņā pārsteidza visu pasauli. Kādā runā, kuru publicēja 30. jūlijā, Chruščevs deklarēja, ka Ženēvas ārlietu ministru konferencē pierādījies, ka nedz Padomju Savienība, nedz Rietumu sabiedrotie grib sabojāt pašreizējo rietumberlīniešu dzīvi. „Ja rietumberlīnieši grib dzīvot zem kapitālistiem," sacīja Padomju Savienības ministru prezidents, „lai tad viņi arī dzīvo. Tā ir viņu pašu iekšējā darīšana."

Atsaucoties uz 4 lielvalstu ārlietu ministru konferenci Ženēvā, Chruščevs pastāstīja, ka Berlīnes jautājumā visas domstarpības tagad noskaidrotas. Nelaime tikai tā, ka ārlietu ministri pagaidām vēl tā nedomā. Padomju Savienība ir pieprasījusi abu Vāciju komisijas dibināšanu, kas nākamo 18 mēnešu laikā mēģinātu atrisināt Vācijas apvienošanas jautājumu. Tā kā tas nozīmētu Austrumvācijas tiešu atzīšanu un Rietumvācijas nostādīšanu vienā līmenī ar komūnistiem, sabiedrotie augšminēto padomju priekšlikumu līdz šim nav pieņēmuši.

Padomju premjērs savā runā, ko viņš teica ukraiņu strādniekiem Dņepropetrovskā, likās neredzēti piemīlīgs un kara draudu vietā runāja vienīgi par mieru. Chruščevs atļāvās sev tādus paregojumus, piemēram, ka barometrs pašreiz kara pusi nerādot; ka visas valstis tagad strādājot miera nostabilizēšanas virzienā. Pat. Sav. Valstu viceprezidents Niksons, kuru Chruščevs Maskavā sagaidīja visai vēsi, premjera runā tika pārkrāsots vismaz pelēki - balts. Chruščevs pastāstīja, ka privātsarunās ar Niksonu abi pēc esot runājuši par mieru. Un ja abas valstis — Padomju Savienība un Sav. Valstis — miera jautājumā patiesi tā arī domātu, kā tās runā, tad attieksmēm abu valstu starpā vajadzētu strauji uzlaboties.

RAĶEŠU CĪŅA TURPINĀS

Sav. Valstu aizsardzības ministrs uzsver amerikāņu militāro pārākumu.

V a š i n g t o n ā. Vēl tikai pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu aizsardzības ministrs Makelrojs paskaidroja, ka krieviem neesot vairāk kā 10 starpkontinentālo raķešu kaujas gatavībā — t. i. ne vairāk kā 10 raķešu, ar kurām sasniegt Sav. Valstis. Savā laikā domāja un amerikāņu militārās aprindas to nemaz neapstrīdēja ,ka Padomju Savienība raķešlaukā būtu izrāvusies tālu priekšā. Tika minēta pat vairāku gadu starpība. Tagad par to vairs nerunā. Amerikāņu zinātnieki ir pārliecināti, ka pēc dažiem izmēģinājumem, bet ne vēlāk kā līdz šī gada 1. septembrim, arī Sav. Valstīm būs starpkontinentālā raķete kaujas gatavībā — Atlass — kas jau vairākos gadījumos sekmīgi izturējis tūkstošiem jūdžu garos pārbaudījumus .

KOŠI KOŠI, JAUKI JAUKI, KAD DIEVS DEVA VASARIŅU.

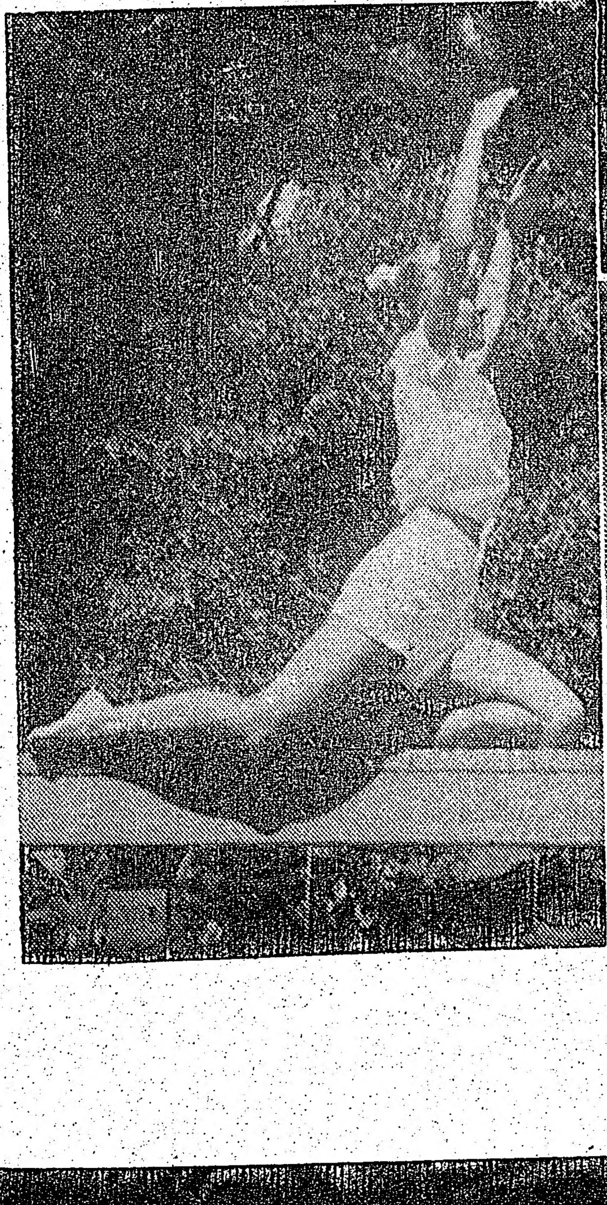

Lielākā atrakcija bērnu svētkos Sidrabenē bija vingrojumi uz zviedru dēļa. Uzņēmumā no kr. Velta Baumane rāda savu māku. Blakus — mākslin. J. Zuntaks ar jauno audzi zīmēšanas stundā. Tālāk redzam mazāko nometnes iemītnieku zēnu grupas parādes gājienā. Pa labi — aizņemtākais cilvēks bērnu svētkos — J. Pālens, kas vadīja svētku norisi. I. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

> **Draugi grib mūs asimilēt,**
> **ienaidnieki grib mūs iznīcināt,**
> **Bet mēs gribam palikt latvieši.**
> **Archibīskaps T. GRINBERGS**

Tradicionālais un laikmetīgais reliģiskā dzīvē

P. DREIMANIS

Ikvienas tautas raksturs ir veidojies viņas tapšanas laikā un pirmajos pastāvēšanas gadu simteņos. Ar to ir saistīti tautas spilgtākie pārdzīvojumi un to izteiksmes veidi, īpaši jūtu dzīvē. Tos grūti iznīdēt. Tāpēc pirmie kristieši, rūpējoties par savas ticības izplatīšanos dabas dievinātāju vidū, necentās viņu svētkus aizliegt, bet gan tiem pielāgot savas ticības raksturīgākās dienas, pamazām to īpatnības nostiprinot, bet ar iepriekšējiem ticējumiem saistītās parašas nobīdot pie malas. Tomēr dažos svētkos arī šodien tās nav aizmirstas; piem. latviešu Jāņos un Ziemsvētkos.

Dažas jaunākās konfesijas, intellektuālismam nostiprinoties tautu dzīvē, zināmā mērā ir racionālizējušas reliģisko kultu un arī pārveidojušas dogmas. Bet ir arī tādas reliģijas, kas pieturas pie vecām tradicijām, atļaujot tikai agrākā veida dievkalpojumos ticības jautājumu paskaidrojumus, bet arī tajos cenšoties vairāk ietekmēt jūtas nekā prātu. Šo reliģiju dievkalpojumos un citos reliģiskās dzīves brīžos tradicionāli emocionālais allaž dominē. Tam sava ietekme uz ticīgiem cilvēkiem, jo tad viņi it kā nonāk vistuvāk Dievam un tic, ka Viņš ir to sargs un palīgs dzīves gaitās. Tādā veidā šīs konfesijas ne tikai pastāv jau ilgāku laiku, bet arī nepazīst, ar maziem izņēmumiem, pārmaiņas savās dogmās un kultā, ko nevar apliecināt par racionālizētām reliģijām. Tajās intellektuālisma ietekmē rodas arvienu jauni novirzieni, kuŗu aizstāvji bieži atdalās no savas konfesijas, organizējot kādu jaunu reliģisku novirzienu, ko pieņemts saukt par sektu un tās locekļus par sektantiem. Tagad šo sektu skaits ir ļoti liels. Protams, nevar noliegt, ka arī citās reliģijās līdzīga šķelšanās nebūtu notikusi un arī nākotnē no tā būtu izsargātas, jo racionālismam un dažādiem citiem cēloņiem pakļauta visa cilvēce. Tomēr šāda parādība minētās reliģijās retāk konstatējama.

Šo konfesiju tradicionāli emocionālais ir noturējies vairāku cēloņu dēļ; piem., tautu rakstura, izglītības līmeņa un līdz ar to intellektuālisma ietekmes, konfesijas organizācijas, dogmu un citu cēloņu dēļ. Daži teologi reliģiskā dzīvē īpaši izceļ baušļus, kuŗiem esot tūkstošgadīga nozīme, lai gan tie tiekot arī pārkāpti, un vainīgiem reizēm esot jāstājas arī valsts tiesas priekšā.

Bez šaubām, baušļiem ir liela nozīme reliģiski sabiedriskajā dzīvē. Tāpēc vairāki no tiem ir pastiprināti ar valsts likumu noteikumiem. Kuŗiem tāda atbalsta nav, tos vieglāk pārkāpt; piem., noteikumus par bērnu attieksmēm pret vecākiem. Šķiet, ka mūsu dienās maz ir tādu ticīgu cilvēku, kas pārliecināti, ka viņu labklājība un mūža garums atkarīgi no vecāku godāšanas, lai gan tas nav noliedzams (Par to citā reizē). Tāpēc tagadējā dzīvē arī vērojamas lielas dīvainības bērnu un vecāku attieksmēs.

Nav noslēpums, ka dažās ģimenēs ne vecāki, bet bērni ir tās dzīves un iekārtas noteicēji. Netrūkst arī tādu ģimeņu, kuŗās visa noteikšana ir vienam no vecākiem, bet otrs no viņiem netiek bērnu cienīts. Vispāri šajā ziņā ir vislielākais chaoss kultūrālā dzīvē, ar ko vairāki vecāki pat dižojas, jo viņu ģimenē bērniem esot absolūta brīvība.

Pie kā tāda brīvība attiecīgās zemēs novedīs, grūti paredzēt. Pašreizējā situācija nav šai brīvībai labvēlīga, jo tā, laikam gan, ir veicinājusi morālisko pagrimšanu un noziegumu pieaugumu attiecīgās valstīs.

Raksturīgi, ka bauslis par bērnu attieksmēm pret vecākiem reliģiskā ziņā gandrīz nemaz netiek ievērots. Daži pilsoņi, kas sevi uzskata par ļoti ticīgiem, pat ir tajās domās, ka vecāku cienīšana, nemaz nerunājot par godāšanu, neatbilst tagadējam modernajam kultūras līmenim, tādā kārtā daļēji pievienojoties tiem neticīgajiem, kas vecus vīrus un sievas, lai tie nebūtu jāuztur un jāapkopj, vienkārši raida viņā saulē.

Tik tālu var nonākt daži tagadējās sabiedrības locekļi savās attieksmēs pret vecākiem cilvēkiem, ar to noraidot viena baušļa nozīmi un, varbūt, zināmā mērā, arī citu, bet paliekot dažreiz ticīgo draudzē un apmeklējot dievkalpojumus. Tāda rīcība, protams, dod materiālu ticības apkaŗotājiem un veicina viņu vairošanos.

No aplūkotā jāsecina, ka pārmaiņas reliģiskā mācībā un līdz ar to arī sabiedriskās attieksmēs ne vienmēr attaisnojamas no reliģiski cilvēciskā viedokļa.

KANADAS MĀJU UN SKOLAS APVIENĪBA

Jātuvina skola un māja

Kaut gan vasaras brīvlaiks ir tikko pusē, nepaies visai ilgs laiks, kad sāksies jauns skolas gads, un visur vecāku uzaicinās piedalīties māju un skolas apvienībā. Dažiem tā būs atkalredzēšanās ar veciem draugiem un kaimiņiem, bet daudziem arī tā būs pavisam jauna pieredze, un radīsies daudzi jautājumi:

Kas ir māju un skolas apvienība?

Ada Kurtise, kas 1916. gadā nodibināja šo māju un skolas sadarbības kustību, deklarēja: „Vispārīgais mājas un skolas apvienības nolūks ir inteliģenti rūpēties ar visas nācijas bērniem, atklāt nesekmības un noziedzības cēloņus un novērst radušos šķēršļus, sadarbojoties skolām, mājās skolā, baznīcā un sabiedrībā veselīgas un laimīgas bērnu attīstības iespējas."

Apvienība tuvina vecākus, skolotāju un ieinteresētās sabiedrības personas, lai paceltu mājas un skolas dzīves līmeni un kalpotu dažādu vecumu bērniem. Kopš saviem pirmsākumiem šī kustība ir attīstījusi zināmus principus un mērķus, kas veido programmas pamatus. Minēsim tikai dažus no tiem: palīdzēt vecākiem izprast skolu tās darbu un palīdzēt izdzīvot skolas darbu visos tā aspektos; sadarboties ar ārpusskolas organizācijām, kas nodarbojas ar bērnu aprūpi un izglītību, kā arī pieaugušo izglītošanu, lai tie labāk varētu veikt savus uzdevumus; veicināt pilsonības un patriotisma ideālus, un sekmēt ar starptautisko izglītības palīdzību starptautisko sadarbību un mieru.

Lai mājas un skolu apvienība darbotos bez traucēkļiem, nepieciešama sadarbība un liels amatpersonu darbs. Bet visvairāk ir vajadzīga sajūsma. Tā rāk ir vajadzīga sajūsma. Tā apgaismo un stimulē un var darbu padarīt pavisam patīkamu. Tā kā projekta iedzīvināšana ir svarīgāka par projektiem pašiem, aktīva piedalīšanās, kaut arī ierobežotos apmēros, ir daudz labāka par vienkāršu iestāšanos par biedru.

Mūsu bērnu izglītība nāk no vairākiem avotiem. Tie ir māja, skola, baznīca; tad vēl nāk apkārtnes ietekmes, kuŗas ne vecāki, nedz skolotāji nevar kontrolēt — tuvākā apkārtne, filmas, televīzijas uzvedumi un radio programmas, dažādas publikācijas un izglītības iestādījumi. Vecāki un izglītības darbinieki var palīdzēt savu roku visās šais nozarēs. Sākums tam jau ir likts, piemēram, izlabojot „komiksu kodu", un vēl arī citu daudz ko var darīt.

Pievienojoties savai māju un skolas apvienībai, vecākiem ne tikai rodas ciešākā kontakts ar skolotājiem, direktoru un citiem, bet tiem ir iespējas tikties arī ar saviem kaimiņiem un nodibināt interesantas draudzības. Ar šādiem kontaktiem daudz ko var iegūt un daudz ko var mācīties.

C. S.

LATVIEŠI GATAVOJAS DRAUDZES 100 GADU JUBILEJAI BRAZILIJĀ

Brazilijas latviešu baptistu draudžu apvienības 10. kongress notika Nova Odesas latviešu draudzē. Kongresā piedalījās septiņas latviešu baptistu draudzes, no dažādām Brazilijas vietām, pat no tālās S. Katarinas, ar 51 delegātu un visu draudžu mācītājiem, kuŗi pārstāv 1285 draudzes locekļus.

Kongresu atklāja māc. A. Kļaviņš ar īsu svētbrīdi, bet darba nokārtojumu ievadīja līdzšinējais apvienības priekšnieks māc. A. Ceruks.

Kasieris K. Strobergs ziņo, ka gada sākumā ieņemts: Cr. 452.248,00, izdots: Cr. 342.687,00, atlikuma: Cr. 109.561,00.

Katru sēdi ievada ar īsu svētbrīdi, ko pēc kārtas izdara viens no klātesošiem garīdzniekiem. Pēc tam sākas pārrunas, debates un balsošana, ko ar labu prasmi vada māc. A. Ceruks. Visi lēmumi tiek pieņemti gandrīz vienbalsīgi.

Kongress nolēmj arī turpmāk pielikt visas pūles līdzekļu sagādei, lai atbalstītu Bolivijas latviešu draudžu uzturēto misijas staciju, un arī atbalstīt iespēju robežās latviešu misiju Brazilijā pie mazcivilizētām tautām.

Kongress uzdeva apvienības vadībai sarīkot 1960. gadā Latvijas baptistu draudžu 100. gadu pastāvēšanas jubileju, šim gadījumam izdodot īpašu, Brazilijā iznākošā latviešu garīgā mēnešraksta „Kristīgs Draugs" dubultnumuru ar attiecīgu vēsturisku saturu.

Tāpat nolēma izdot Latviešu koŗu dziesmu grāmatu uz 300 lpp. Šī darba īstenošanai kongress izrauga īpašu komiteju. Par pr-di ievēl S. Paulo koŗa diriģentu Andreju Jansonu, par locekļiem māc. A. Ceruku, dzejnieku-māc. Alb. Eichmani, spiestuves darbinieku Samoilovicu un koŗa diriģentus: K. Bursi, A. Garantu, R. Ādamu un E. Matreviču. Tāpat arī kongress uzdod apvienības vadībai rūpēties, lai līdz 100 g. jubilejas svinībām tiktu izgatavots un uzstādīts piemineklis mirušam māc. Jānim Inķim.

Par apvienības priekšnieku nākošam darbības gadam tiek ievēlēts jau 10. reizi māc. A. Ceruks, par tā biedru māc. A. Kļaviņš, kasieris K. Strobergs. Apvienības padomē ievēl sekojošas personas: A. Kļaviņu, G. Dobelis, H. Alni, R. Andermani, Alb. Eichmani, J. Lukašu, K. Krauli, bet automātiski padomē ietilpst Bolivijas latviešu misijas direktors Arvīds Eichmanis, kandidātos — J. Simis.

Pa kongresa laiku katru vakaru notika garīgās celsmes sapulces ar apvienoto koŗu piedalīšanos. Tā kā pa konferences laiku bija sabraukuši daudzi tautieši no citām vietām, tad daudzi sastapa savus vecus paziņas, radus un draugus. Par apmešanos, naktsmājām un ēdienu šoreiz bija gādājusi Nova Odesas draudzes latvieši. Visi viesi tika izvietoti pa ģimenēm, kas veicināja jaunu iepazīšanos un draudzību nākotnē. Draudze bija iekārtojusi savā plašajā jaunatnes zālē kopgaldu, kur visi, kā ielūgti, tā viesi, pāri par 100, tika bagātīgi cienāti ar garšīgiem latviskiem ēdieniem. Draudze tiešām parādīja savu latviski kristīgo sirdi, un ir vērts, ka viņu piemin.

Latvijas baptistu apvienoto koŗu dziesmu diena Nova Odesā

Latviešu baptisti, kas ieceļoja Jaunajā pasaulē pirms 50 gadiem un nodibinājuši tur draudzes un reizē arī jauktus koŗus, tikai tagad pirmoreiz bija sarīkojuši draudzes dievnamā pirmo Nova Odesas latviešu Apvienotu koŗu dziesmu dienu. Apvienotā korī piedalījās 4 koŗi ar 110 dziedoņiem un viens stīgu kvintets. Programma bija teicami sagatavota.

Dziesmu dienas programmu ar īsu uzrunu ievadīja māc. K. Strobergs, kam sekoja koncerts.

Dziesmu dienas programma tika uzņemta skaņu lentā, un tā tiks nosūtīta arī Kanadas latviešu baptistu draudzei Toronto.

Šīs dziesmu dienas visiem klausītājiem gāja īsti pie sirds. Dziedoņi ar saviem diriģentiem, strādājot ar sirds degsmi un pašaizliedzību, tiešām spēja radīt kaut ko lielu un paliekamu.

Dziesmu dienas galvenais organizētājs bija S. Paulo latviešu baptistu koŗa diriģents Andrejs Jansons.

J. Ķivītis.

ASV UN KANADA VIENOTAS DZIESMU GARĀ

ERIKA FREIMANE UN JĀNIS KALNIŅŠ NO KANADAS, VALDEMĀRS OZOLIŅŠ UN VALDEMĀRS MEĻĶIS NO ASV DIRIĢĒS INDIĀNAPOLES DZIESMU SVĒTKUS

Indiānāpoles Dziesmu svētkos pirmo reizi ASV redzēsim mūsu pašreiz prominentāko dāmu diriģentu pulkā un arī vienu no izcilākiem diriģentiem vispār — Eriku Freimani no Kanadas.

Liepājniece, Ērika Freimane savu mūzikālo izglītību guvusi Latvijas valsts konservātorijā, kur absolvējusi prof. J. Vītola klasi. Latvijas brīvvalsts laikā redzam mākslinieci gan kā mūzikas skolotāju, gan kā koŗu diriģenti. E. Freimane savas bēgļu gaitas sāk Zviedrijā, kur viņa stājas publikas priekšā kā diriģente un komponiste.

Dzīvodama Toronto, Kanadā, Erika Freimane kopš 1949. gada decembŗa vada un veido lielisko dziedātāju vienību — Dainas jaukto kori. Viņa ir klāt vienmēr un visur pie latviešu mūzikālās dzīves veicināšanas.

Otrs Kanadas viesis Indiānāpolē būs komponists Jānis Kalniņš. Šo mūsu ievērojamo mūziķi un bij. Latvijas Nacionālās operas diriģentu, redzēsim kā trimdas dziesmu svētku virsdiriģentu pirmo reizi. Viņš varēs savas spējas parādīt tieši savā speciālitātē — simfoniskajā mūzikā un kantātēs.

No ASV virsdiriģentu rindā kā pirmais jāmin visiem labi pazīstamas komponists un diriģents Valdemārs Ozoliņš. Valdemārs Ozoliņš nāk no Vestienas teiksmainajiem kalniem Gaiziņkalna apkaimē, izrādīdams tieksmes uz mūziku jau agrā bērnībā.

Piedalās 6. dziesmu svētkos ar savu dziesmu „Papardes zieds", kas iegūst atzinību un dara autoru pazīstamu sabiedrībā. Viņa dziesmas pēc tam redzamas visu turpmāko dziesmu svētku programmās. Ērģeļu spēli mācījies Pēterpilī pie prof. Handšina, kompozīciju Maskavā pie prof. G. Katuara; to nobeidzis Rīgā pie prof. J. Vītola. Mākslinieks ir ilggadējs Teodora Reitera asistents un vietnieks dziesmu svētku sagatavošanā un koŗu kontrolē. Viņš ir vadījis pāri par 20 novada dziesmu svētkus provincē un bērnu svētku koncertus Rīgā; vadījis gan ne vienlaicīgi, ap 15 skolu un pieaugušo koŗus Rīgā — no tiem visilgāk kori „Dzintarzeme" Vecmīlgrāvī. Komponējis ap 150 koŗa dziesmu, kori ērģeļu pavadījumā „Asaru eņģelis", ap 60 solo dziesmu, mūziku „Sprīdītim", „Daugavai" un citām lugām. Viņš ir saņēmis Kultūras fonda Latvijā godalgu. Viņa dziesmu vakari ar koŗu un solistu piedalīšanos ir notikuši Maskavā, Vācijā un Amerikā.

Mājnieku diriģents Valdemārs Meļķis savu mūzikālo karjēru ir uzsācis kā pianists. Trimdas dienās Vācijā viņš ir devis ap 50 solo koncertus. Ar vokālu ansambli sāk nodarboties Augustdorfā. Atbraucot uz ASV, Voldemārs Meļķis pārslēdzas no solo uz kamermūziku, 1950. gadā pievienojoties „The Latvian Trio". 1952. gadā no komponista Valdemāra Ozoliņa pārņem Indiānas Latviešu biedrības koŗa vadību, ko ir sekmīgi turpinājis līdz šim laikam.

A. B.

KANADĀ TORONTO

⊕ Toronto jaunatnes darba kopa, kas nodibinājās Jaunatnes svētku laikā, pagājušās nedēļas nogalē rīkoja izbraukumu uz Bankroftu, ap 100 jūdžu attālumā no Toronto. Izbraukumā piedalījās ap 40 jauniešu, bet skaistā laika iespaidā izpalika iecerētā kopas darba sēde.

⊕ Sidrabenes bērnu svētku laikā jo aktīvi darbojās Jaunatnes svētku organizācijas komitejas locekļi ar B. Rubesu priekšgalā, piedāvājot svētku dalībniekiem bērnu žurnālu „Mazputniņš". Pārdoti pavisam ap 30 eksemplāri.

⊕ Māc. A. Lūsis kristījis Lauri Kuksi, Arņa un Ineses dēliņu, un Māru Māliņu, Jāzepa un Mirdzas meitiņu.

⊕ Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumu 9. augustā vadīs stud. teol. A. Kretulnieks. Māc. A. Lūsis, sākot ar 3. augustu, aiziet atvaļinājumā uz divi nedēļām.

⊕ Saulainē katru svētdienu notiek dievkalpojumi „zem ābeles". Tos vada vai nu draudzes mācītājs, vai arī jauniešu nometnes vadītāji. 12. jūlijā dievkalpojumu noturēja Arnis Freibergs un 26. jūlijā L. Lukss.

⊕ Bērnu svētki Saulainē sāksies jau 1. augustā, kad notiks deju vakars pieaugušajiem. Svētdien, 2. augustā, svētki sāksies ar brīvdabas dievkalpojumu, ko noturēs māc. Arn. Lūsis. Dievkalpojumā korāļus pavadīs tauru orķestris dirig. E. Slaucītāja vadībā. Svētku programmā būs nodarbības stendos, sacensības, rotaļas u. t. t.

Pirmdien, 3. augustā, notiks dažādas sporta sacensības.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Vienā dienā bandīti Montreālā aplaupījuši 2 bankas un augļu firmu, aizbēgot ar $50.000,-, ziņo Canadian Press ziņu aģentūra.

Burlingtonas „Skyway" tilts, kas jau ilgāku laiku atklāts satiksmei, ienes Ontario valdībai $17.000,- nedēļā. Šis, cik zināms, ir vienīgais maksājamais tilts visā Ontaro provincē.

Edinburgas ārstu konferences laikā britu un kanadiešu speciālisti atzinuši, ka katrs astotais no smēķētājiem ir apdraudēts ar plaušu vēzi. Plašu lekciju šajā jautājumā nolasījis eminentais britu ārsts C. R. Lovs.

Tiesnesis C. A. Thobunrs atzinis, ka sodāmi arī tie, kas nāk uz tiesu „veltīgi tērēt laiku". Par nevajadzīgu laika aizņemšanu sodīta Eva Novika ar $10,-.

KOŠI UN JAUKI AIZVADĪTI SIDRABENES BĒRNU SVĒTKI

LIELA DIENA MAZAJIEM

Sidrabenē (A. K.) — **Sidrabenes 7. bērnu svētki šogad bija visiespaidīgākie, kādi jebkad sarīkoti šajā lauku īpašumā. Rīkotāji lēš, ka svētkos piedalījušies ap 1.000 bērnu un viņu vecāku.**

Bija agrs svētdienas rīts. Toronto nebija vēl modusies, bet Sidrabenē jau valdīja liela rosība. Svētku vadītājs J. Pālens bija visaizņemtākais cilvēks. Viņš bija vienmēr un visur tur, kur kādam vajadzēja padoma vai lietišķa aizrādījuma. Bērnu svētki iesākās pl. 10-os no rīta ar svinīgu brīvdabas dievkalpojumu, ko vadīja māc. A. Čops. Savā svētrunā viņš iztirzāja cilvēka labklājības nozīmi, kā arī pieminēja visjaunāko audzi dzimtenē.

Dievkalpojumam sekoja parādes gājiens uz svētku laukumu (pie E. Slaucītāja tauru orķestra skaņām), ko vadīja J. Pālens, A. Čops un J. Rudzītis. Šim gadījumam visi nometnes bērni (skaitā ap 130) bija tērpušies zili - baltās uniformās ar senlatviešu pils attēlu uz krūtīm un rokās nesa mazus Latvijas karodziņus, kas atmirdzēja rīta saulē. Kad mazie bija patvērušies no lielā karstuma, LNAK priekšsēdis V. Upeslācis atklāja svētkus ar īsu uzrunu, aicinot klātesošos arī šinī zemē kopt latviešu valodu, būt draudzīgiem un ar savām sekmēm sagādāt prieku sev un saviem vecākiem. Uzrunas noslēgumā lielie un mazie vienojās tautas lūgšanā.

Svētku programmu ievadīja nometnes koris „virsdiriģenta" māc. A. Čopa vadībā. Tā kā pēdējam, kā apgalvoja svētku vadītājs J. Pālens ‚ir „absolūtā dzirde", tad visas dziesmas tika iesāktas bez mūzikas instrumenta palīdzības. Jaukii izskanēja divas tautas dziesmas un viena garīgā dziesma — Es ticu, ka no zvaigžņu stariem.

Kā nākošie svētku laukumu okupēja vingrotāji - zēni un meitenes, sniedzot interesantus un saistošus vingrojumus akordeona pavadījumā, kā arī rādot balansa spējas uz zviedru baļķa, ko pagatavojis mūsu tautietis N. Simanovskis pēc Ksenijas Rasas dotajiem izmēriem un norādījumiem. Sevišķu publikas atsaucību vingrojumos uz zviedru baļķa izpelnījās 11 gadus vecā Laila Stūre un 16 g. v. Velta Baumane. Ja šī fiziskās audzināšanas parāde negaŗlaikoja ne lielos, ne mazos, tad par to vislielākā pateicība pienākas Ks. Rasai, kas bija iestudējusi visus šos vingrojumus. Viņa par savām pūlēm kā atzinību saņēma ziedu veltes. Vingrojumiem sekoja šķēršļu skrējiens starp zēniem un meitenēm. Šo sacensību jo veikli vadīja Juris Dreifelds, kas paziņoja arī rezultātus: uzvarētāji bija zēni, jo pēdējie bija pratuši ātrāk cilpot ar maisu un veiklāk lekt pāri auklai. Pēc šīs atjautīgās sacensības svētku laukumā sākās volejbola spēle starp Sidrabeni un Saulaini.

Šoreiz pārāki bija viesi, uzvarot mājiniekus 3 setos.

Pēcpusdienā risinājās nodarbības un sacensības svētku novietnēs. Bija pavisam 12 stendi, kuŗus vadīja Toronto latviešu skolotājas, bērnu vecāki, sportisti un bērnu nometnes vadītāji. Pārsteigumu mazajiem svētku dalībniekiem vēl sagādāja klauns (Hugo Miķelsons), kas apbalvoja ar saldumiem visus tos, kas nebija nekādas sekmes uzrādījuši svētku sacensībās. Saprotams, drusku vēlāk tika apbalvoti arī tie, kas tiešām bija uzrādījuši izcilas sekmes atsevišķos stendos. Šie centīgie tautas dziesmu minētāji, zīmētāji, šāvēji, pasaku stāstītāji utt., visi saņēma saldumus un piemiņas kausiņus. Pašā noslēgumā bija tautas dejas un rotaļas.

SACENSĪBU REZULTĀTI

Latviešu valodas zināšanās uzvarēja: Ingrida un Pēteris Zvaigzne no Kičeneras. **Pazīsti Latviju** sac. jaunāko grupā — I. Zvaigzne, M. Pāvelsons, L. Kalniņa un A. Balodis; vidējā grupā — J. Andrejsons; vecākā grupā — L. Zichmane un T. Iberga. **Zīmēšanā:** izcilākie — J. Andrejsons, G. Siliņš un A. Paozols. **Šaušanā ar šauteni:** 1. grupā — J. Kārkliņš ieguva 25 punktus no iespējamiem 30 punktiem, J. Pērkons (24), N. Batraks un M. Iberga (21); 2. grupā — I. Teteris (26), J. Andrejsons (25), P. Mukts un M. Jansons (24); 3. grupā — R. Cers (30), J. Silārs, V. Kauliņš, V. Šķobe un V. Ozoliņš (26). **Šaušanā ar loku:** 1. grupā — H. Gvido (10), I. Kārkliņš un E. Šmits (1); 2. grupā (meitenēm) — I. Kavala (10), zēniem — A. Ciemgals (40), I. Plampe (31) un V. Pērkons (30). 3. grupā, meitenēm — Z. Ķuze (45), D. Bīskapa (25), Dz. Kāposta (11); zēniem — E. Neimanis (36), E. Timmermanis (21) un M. Jansons (20); 4. grupā, meitenēm — S. Šomberga (26), A. Paozola (25), E. Šimanovska (10); zēniem — J. Zommers (26), J. Rasa (25) un R. Cers (15). **Mešanas trīscīņa:** no iespējamiem 33 punktiem 1. grupā meitenēm 1. vietu dala R. Lāce ar L. Kalniņu ar 16 punktiem. No zēniem 1. grupā uzvarētājs ir A. Beikmanis ar 23 p.; 2. grupā, meitenēm — I. Šmita (27); zēniem 1. vietu dala G. Šteinhards, H. Rozītis, A. Siliņš un A. Ciunskis ar 25 punktiem; 3. grupā 1. v. no meitenēm dala R. Eiikerta un G. Miķelsone ar 26 p.; zēnu klasē uzvarētājs ir M. Krasovskis ar 28 p.; 4. grupā, meitenēm — Z. Alna (29); zēniem — K. Siliņš (23). **Riņķu mešanā:** 1. grupā — A. Ozoliņš (12) no iespējamiem 20 p.; 2. grupā 1. v. dala A. Ciunskis un M Maskoviča; 3. grupā — E. Ezera (10); 4. grupā — A. Porietis (10). **Peldēšanā brīvā stilā** meitenēm, 8—9 gadu vecumā — I. Karola; 10—11 g. v. — D. Iberga, Z. Kurse un I. Rakovska; 12—13 g. v. — T. Iberga, L. Zichmane un I. Ernstona; zēniem 8—9 g. v. — J. Kārkliņš, I. Plampe un J. Rolands; 10—11 g. v. grupā — Dz. Pūpēdis, G. Jansons un M Jansons; 12—13 g. v. grupā — V. Kauliņš, G. Ozoliņš un I. Gunskis; 14 un vecāku grupā — J. Rasa, R. Cers un V. Ozoliņš. **Peldēšanā meitenēm uz muguras,** 8—9 g. v. grupā — I. Karola; 10—11 g. v. gr. — D. Iberga, I. Rakana un Z. Ķuze; 12—13 g. v. gr. — T. Iberga un L. Zichmane. Zēniem, 10—11 g. v. gr. — G. Jansons, Dz. Pūpēdis un I. Teteris; 12—13 g. v. gr. — V. Kauliņš un J. Zommers; 14 g. v. grupā un pāri — J. Rasa un T. Ozoliņš.

Vēl jāpiebilst, ka arī pārējās sacensībās bija daudz dalībnieku, kas visi ieguva samērā augstas atzīmes.

REZULTĀTI PIEAUGUŠAJIEM

Svētku laikā bija domāts arī par pieaugušiem, kas sacentās šaušanā ar mazkalibra šauteni un centu minēšanā. Glāzē bija pavisam 288 centi, un minējumi svārstījās no 190 līdz 800 centiem. Vistuvāk īstajam skaitlim tika V. Vimba, kas savā minējumā kļūdījās tikai par 12¢. Viņš arī šajā disciplīnā ieguva 1. vietu. Šaušanā ar mazkalibra šauteni 3 stāvokļos un 15 šāvienu sērijā uzvarēja A. Martinsons ar 95 punktiem. Viņam sekoja P. Ķuze ar 93 p. un V. Dreimanis ar 88 p.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

ONTARIO INSURANCE AGENTS' ASSOCIATION
V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

TAUTIEŠI,
noguldiet savus ietaupījumus
LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak.
Sv. Andreja baznīcas telpās
(Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R",
Toronto. Tel. HU 3-9283 vakaros.

SVĒTCEĻOJUMS UZ LONDONU, KANADĀ

Londonas latviešu katoļu draudzes aicinājums

Kaŗa un varmācības vētru tālu no dzimtenes aizrautie katoļticīgie tautieši Kanadā ik gadus atzīmē Aglonas Dievmātes svētkus ar svētceļojumu uz Londonu, Ontario. Šogad šis svētceļojums notiks 15. un 16. augustā. Minētā laikā Londonas latviešu katoļu draudze atskatīsies uz savas darbības desmit gadiem.

Svētkus ievadīs 15. augustā svinīgs vakara dievkalpojums pl. 7:00 (DST) Čenstochovas Dievmātes (poļu) baznīcā, 417 Hill St. Pēc dievkalpojuma pl. 8 vakarā, turpat baznīcas zālē notiks Dr. Annas G. Rudovičas no Edmontonas priekšlasījums, jauno mākslinieku mūzikāli priekšnesumi, kopīgs tējas galds un saviesīga dzīve.

Svētdien, 16. augustā, pl. 9:00 no rīta notiks svinīga sv. Misa, ko celebrēs V. E. bīskaps Jāzeps Rancāns, asistējot pārējiem latviešu garīdzniekiem. Dievkalpojumu kuplinās KLKA koris V. Rundāna vadībā. Pie grēksūdzes būs iespēja tikt jau no plkst. 8 rītā.

Londonas latviešu katoļu draudze un tās garīgais gans St. Mozga sirsnīgi aicina visus katoļticīgos tautiešus piedalīties šais Aglonas Dievmātes svētkos. No dzimtenes pienāk arvien bēdīgākas ziņas. Bezdievji arvien stingrāk un stingrāk savelk cilpu ap ticīgā latvieša kaklu, lai viņā iznīcinātu ticības garu. Tāpēc mēs, brīvībā esošie, piedalīsimies svētceļojumā uz Aglonas Dievmātes svētkiem Londonā, lai kopīgi izlūgtu brīvību un labākus laikus mūsu nelaimīgajiem tautas brāļiem.

LASĪTĀJU vēstules

Vergu nometņu karte nosūtīta Niksonam uz Maskavu

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atvainojos LA redakcijai un lasītājiem, ka šī laikraksta 22. jūlija rakstā „Kozlova paraksts uz vergu nometņu kartes" esmu netīšām kļūdaini minējis, ka Polija bija vienīgā komūnistu valsts, kas piedalījās lielajā starptautiskajā tirdzniecības izstādē Čikāgā.

Patiesībā no komūnistu zemēm bez Polijas vēl piedalījās Dienvidslavija. Abām šīm valstīm bija plaši stendi, kuŗus tās centās izmantot propagandai.

Tā Polijas stendā pie sienas bija redzama Polijas karte, kur pie Oderas un Neisas bija pierakstīts: „Tūkstoš gadu veca robeža."

Dienvidslavijas stends, cita starpā, centās apmeklētājus ietekmēt ar milzīgi daudz rokdarbu izstrādājumiem, ko pēdējā izstādes dienās apmeklētāji centās iegādāties ar lielu aizrautību.

Vai no Dienvidslavijas piemēra nebūtu arī mums ko mācīties?

Pie atklātās vēstules ar vergu nometņu karti varu piebilst, ka Amerikāņu pretkomūnistiskās līgas sekretārs to nosūtījis arī ASV viceprezidentam Niksonam tagad uz Maskavu un lūdzis prasīt Chruščevam atļauju, lai Niksons varētu apmeklēt kaut tikai dažas kartē atzīmētās vietas un tā pārliecinātos par vergu nometņu esmi.

Sils, Čikāgā.

UNO MANKIN REALT
292 Danforth Ave., Toronto. HO 1-1
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOAR
PĀRSTĀVIS K. KĀRKLIN
Birojā HO 1-1114. Mājā HO 5-6

Sociālistu partijas ‚dalītās pers

(Pārnesums no 1. lpp.)

Sociālistu vienīgā iespēja uzvarēt nākošajās vēlēšanās ir iespējā radīt Mekmillenam pretspēlētāju, kas arī tika darīts: Hjū Gētskela mīts tika celts ar vislielāko rūpību, bet pagājušās nedēļās šo mītu iznīcināja Transporta strādnieku arodbiedrības ģenerālsekretārs Frenks Kazins.

Kamēr Gētskels un Bevins mēģina locīties cauri atomieroču „likvidācijas labirintam", pūlas atrast atrisinājumu, kādā veidā apmierināt visus sociālistus, Franks Kazins nometa viņu priekšā izaicinājumu — atomieroči jāaizmet vecos dzelžos, Atlantijas pakts papīrkurvī un jāizģērbjas kailiem koeksistences saulē. Nedz Gētkskels, nedz Bevins nevēlas iet tik tālu kreisajā virzienā, un kaut arī tie apzinās arodbiedrību varenumu, tad tie nav ar mieru angliski apfrizētam Marksam ļaut audzēt krievu bārdu un Hēgela smaržu vietā lietot Chruščeva smacējošo dvingu.

Par nākošo vēlēšanu termiņu Flita ielā nav daudz šaubu — konservātīvo laikrakstu diplomātiskie korespondenti liek uz spēles savu prestižu un gandrīz apgalvo, ka premjērs jau izlēmis vēlēšanu datumu — 22. oktobri. Tātad atlikuši tikai nedaudz mēneši, kuŗos šoreiz izšķirsies ne tikai nākošā Lielbritanijas valdība, bet arī sociālistu partijas liktenis, jo nav šaubu, ka neviena partija nevar palikt opozicijā trīs valdībās, nezaudējot nekā no sava prestiža, tāpat, lai cik nenozīmīgi arī izliktos — liberāļu partijas vadītājs Džo Grimonds ir izlēmis, ka pagurušās partijas augšāmcelšanās laiks beidzot ir pienācis, un ka britu tauta apnikusi ar opoziciju, kuŗa nepārtraukti plēšas savā starpā.

Lieta jau patiesībā būtu vienkārša, ja Kazins ar savu „antiatombumbas" runu un deklarāciju būtu tikai iejaucies sociālistu partijas politikā, bet viņš sašķēlis arī visus varenos Arodbiedrības padomes vienotības mūŗus. Ir komiski noskatīties, ka vīrs, kas kādreiz pūlējās šos mūŗus graut — (Bevins) tagad atspēries mēģina tos saturēt. Ir grūti ticēt, ka arodbiedrību padomes kungs un pavēlnieks sērs Tomass Viljamsons vēlas uzņemties ciņu ar Kazinu, kas gan ir viens no jaunākiem arodbiedrību hierarchijā, bet kam rokās ir viens no lielākiem ieročiem — viss sociālistu partijas kreisais

spārns ar spalvas
Michaelu Futu prie
pat paša sēra Tomas
rībā valda šķelšanās
būs vairāk nekā g
pret spēcīgiem kr
strāvojumiem.
Pagājušā nedēļā
Bevins pacēla Kazi
cimdu un mēģināj
vēlētājus ar savām
Gētskels apliecināj
nekad neļaus nedz
bām, nedz sociālistu
jai konferencei dikt
valdības politiku.
Atomieroču probl
jās vēlēšanās ir kļu
ciālistu kaujas karo
pirms gada bija vie
kas notiktu, ja Me
nāktu kaut kādu
ja atomieroču prob
tu savu aktuālitāt
galā sociālistu pa
nevar un negrib, a
sos elementus, neko
servātīvo partija.
ka daudzi britu v
baiļu psichozē, ka
lielu nozīmi piešķi
trolei, un ka savā
iedomājas iespēju
koeksistencei — ši
uz kuriem savu p
un spekulācijas bū
Kādreizējais kr
pārstāvis Bevins
esam lepni uz to,
strīdi par atomie
Nav šaubu par to
neatradīsim pareiz
kai nedaudzi visā
liks pie dzīvības."
Bet kāda ir atb
tu kreisais spārns
šanos pie parasti
un atomenerģijas
miermīlīgiem nolū
karīgi no Kremļa
stājas. Un labāk
Gētskels:
„Mēs nedrīkstam
su atbildību. Mē
jaukt Atlantijas
nedrīkstam . . ."
Un dažas dienas
„Mums pasaule
ne ar ieročiem,
priekšzīmi toleran
garā . . ."
Ir grūti pateikt
ar to vēlējies teikt
Kremļa mūŗu dra
apzinās atomieroč
spēku, viņš vēlēto
„veselam saprāta
jam spārnam, bet
nās šo hallucināc
kumu, bet ko viņš
biedrības un kr
partijā ideoloģisk
vecam Marksam
bārdu? Vai viņš
kāpsies, vai . . .
Sociālistu partij
vēlēšanu mēnešos
idejas un amatus
Konservātīvo p
bu — ārpolitiski
ki. Karstā vasa
arodbiedrības sn
vadoņus, un viņu
rēt nākošās vēlē
„dalītās personība
no reālitātes un
vā hallucināciju"

Uzmanību! Uzmanību!
DĀMAS
Ilgviļņi. Matu sakārtošana un griešana.
Arī nagu kopšana
par ļoti mērenām cenām
FASHIONETTE Beauty Salon
MARIE Mc KINNEY
Hair Stylist.
93 Roncesvalles Ave., Toronto.
Zvanīt LENNOX 2-9711

LATVIAN MUSIC
Vedevägslingan 22, BANDHAGEN,
OTRS RAIDĪJUMS LATV
JĀNIS MEDIŅŠ
VĒSTULES PĒRAM GIN
ELZAS ĶEZBERES teksts
PAULA BRĪVKALNE, soprā
Stokholmas Filharmonijas orķe
diriģents - komponists
Š. g. 20. augustā plkst. 16,20 pēc Latvijas laika
sas Zviedrijas valsts radiofona raidstacijas, i
informāciju par mūzikas un teksta auto
Rakstīsim par raidījumu saviešiem, tad to
visā Latvijā!
Šodien Latvian Music skandina radiofoni vi
Ko dosim tiem rītdien?
Nāciet talkā — gādāsim!

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0268.

TAUTIEŠI, noguldiet savus ietaupījumus
LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās (Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R", Toronto. Tel. HU 3-9283 vakaros.

SVĒTCEĻOJUMS UZ LONDONU, KANADĀ

Londonas latviešu katoļu draudzes aicinājums

Kara un varmācības vētru tālu no dzimtenes aizrautie katoļticīgie tautieši Kanadā ik gadus atzīmē Aglonas Dievmātes svētkus ar svētceļojumu uz Londonu, Ontario. Šogad šis svētceļojums notiks 15. un 16. augustā. Minētā laikā Londonas latviešu katoļu draudze atskatīsies uz savas darbības desmit gadiem.

Svētkus ievadīs 15. augustā svinīgs vakara dievkalpojums pl. 7:00 (DST) Čenstochovas Dievmātes (poļu) baznīcā, 417 Hill St. Pēc dievkalpojuma pl. 8 vakarā, turpat baznīcas zālē notiks Dr. Annas G. Rudovičas no Edmontonas priekšlasījums, jauno mākslinieku muzikāli priekšnesumi, kopīgs tējas galds un saviesīga dzīve.

Svētdien, 16. augustā, pl. 9:00 no rīta notiks svinīga sv. Misa, ko celebrēs V. E. biskaps Jāzeps Ratzings. Ievadīs ar savu garīdzniekiem. Dievkalpojumu kuplinās KLKA koris V. Rundāna vadībā. Pie grēksūdzes būs iespēja tikt jau no plkst. 8 rītā.

Londonas latviešu katoļu draudze un garīgais gans St. Mozga sirsnīgi aicina visus katoļticīgos tautiešus piedalīties šais Aglonas Dievmātes svētkos. No zemiem piemērojiet arvien biedigākas ziņas. Bezdievji arvien stingrāk un stingrāk savelk cilpu ap ticīgā latvieša kaklu, lai viņā iznīcinātu ticības garu. Tāpēc mēs, brīvībā esošie, piedalīsimies svētceļojumā uz Aglonas Dievmātes svētkiem Londonā, lai kopīgi lūgtu brīvību un labākus laikus mūsu nelaimīgajiem tautas brāļiem.

LASITAJU vēstules

Vergu nometņu karte nosūtīta Niksonam uz Maskavu

Latvijas Amerikā redakcijai:

Atvainojos LA redakcijai un lasītājiem, ka šī laikraksta 22. jūlija rakstā „Kozlova parakstu vergu nometņu kartes" esmu netīšām kļūdaini minējis, ka Polijas stends bija vienīgā komūnistu valsts, kas piedalījās lielajā starptautiskajā tirdzniecības izstādē Čikāgā.

Patiesībā no komūnistu zemēm bez Polijas vēl piedalījās Dienvidslāvija. Abām šīm valstīm bija plaši stendi, kuros tās centās izmantot propagandai.

Tā Polijas stendā pie sienas bija redzama Polijas karte, kur pie Oderas un Neisas bija piezīme rakstīts: „Tūkstoš gadu veca robeža."

Dienvidslavija stends, cita starpā, centās apmeklētājiem ietekmēt ar milzīgi daudz rokdarbu izstrādājumiem, to apmeklētāji centās iegādāties ar lielu aizrautību.

Vai no Dienvidslavijas piemērā nebūtu arī mums ko mācīties?

Pie atklātās vēstules ar vergu nometņu karti varu piebilst, ka Amerikāņu pretkomūnistiskās līgas sekretārs to nosūtījis arī ASV viceprezidentam Niksonam uzdot uz Maskavu un pie Chruščeva apmeklējumu. Vai Niksons varētu apmeklēt kaut, kā dažas kartē atzīmētās vietas un tā parlieci...

...lešanos sūtīs... iztelktās par vergu nometņu ceļiem.

Sils, Čikāgā.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

UNO MANKIN REALTOR
292 Danforth Ave., Toronto. HO 1-1114
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
PĀRSTĀVIS K. KĀRKLIŅŠ
Birojā HO 1-1114. Mājā HO 5-6384.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, garāža. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $1.900,-.

MT. PLEASANT - BAYVIEW: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 1 trīsdaļīga vannas istaba un 1 divdaļīga vannas istaba. Izbūvēts pagrabs. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $2.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un 2 dubultķieģeļu garāžas. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $ 6.000,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

Sociālistu partijas ‚dalītās personības'

(Pārnesums no 1. lpp.)

Sociālistu vienīgā iespēja uzvarēt nākošajās vēlēšanās ir iespējā radīt Mekmillenam pretspēlētāju, kas arī tika darīts: Hjū Gētskela mits tika celts ar visilielāko rūpību, bet pagājušās nedēļās šo mītu iznīcināja Transporta strādnieku arodbiedrības ģenerālsekretārs Frenks Kazins.

Kamēr Gētskels un Bevins mēģina locīties cauri atomieroču „likvidācijas labirintam", pilas atrast atrisinājumu, kādā veidā apmierināt visus sociālistus, Frenks Kazins nometa viņu priekšā izaicinājumu — atomieroči jāaizmet vecos dzelžos, Atlantijas pakts papīrkurvī un jāizģērbjas kailiem koeksistences saulē. Nedz Gētskels, nedz Bevins nevēlas iet tik tālu kreisajā virzienā, un kaut arī tie apzinās arodbiedrību varenumu, tad tie nav ar mieru angliski apfrizētām Marksam ļaut audzēt krievu bārdu un Hēgela smaržu vietā lietot Chruščeva smacējošo dvingu.

Par nākošo vēlēšanu terminu Flita ielā nav daudz šaubu — konservātīvo laikrakstu diplomātiskie korespondenti liek uz spēles savu prestižu un gandriz apgalvo, ka premjērs jau izlēmis vēlēšanu datumu — 22. oktobri. Tātad atlikuši tikai nedaudz mēneši, kuros šoreiz izšķirsies ne tikai nākošā Lielbritanijas valdība, bet arī sociālistu partijas liktenis, jo nav šaubu, ka neviena partija nevar palikt opozīcijā trīs valdības, nezaudējot nekā no sava prestiža, tāpat, lai cik nenozīmīgi arī izliktos — liberāļu partijas vadītājs Džo Grimonds ir izlēmis, ka pagurušās partijas augšāmcelšanās laiks beidzot ir pienācis, un ka britu tauta apnikusi ar opoziciju, kura nepārtraukti plēšas savā starpā.

Lieta jau patiesībā būtu vienkārša, ja Kazins ar savu „antiatombumbas" runu un deklarāciju būtu tikai iejaucies sociālistu partijas politikā, bet viņš sašķēlis arī visus varenos Arodbiedrības padomes vienotības mūŗus. Ir komiski noskatīties, ka vīrs, kas kādreiz pūlējās šos mūŗus graut — (Bevins) tagad atspēries mēģina tos saturēt. Ir grūti ticēt, ka arodbiedrību padomes kungs un pavēlnieks sērs Tomass Viljamsons vēlas uzņemties cīņu ar Kazinu, kas gan ir viens no jaunākiem arodbiedrību hierarchijā, bet kam rokās ir viens no lielākiem ieročiem — viss sociālistu partijas kreisais spārns ar spalvas bruņinieku Michaelu Futu priekšgalā. Tāpat pašā sēra Tomasa arodbiedrībā valda šķelšanās, un viņam būs vairāk nekā grūti cīnīties pret spēcīgiem kreisā spārna strāvojumiem.

Pagājušā nedēļā Gētskels un Bevins pacēla Kazina nomesto cimdu un mēģināja iespaidot vēlētājus ar savām personībām. Gētskels apliecināja, ka viņš nekad neļaus nedz atomiedroču bāmbām, nedz sociālistu gadskārtējai konferencei diktēt sociālistu valdības politiku.

Atomieroču problēma nākošajās vēlēšanās ir kļuvusi par sociālistu kaujas karogu, tāpat kā pirms gada bija vienlīdzība, bet kas notiktu, ja Mekmillens panāktu kaut kādu atrisinājumu, ja atomieroču problēma zaudētu savu aktualitāti? Un galu galā sociālistu partija nesola, nevar un negrib, atskaitot kreisos elementus, neko citu kā konservātīvo partija. Patiesība ir, ka daudzi britu vēlētāji dzīvo baiļu psichozē, ka tie par daudz lielu nozīmi piešķir ieroču kontrolei, un ka savā fantazijā tie iedomājas iespēju miermīlīgai koeksistencei — šie ir cilvēki, uz kuriem savu politisko bazi un spekulācijas būvē Kazins.

Kādreizējais kreisā spārna pārstāvis Bevins saka: „Mēs esam lepni uz to, ka partijā ir stridi par atomieroču politiku. Nav šaubu par to, ka, ja mēs neatradīsim pareizu atbildi, tikai nedaudzi visā pasaulē paliks pie dzīvības."

Bet kāda ir atbilde? Sociālistu kreisais spārns prasa atgriešanos pie parastiem ieročiem, un atomenerģijas izmantošanu miermīlīgiem nolūkiem — neatkarīgi no Kremļa un ASV nostājas. Un labais spārns?

Gētskels:

„Mēs nedrīkstam nokratīt mūsu atbildību. Mēs nedrīkstam jaukt Atlantijas paktu. Mēs nedrīkstam . . ."

Un dažas dienas vēlāk —

„Mums pasaule būtu jāvalda ne ar ieročiem, bet gan ar priekšzīmi tolerantā, miermīlīgā garā . . ."

Ir grūti pateikt, ko Gētskels ar to vēlējies teikt. Viņš apzinās Kremļa mūŗu draudīgumu, viņš apzinās atomieroču destruktīvo spēku, viņš vēlētos pievienoties „veselam saprātam" — kreisajām spārnam, bet viņš vēl apzinās šo hallucinācīju fantastiskumu, bet ko viņš darīs, ja arodbiedrības un kreisais spārns partijā ideoloģiski uzvarēs un vecam Marksam atkal piešūs bārdu? Vai viņš atkāpsies, piekāpsies, vai . . .

Sociālistu partija šajos priekšvēlēšanu mēnešos dala mantu, idejas un amatus.

Konservātīvo partija veic darbu — ārpolitiski un iekšpolitiski. Karstā vasaras saule un arodbiedrības smacē sociālistu vadoņus, un viņu izredzes uzvarēt nākošās vēlēšanās aptumšo „dalītās personības" atkāpšanās no reālitātes un iestigšanas savā halucināciju pasaulē. G. Z.

Uzmanību! Uzmanību!
DĀMAS
Ilgviļņi. Matu sakārtošana un griešana.
Arī nagu kopšana
par ļoti mērenām cenām
FASHIONETTE Beauty Salon
MARIE Mc KINNEY
Hair Stylist.
93 Roncesvalles Ave., Toronto.
Zvanīt LENNOX 2-9711

LATVIAN MUSIC
Vedevägslingan 22, BANDHAGEN, SWEDEN
OTRS RAIDĪJUMS LATVIJAI:
JĀNIS MEDIŅŠ
VĒSTULES PĒRAM GINTAM
ELZAS ĶEZBERES teksts
PAULA BRĪVKALNE, soprāns,
Stokholmas Filharmonijas orķestris
diriģents - komponists
S. g. 20. augustā, plkst. 16,20 pēc Latvijas laika pārraidīs vieas Zviedrijas valsts radiofona raidstacijas, ievadā sniedzot informāciju par mūzikas un teksta autoriem
Rakstīsim par raidījumu saviešiem, tad to klausīsies visa Latvijā!
Šodien Latvian Music skandina radiofonī visā pasaulē.
Ko dosim tiem rītdien?
Nāciet talkā — gādāsim!

PIEMINEKLIS ĢENERĀLIM R. BANGERSKIM OLDENBURGĀ

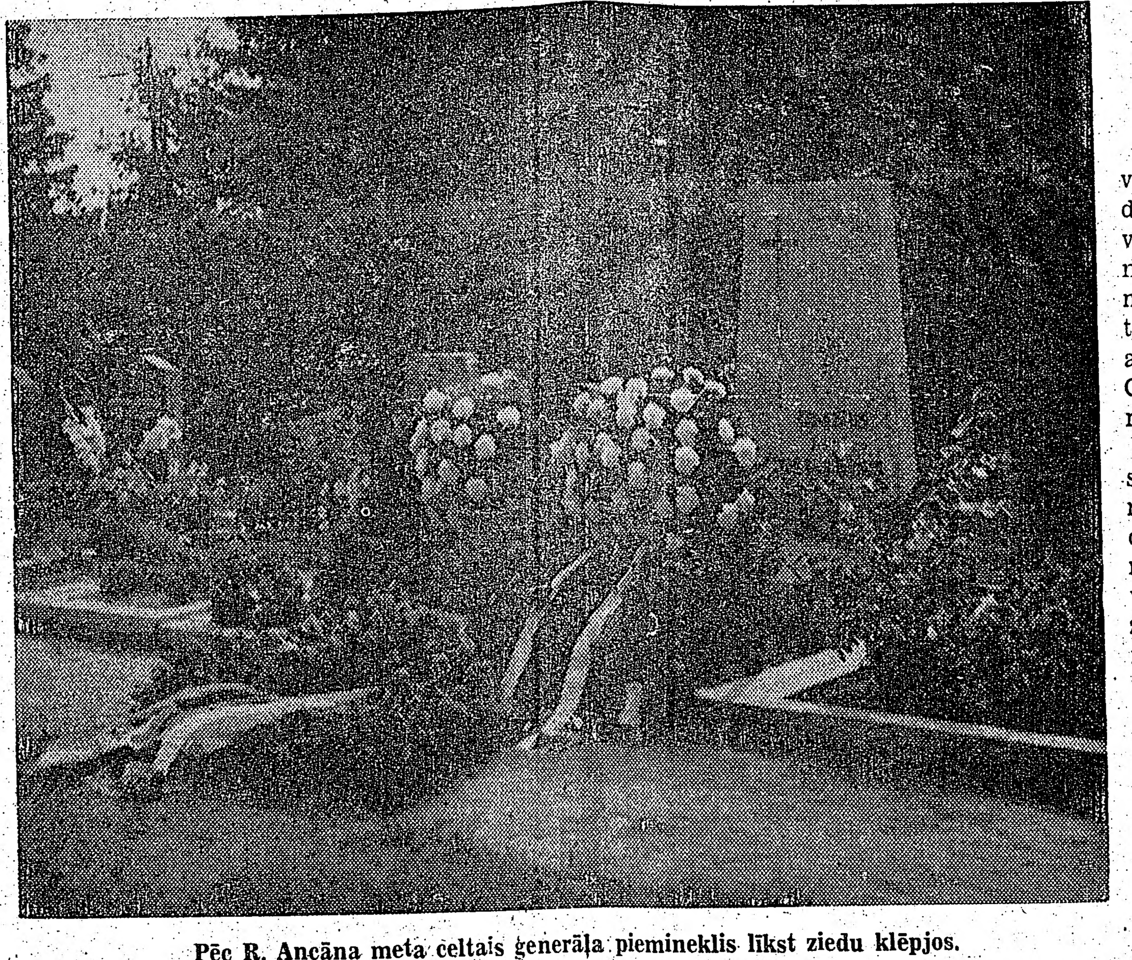

Pēc R. Ancāna meta celtais ģenerāļa piemineklis līkst ziedu klēpjos.

PAR TĀ UZSTĀDĪŠANU RŪPĒJUSIES DV ORGANIZĀCIJA

Pirms pusotra gada latviešu trimdiniekus brīvā pasaulē pārsteidza skumja vēsts, ka naktī no 24. uz 25. februāri Vācijā, Oldenburgas pilsētas evanģeliskajā slimnīcā, no satiksmes nelaimes gadījumā gūtiem ievainojumiem miris ģenerālis Rūdolfs Bangerskis — liels karavīrs un izcila personība, kādu palicis tik maz.

Turot svētu ievērojamā cīnītāja piemiņu, DV organizācija, kuras goda biedrs aizgājējs bija, tūdaļ stājās pie līdzekļu vākšanas viņa kapa piemineklim, kuŗu pēc meta, ko izstrādājis mākslinieks B. Ancāns, atklāja 19. jūlijā Oldenburgas Omštedes kapos, piedaloties kuplam dalībnieku skaitam.

Iesvētīšanas vārdus teica māc. R. Bērziņš no Ķelnes, uzsverot, ka ģenerāļa iemītās pēdas nevar izdzēst nedz nāve, ne laiks. Viņa piemiņa dzīvos mūžīgi un viņa dzīve un darbs ir lielākais piemineklis, kuŗu viņš sev uzcēlis pats. Plkv. V. Janums nolika vainagu visu latviešu cīnītāju un DV organizācijas vārdā. Plkv. A. Plensners no Zviedrijas ar ziediem izteica pateicību no bijušiem darba un cīņu biedriem, norādot, ka šī pieminekļa zīme ir simbols un piemiņa tam darbam un dzīvei, ko sirmais karotājs mums atstājis. Vēl ziedus un vainagus nolika no studentu apvienības Concordia Valdemaria un apgāda „Imanta" Dānijā, 323. transporta vienības Bīlefeldā, Fareles vecajiem ļaudīm, JKS Bīlefeldas nodaļas, Omštedes kolonijas komitejas, ev.-lut. draudzes, dāmu komitejas un Oldenburgas latviešu biedrības.

Piemineklis izmaksāja ap 1400 DM un tā iesvētīšanas norisi filmoperātors V. Lēmanis uzņēma filmā.

J. S.

POSIETIES BĒRNU SVĒTKIEM SAULAINĒ

Ja dažkārt ir pagrūti bērnus piedabūt pie kāda darba, it sevišķi vēl karstajās vasaras dienās, tad, gatavojoties bērnu svētkiem, visiem rodas jauns spars un jauna griba.

Bērni, kā lielie, tā mazie, ļoti augsti vērtē savus panākumus, tāpēc ar maz izņēmumiem visi grib kaut kur ,kaut kādā veidā piedalīties.

Saulaines vasaras nometnē pašreiz vērojama daudz lielāka rosība. Bērni audzinātāja vadībā ne vienreiz vien devušies gaŗākos gājienos, lai meklētu kādu motīvu saviem ūdenskrāsu akvareļiem. Daži glezno „modernā technikā" — ar vaska zīmuļiem un ūdenskrāsām. Interesanti vērot bērnu dabas un apkārtnes uztveri, kā arī viņu izdomu. Citi izmēģina roku veidošanā ,gan no Saulaines māliem, gan veciem laikrakstiem ..

Visi darbi paredzēti izstādei Bērnu svētkos.

Lielāko meiteņu prāts vairāk nesas uz „atomlakmeta modes untumiem", tāpēc arī redzēsim vienreizēju, vēl nebijušu modes skati.

Arī stendu sakārtojums paredzēts šī laikmeta garā. Bērniem būs daudz un dažādi pārsteigumi, gan dienā, gan vakarā.

Raibā vakara programmu ievadīs Sprīdītis, Milzis un Meža māte. Mūsu apdāvinātā jaunās paaudzes balerīna (godalgota Jaunatnes svētkos) Daira Sproģe rādīs savu baleta māku. Nometnes tautisko deju grupa cītīgi gatavojas jautriem dančiem. Bērniem ieteicams neaizmirst mājās kostīmus masku ballei un mazajām dāmām „vakara" tērpus balles karalienes vēlēšanām.

Raibā vakara programma noslēgsies ar uguņošanu upmalā.

Sestdienas vakars paredzēts tikai dejai — pieaugušajiem uz dejas grīdas, bērniem — nometnes laukumā. Pirmdienu veltīs vieglatlētikas sacīkstēm.

Saulaines bērni ar lielu nepacietību gaida Sidrabenes bērnu nometnes viesus, lai savukārt varētu atlīdzināt viņiem parādīto sirsnību un viesmīlību Sidrabenes bērnu svētkos.

Lai ar sauli laukā ejam,
Lai mūs vieno latvju gars;
Saulē brūninātām sejām,
Sirdīs prieks un dzīves spars.

T. K.

Vasaras nometni Saulainē

Toronto Sv. Jāņa draudzes īpašumā, rāda V. Baltkalna uzņēmumi mūsu laikraksta pag. n-ra 3. lpp., kam techniskas kļūdas dēļ bija izpalicis vietas apzīmējums, ko lūdzam atvainot. Red.

VILTĪGĀ POLICIJA

Freds Gārdiners, kas ir viens no Toronto policijas komisijas locekļiem, nesen jo bargi kritizēja Toronto policijas rīcību, ka pēdējā mēģina ķert autobraucējus privātās mašīnās. F. Gārdiners domā, ka visām policijas mašīnām vajadzētu būt attiecīgi apzīmētām resp. nokrāsotām. Policija turpretī taisnojas, ka tādā gadījumā nebūtu iespējams vairs noķert nevienu ātro braucēju.

Savienotās VALSTIS

KALAMAZŪ

⊕ Latviešu biedrība uzsākusi apzināt nākošā sarīkojumu cikla abonentus. Tā paredzējusi noorganzēt 2 koncertus un vienu teātŗa izrādi. Jau septembrī paredzēts pianistes Dzidras Beimanes — Bonfiglo koncerts, oktobrī — K. Bidiņas (no Anglijas) un A. Teichmaņa (no Vācijas) koncerti. Novembrī — Paulas Brīvkalnes viesošanās .Abonenta maksa visiem 5 sarīkojumiem $5,- no personas, mācības iestāžu audzēkņiem $2.50, bet bērniem līdz 12 gadiem, vecāku pavadībā — brīva.

⊕ Kopīgu ekskursiju ar autobusu uz Čikāgu, lai skatītu Dabas zinātnisko mūzeju, Mākslas mūzeju, Akvariju, Planetāriju un vēl citas ievērības pilnas vietas, organizē Latviešu biedrība 13. septembrī. B-bas valde lūdz līdz 1. augustam pieteikties pie O. Reinvalda, K. Grīnvalda, Z. Salenieka vai M. Sviķa visus tos, kas būtu ar mieru šinī izbraucienā piedalīties. Ja pieteiktos apm. 40 dalībnieku (pilns autobuss)tad izbraukšanas maksa turp un atpakaļ būtu $5,- no personas.

⊕ Jaunas mākslinieka V. S. Mora gleznas pārdošanai saņēmusi V. Miķelsona latviešu grāmatnīca.

⊕ Pie Kloverdēles Long ezera veidojas plašāks latviešu vasarnīcu rajons. Līdz šim tur bija vasarnīcas trīs mūsu tautiešiem; tagad pie šī ezera F. Ritums kopā ar K. Vilciņu nopirkuši 20 akru laukumu. Katrs paturējis sev vienu gabalu apbūvei, bet pārējos sadalījuši pārdošanai. Ezers ir 3 jūdžu garš, bagāts dažādām zivīm un labs priekš pelēšanās.

⊕ Pēc ilgākas slimošanas 18. jūlijā 73 gadu vecumā mira Berta Jumiķe, dzim. Užana. Pēdējā dusā viņa tika izvadīta 21. jūlijā uz Riversaides kapsētu, Kalamazū ev.-lut. draudzes kapos, blakus savam 17 g. v. mazdēlam, kas mira traģiskā nāvē, noslīkstot ezerā, pag. g. maija mēnesī. Garīgo ceremoniju vadīja draudzes mācītājs A. Piebalgs, piedaloties plašam pavadītāju pulkam. Draudzes vārdā no nelaiķes atvadījās un ziedus nolika draudzes pr-ks J. Gailis.

⊕ Vietējā Latviešu mednieku-makšķernieku kluba biedri intensīvi trenējas māla baložu šaušanā. Treniņi notiek A.Balcera saimniecības mežā, ar ļoti labiem panākumiem. Atzīmējams, ka kluba darbība iet plašumā un biedru skaits pieaug. Drīzumā notiks šaušanas sacīkstes ar vērtīgām godalgām uzvarētājiem.

Kalns.

ROČESTRĀ (N. Y.)

⊕ Margu - Elizabeti Kisslingu ar Antoniju Fišeri Sv. Sakramenta baznīcā salaulājis māc. T. Konnors. Pēc laulībām jaunais pāris devās kāzu ceļojumā uz Atlantijas okeana piekrasti. Venerandu Ostrovski ar Kārli Pētersonu Sv. Staņislava baznīcā salaulājis māc. Kloceks. Pēc svinībām jaunlaulātie devās kāzu ceļojumā uz Floridu.

⊕ Dagnijas un Viļņa Sarmas ģimene sacerojusi ar pirmo atvasi — dēlu Aigaru Ēriku.

⊕ Ceļojumā pa Vāciju devies V. Efferts, bet pēc 3 nedēļu viesošanās pa vairākām Eiropas valstīm Ročestrā atgriezusies I. Večorkina.

⊕ H. Aizstrauta ģimene pārvietojusies uz jauniegūto ģimenes māju, 739 Harward Street.

⊕ Andrejs Pilskalns, jun., beidzis Ročestras technoloģijas institūtu ar B. S. gradu fotografijas ķīmijā, bet Arkādija Pilskalna ieguvusi gradu medicīnas technoloģijā.

⊕ Vasaras sezonas pēdējā brīvdabas izrādē Highland parkā 5. augustā uzvedīs Pūčini operu „Bohema". Diriģents Dr. H. Genharts. Izrādes atkārtojums sestdien, 8. augustā. As.

DIMOINA

⊕ Jūlija sākumā ar kuģi „United States" uz dzīvi Dimoinā pie māsas no Anglijas ieradies Pauls Pļavnieks, kas pazīstams kā dedzīgs un nenogurstošs sabiedrisks darbinieks. Trimdas pēdējos desmit gadus viņš pavadījis Anglijā, kur Oksfordas koledžu pilsētā bijis LNPL pilnvarnieks, kā arī DVF nodaļas un draudzes kopas priekšnieks. Londonas latviešu draudzē P. Pļavnieks kopš tās dibināšanas vienmēr bijis iecienīts padomes un valdes loceklis. Būdams aktīvs cīņā pret komūnismu, P. Pļavnieks nepazīst izņēmuma ne draugu ,nedz atsevišķu šķiru vai kārtu starpā.

P. Pļavnieks ir bij. Latvijas armijas virsleitnants. Aktīvi piedalījies abos pasaules karos. Gaŗā mošs un darbīgs, viņš latviešu sarīkojumos bieži piedalās ar referātiem. Par sekmīgu darbu DVF 1958. g. viņam izteicis pateicību atzinības raksta veidā.

E. Š.

GRĀMATVEDIS
UZŅĒMUMIEM
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

Kas Chruščevam lika pārdomāt Skandināvijas ceļojumu?

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Svētdien, 19. jūlijā, Zviedrijas vēstniecības padomnieks Ridings (aizceļojušā vēstnieka vietnieks) negaidīti tika aicināts pie Maskavas ārlietu viceministra Semjonova, lai saņemtu no viņa rakstu — atteikumu ar motivāciju par plānoto Chruščeva viesošanos Zviedrijā resp. Skandinavijā.

Šinī rakstā, cita starpā, uzsvērts, ka „šī viesošanās pašreiz nebūtu piemērota, sakarā ar pēdējā laikā Zviedrijā aktivizēto naidīgo nostāju pret Padomju valdību." Tālāk teikts, ka pēc zviedru preses ziņām reakcionārie labā spārna reprezentanti neierobežoti sagatavojas pretpadomju demontrācijām un sanāksmēm un demonstrācijām sakarā ar šo apciemojumu.

Šajā pret Padomju Savienību naidīgā kampaņā piedaloties arī daži vadošās ārlietu politiskās komitejas locekļi, kā zviedru konservātīvās partijas vadītājs Jalmarsons, zviedru liberāļu partijas vadītājs Ulins u.c. Tāpat arī laikraksti Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Expressen, Göteborgs Handels o. Sjofartstidningen un arī zviedru telegrammu birojs sistēmatiski aģitējuši pret Padomju Savienību.

Raksturīgi, ka arī valdošās sociāldemokratu partijas preses organi aktīvi piedalījušies šinī kampaņā. Provokātoriskas darbības izraisījušās zviedru aizsardzībā esošās emigrantu grupas, kas sazinās ar līdzīgām Padomju Savienībai naidīgām organizācijām citās Rietumu zemēs.

Varot tikai brīnīties, ka zviedru valdība līdz šim nav atzinusi par vajadzīgu darboties pretī šādā veida kampaņai.

Saprotams, ka pārsteigums par šī apciemojuma atteikumu visā Skandinavijā ir liels un iemesls? Zviedru radiofonā un presē nekavējoties parādījās Zviedrijas vadošo personu komentāri.

Ministru prezidents Erlanders izteica savu diplomātisko nožēlu par izpalikušo apciemojumu, kuŗu viņš ieskata par vajadzīgu savstarpīga kontakta uzturēšanai. Pašreizējais stāvoklis atļaujot vienīgi cerēt, ka apciemojums varēšot notikt vēlāk, abām pusēm pieņemamā laikā.

Kā zino laikraksti, zviedru valdība nožēlai par izpalikušo apciemojumu esot divi iemesli: valdība bija nodomājusi ar Chruščevu pārrunāt baltiešu jautājumu un cerējusi uz labvēlīgu rezultātu, jo valsts kancelejā sakrājušās tūkstošiem baltiešu vēstuļu, kas lūdz palīdzēt savu veco un slimo piederīgo izsaukšanai uz Zviedriju. Tāpat valdība bija nodomājusi vēlreiz pacelt Vallenberga lietu, kā arī pārunāt iespējas par Padomijā esošo zviedru atgriešanos.

Konservātīvās partijas vadītājs Jalmarsons izteicās, ka, ja patiesi Chruščevs savu apciemojumu Skandinavijā atlicis tā iemesla dēļ, ka iedzīvotāju domas dalās par šāda Ungārijas apspiedēja un Baltijas valstu okupanta draudzības apciemojumu, tad atliekot tikai cerēt, ka turpmāk valdība savus viesus izvēlēsies ar lielāku izlasi.

Liberāļu partijas vadītājs Ulins savā komentārā uzsvēra: krievu lēmums rāda, kādu nepielaižamu kļūdu ministru prezidents Erlanders izdarījis, pārvēršot savu privāto ģimenes viziti Maskavā par oficiālu un pēc tam bijis spiests ielūgt Chruščevu pretvizītē, kam pietrūcis psichologiska seguma, zviedru tautā. Zviedrijā nav pretkrievu noskaņojuma, bet gan ir noskaņojums pret Ungārijas un Baltijas tautu krievu diktātoriskiem apspiedējiem. Šis noskaņojums nav radīts ar dažiem izteicieniem presē, bet pastāv jau ilgi un ir pašas zviedru tautas veselīga demokratiska reakcija pret varu un apspiešanu.

Baltiešu u. c. apspiesto zemju draugs prof. B. Nērmans, kas ir arī „Augusta komitejas" pr-js, presē izteicās, ka „nu var redzēt, cik maz personīgas dūšas ir diktātoram, kas neiedrošinās ierasties zemēs, kur sabiedrība nav ietekmējama. Erlanders un Undēns var būt pateicīgi, tai vienotai opozicijai, kas šo apciemojumu aizkavēja. Šī opozicija ir glābusi valdības prestižu. Erlandera domas, ka nu zudušas iespējas veco un slimo baltiešu piederīgo izceļošanai pie piederīgiem Zviedrijā, un tā ir šaumīga apsūdzība pret Chruščevu un krieviem, jo, tas būtu necilvēcīgi šādā veidā atriebties veciem un slimiem. Tālāk prof. B. Nērmans paziņo, ka „Augusta komiteja" pastāvēs arī turpmāk un eventuāla velāka Chruščeva apciemojuma gadījumā nekavējoties sāks darboties, kā publicēs un izplatīs sagatavotos rakstus.

Katrā ziņā šī apciemojuma atteikums bija priecīga vēsts visiem brīviem un neatkarīgiem Skandinavijas iedzīvotājiem, jo demokratija, kas ar prieku apsveiktu tāda vīra apciemojumu, kas tur desmit iekaŗotas agrāk brīvas valstis zem savas varas un kas nes galveno atbildību par notikumiem Ungārijā pirms nepilniem 3 gadiem, nebūtu stipra un vitāla demokratija.

E. E.

CEĻA VĀRDI

Tā ir jaunatnes priekšrocība — atrasties arvien nu laikmeta avangardā. Tas ir jaunatnes pienākums — iededzināt savu lāpu pie nācijas tīrākām liesmām, lai tad dotos tālāk ar mūžīgajām dzīvības ugunīm. Edvarts Virza

★

Lai sevi audzinātu, ļoti nepieciešams, ka katrs pārdomā savu darbību vismaz dažas minūtes pirms gulēiešanas. Jānis Lapiņš

★

Kas sūdzas par dzīves tukšumu, tas apliecina savu iekšējo tukšumu. Prof. J. Auškāps

Kristaps Grāmatnieks

AUGUSTS PIRMS 45 GADIEM

NO ATMIŅU KRĀJUMA DZINTARA KRASTĀ

Pēc 1905. gada revolūcijas sākās zināms „atplūdu laiks". Upuŗi bija sen apbedīti un pa daļai jau piemirsti, pāri robežai aizbēgušie revolūcionāri no aizjūras vēstīja par savu esmi, latviešu sabiedriskā dzīvē radās pat jauns spars, kas Liepājā izteicās ar vairāku latviešu dienas laikrakstu iznākšanu, kultūrālu un saimniecisku biedrību dibināšanu un citiem jauniem pasākumiem. Pēc pārciestām asiņainām nedienām cilvēki ilgojās dzīvot mierīgu dzīvi, 1905. gada nemierus atminoties tikai savos nostāstos par pašu piedzīvotiem vai dzirdētiem notikumiem.

Tā pienāca 1914. gada vasara. Tā bija saulaina un silta kā visas citas Liepājas vasaras. Kastaņi sen jau bija nobirdinājuši uz gājēju galvām savas baltās ziedu sveces, jūrmalas apstādījumos bija izsmaržojuši jasmīni un zāļu laukumos viļņa noplāvā zāle. Spēcīgā siena smarža reibināja gājējus, un jūrā, izmetot baltajā smilšu krastā agrinās aļģes, brūnos dzintara graudus un gliemežu vākus, vēstīja tālo rudens vētras. Viļņu muguras kļuva baltākas, un vējš tos straujāk dzina uz krastu. Ūdens, vasaras saules ilgi sildīts, tīkami apņēma brūnos peldētāju ķermeņus, kas jūdzi, bet arī spēkus gaŗajai Latvijas ziemai.

Tad kaut kur tālajā Sarajevā atskanēja divi šāvieni, kas bija tēmēti Austrijas kroņprincam erchercogam Francim - Ferdinandam. Pie kroņprinča kājām reizē bez dzīvības saļima arī viņa jaunā sieva. Atentātu bija izdarījis kāds serbu jauneklis. Avīžu slejas pārskrēja īsas telegrammas, un tikai nopietns pasaules notikumu vērotājs varēja jaust, ka pār Eiropai savelkas draudoši mākoņi, kas var izraisīt neparedzamus starptautiskus notikumus. Šie divi šāvieni, līdzīgi ķēžu reakcijai, izraisīja Pirmo pasaules kaŗu un ierāva tanī vienu Eiropas valsti pēc otras, pēc tam pārsviežoties arī uz aizjūras zemēm.

1914. gada 20. jūlijā Krievija izsludināja mobilizāciju un ar lielu spēku iebruka Prūsijā gan no austrumiem, gan dienvidiem. Avīžu pirmajās lappusēs milzu virsraksti vēstīja krievu armijas uzvaras un paredzēja ātru Vācijas sakāvi. Frontes notikumi atbalsojās arī Liepājā, un visa sabiedrība bija kā elektrizēta, gaidot drīzu Krievijas uzvaru un laimīgas kaŗa beigas. Arī latviešu avīzes plaši attēloja frontes notikumus, un liepājnieki tos kāri lasīja. Parādījās slejām gaŗas kaŗa ainas, kas feļetona veidā atstāstīja gan piedzīvotus, gan nepiedzīvotus kaŗa laika notikumus un vēstīja par uztraucošiem vācu briesmu darbiem, kas tikai dzīvo Krievijas civiliedzīvotājiem un kaŗavīriem, nokļūstot vācu rokās. Šāda veida ziņojumi sevišķi pastiprināja kaŗa laika noskaņojumu, kad Liepājai [illegible] pārsviežoties vācu pusē, kad ienaidnieka kaŗaspēks sāka ienākt krievu pārvaldītā nekrievu territorijā, kas izraisīja arī Latvijā bēgļu kustību uz Krievijas iekšzemi. Lasītāji šausminājās par nogrieztām ausīm, izrautām mēlēm, izdurtām acīm un dzīvi cepinātiem cilvēkiem, bet priecājās par varonīgajiem krievu kazakiem, kas, uz zirgiem sēdēdami, bija sadūruši gaŗajos pīķos vāciešus kā zaļus kartupeļus un sakapājuši zobeniem to galvas kā kāpostus. Tik varonīgi cīnoties, kaŗam vajadzēja beigties jau pirmajā rudenī . . .

Krievu armijas aizsegā un tās sākuma uzvaru reibonī iedzīvotāji jutās droši un paļāvīgi. Liepājnieki no pašu kaŗa gandrīz nekā nezināja. To varēja iedomāties tikai pēc avīžu ziņām un kaŗa notikumu aprakstiem. Aizmugurē bija [illegible].

Bija atkal kāda saulaina svētdiena, kas aicināt aicināja atstāt šauros Liepājas strādnieku dzīvokļus, lai vērstu skatus uz jūru un tās vējiem ļautu aizpūst no smadzenēm un muskuļiem darbdienu nogurumu, bet no drēbēm — fabriku dūmu un ogļu smaku, kas tur bija iesēdusies, gan darba soli sperot, gan saspiestajās telpās dzīvojot. Smilts gar pašu plūdmalu, kur skalojās viļņi, bija cieta kā asfalts. Apavu zoles mitrajās smiltīs atstāja tikko manāmu iespiedumu, kuŗu tūlīņ izdzēsa nākošais vilnis, kas savu skrējienu izbeidza krastā ar vāju piesitienu. Kaut ūdens atkal atkāpās, lai sagatavotu jaunu skrējienu pret krastu, tam varēja labu gabalu pa cieto smilti iet pakaļ sausām kājām. Tik baltu un tīru smilti kā Liepājas jūrmalā es neesmu redzējis nekur citur pasaulē, vismaz es neesmu tās varējis saskatīt . . .

Pēkšņi gājēji sagausināja soli. Visu skati vērsās uz jūras pusi, kur pašā apvāršņa malā pret zilajām debesīm pacēlās vājas dūmu strūklas. Nebija šaubu — tie bija kuģi. Divi kuģi, viens pakaļ otram, manāmi slīdēja uz apvāršņa līnijas no dienvidiem uz ziemeļu pusi. Tie izauga lielāki un

(Nobeigums 8. lpp.)

PASAULES VĒSTURE

GROZGALVĪŠA SKATĪJUMĀ

2. PASAULES KAŖŠ

Par 2. pasaules kaŗu varbūt bija jāraksta iepriekš, bet tā kā vispirms pieredzēju vācu okupāciju, tad tikai 2. pasaules kaŗu, tad tādā secībā arī iet.

Kādēļ izcēlās 2. pasaules kaŗš, par to spriež dažādi. Kādā vēsturē lasīju, ka kaŗš izcēlies kaučkāda koridora dēļ. Poļi pa to trokšņodami staigājuši, un vāciešiem, viesistabā sēžot, troksnis kritis uz nerviem. Bet tas nebūs taisnība. Koridora dēļ tak neceļ kaŗu! Manā pēdējā DP pavalstī arī reiz madamas sagāja tādā koridorā un iztaisīja čupu koridora dēļ. Kārtīgi izlamājās, un ar to pietika. Pie kaušanās nenonāca.

Pareizāko cēloni gan būs atradis es.

Kad Ādolfs bija izandelējis Josifam Baltijas valstis, viņš redzēja, ka Josifs tajās sāk pastiprinātā kārtā likt iedzīvotājus pie sienas. Sakarā ar to palika daudz neapēsta sviesta, speķa un olu. Labi zinādams, ka tas viss tiks aizvests uz padomiju, Ādolfs steidzās krievam pieteikt kaŗu, lai visu to ēdmaņu dabūtu savās rokās.

Bez tam Ādolfs bija aprēķinājis, ka tie baltieši, kas tiek sūtīti vergot uz Sibīriju, var vergot arī Vāczemē, vai arī turpat uz vietas.

Tā Ādolfs atbrīvoja Baltijas valstis no krieviem un tūdaļ sāka arī atbrīvot no sviesta un speķa.

Kad baltieši arī piedāvājās sist krievus, lai atkal paši varētu rīkoties savās zemēs, Ādolfs lepni pateica, ka vairākas armijas viņam valstī nevar būt un vāciešiem pašiem valdīt arī Baltijas valstis. Lai latvieši, igauņi, lietuvieši baŗo cūkas un dēj olas viņa armijai, viņš pats tiks ar krieviem galā.

Notikās pēc vecās letiņu parunas: „Kas ātri skrien, tas ātri klūp." Ādolfam beidzot sāka klāties plāni. Viņa acīs ģenerāļi bija dumji, gudrs tikai viņš pats. Ar šādu gudrību viņš visu salaida dēlī, un sākās „plānveidīgā frontes iztaisnošana" un „varonīga atiešana uz jaunām pozicijām."

Tagad Ādolfs atcerējās, ka tais vietās, kur vāciešiem stingrāk dod pa biksēm, varētu stāvēt arī latvji un igauņi. Kādēļ lai neļautu izlīnīt kungu rasi, kad okupētās zemēs ir diezgan bauļu? Tā letiņi un igauņi iesaistīti 2. pasaules kaŗā. Saprotams, brīvprātīgi. Gluži tāpat kā pie Josifa. Kas atsacījās iestāties „brīvprātīgi", bet neatteicās, ja viņus mobilizē, tos bāza cietumos un koncentrācijas nometnēs.

Kad gan tiesa buntavnieku atradās aiz restēm vai stiepļu žogiem, pārējos nekas vairs nekavēja kļūt par brīvprātīgiem.

Letiņi un igauņi cīnījās kā pienākas. Sākumā par latviešu un igauņu varonību apbalvojumus saņēma vācieši. Gluži dabiski. Kalpi ar zirgiem kuļ un kuļ kviešus, par pārdotiem kviešiem naudu saņem saimnieks. Vēlāk gan arī letiņiem un igauņiem pienākās pa krustiņam.

Bez tam letiņu un igauņu kaŗošanai bija arī citi iemesli. Viņi cīnījās, lai cilvēki, kuŗu ādas bija vērtīgākas — arī mani ieskaitot — varētu pa godam aizlaisties drošībā. Es nu gan izglābos, bet daudzi izglāba ģimenes locekļu ādas, bet daudzi izglāba arī caurumos ādas. Ne jau to, kas mesla, bet ādas koferos. Tā sakot, paspēja triskārtīgu ādas glābšanu.

Par to pēc kaŗa nobeigšanas cīnītāji saņēma sevišķu atzinību. Tie paši triskārtējie ādas glābēji bijušiem cīnītājiem neļāva nīkt pārpildītajās un neērtās nometņu barakās, bet atļāva dzīvot ērti, svaigā gaisā, mežā zem kokiem.

Ja Ādolfs nebūtu bijis lieluma mānijas apsēsts, 2. pasaules kaŗš būtu beidzies citādi. Droši vien, par kommunistiem lasītu tikai vēstures un atmiņu grāmatās. Bet vai baltiešiem būtu bijis labāks? Baltieši tāpat vergi vien būtu. Bijušie baronu pēcteči tā vien gaidīja, lai baltiešus varētu jūgt arklā. Varbūt daža, kas kļūtu par paklausīgiem vagariem, elpotu. Citiem tāpat būtu aizžņaugts kakls.

Pati kaušanās bija pamatīga. Kāvās ne tikai ar siltiem, bet pat karstiem ieročiem.

Sākumā vācieši sagrāba gandrīz visu Eiropu savās rokās. Uzrausās pat Eifeļa tornī, lai labāk redzētu pāri Lamanšam un pasaules kaujas lauku. Pat Anglija dabūja ar V2 pa bēniņiem. Vienīgā ar veselu ādu palika Zviedrija.

Amerika, tāpat kā 1. pasaules kaŗā, arī 2. iestājās tad, kad citi jau labi izkāvušies. Prātīgi darīts. Labāk krist barā pēdējam, mazāk dabū pa aci.

Turpinājumā: DP apvienotās valstis.

FILMU PASAULE

Filmzvaigzne Audreja un viņas vīrs aktieris Mels Ferērs, ieradušies Londonā, Anglijā, lai būtu klāt filmas „The Nuns Story" pirmizrādē.

★

Itāliešu filmdirektora Roberto Roselīni prasība, atstāt viņa aizgādniecībā trīs Ingridas Bergmanes bērnus, nule kā noraidīta itāliešu tiesā, paziņojis Roselīni advokāts. Ingrida Bergmane tagad jau ilgāku laiku ir precējusies ar zviedru menedžeri Larsu Šmitu.

★

Franču filmaktrises Brigitas Bardo jaunākā māsa noraidījusi savu pirmo filmu piedāvājumu, aizbildinoties, ka loma un kostīmi bijuši pārāk mazi, lai [illegible] filmas kameras priekšā. Iecerētās filmas nosaukums: „Ādama un Ievas privātā dzīve."

★

Marta Heijera ir ļoti sajūsmināta par savu nākošo filmu „Ice Palace", kuŗā tai jātēlo drāmatisks miršanas skats.

Indra Gubiņa

CIEMOS PIE VĀCIJAS LATVIEŠIEM

INDRAS GUBIŅAS EIROPAS CEĻOJUMA PIEZĪMES (5)

Skatam izgaist Frankfurtes torņi un namu jumti. Vilciens sāk ripot ātrāk, kaut arī ne visai ātri, salīdzinot ar ātrvilcieniem Kanadā. Gar logu slīd ļoti kopti dārzi un dārziņi. Jāpabrīnās par vāciešu pacietību iekopt katru zemes stūrīti, viņi tiešām to dara glīti un praktiski. Pļavas ir zaļas, pilnas puķēm; tur redzams daudz ganāmpulku. Braucam cauri maziem ciemiņiem un pilsētām, bet nekur vairs neredzam kaŗa pēdu. Vācija ir atplaukusi. Hanoverā un Brēmenē gan vēl vietām redzamas drupas, bet arī starp tām ierīkoti gan sakņu, gan puķu dārziņi. Visur paceļas jaunas mājas; sapostītās, ja vēl nav izlabotas, tiek pārbūvētas, un ir tāda sajūta, ka dzīve te plūst straujākā ritmā nekā tempa ziņā izdaudzinātajā Amerikā.

PĒC 12 GADIEM ATKAL BARAKĀS

Iebraucam Oldenburgā. Ir jau nakts. Esam braukuši 400 km 8 stundās. Italijā to pašu gabalu nobraucām 3,5 stundās. Ja būtu braukuši ar parasto vilcienu, droši vien, brauktu visu nakti. Satiksmes ziņā Vācija tomēr ir atpalikusi, bez tam dzelzceļš ir ļoti dārgs, salīdzinot ar strādnieku izpeļņu. Esam cauri Oldenburgai un iegriežamies ceļā, kur rakstīts „Lager Ohmstede".

Pēc 12 gadiem esam atkal nometnē — barakās. Tumšs, neko daudz neredzam, bet dīvainā kārtā jūtam smagumu un nospiestību. Tas nav tikai ceļa nogurums. Un tad — esam jau barakā iekšā. Plānās dēļu grīdas līgojas zem mūsu soļiem, un no blakus istabas skan balsis tik skaidri, ka paši bīstamies runāt. Baraku dēlīši ilgajos gados izļodzījušies, izpuvuši, durvis nosēdušās, un ir tāds iespaids, ka pie stiprāka soļa vai kājas piesitiena baraka sabruks. Esam jau atraduši no nometņu neērtībām, liekas savādi, ka te telpās nav pat ūdens.

Otrā rītā nometni apskatām labāk. Tā ir nožēlojamā stāvoklī, kaut arī zied rododendroni, ceriņi, sakopti sakņu un puķu dārziņi. Jāpabrīnās, kā gan tas nākas, ka modernajā, atjaunotajā Vācijā tomēr cilvēkiem vēl jādzīvo tādos apstākļos? Nometnē dzīvo ap 500 latviešu. Tūliņ rodas jautājums, vai viņi spiesti tā dzīvot? Un tad seko rūgtā atbilde: jā.

Nometnē daudzi veci, daudzi slimi vai bijuši slimi un tādēļ nevar izceļot; ir arī krietns bariņš kaŗa invalidu un tādu, kas negrib no Vācijas aizbraukt. Darbu dabūt Oldenburgā ir diezgan grūti, un nometnes iedzīvotāji arī labprāt negrib iet pie vāciešiem strādāt. Nometnes mācītājs P. Urdze skumji stāsta:

„Ja vien varētu šos cilvēkus pārliecināt, ka darbs nepieciešams viņiem pašiem, nevis vāciešiem; ja varētu nolīdināt asumus, kas atkal un atkal rodas nometnes un vietējo iedzīvotāju sarpā! Invalidi no valdības saņem rentes, pietiekami lielas, lai dzīvotu. Materiālās rūpes viņus tā nenomāc kā pārējos, bet viņu dienām nav satura. Viņi dzeŗ, līdz ar to nodarīdami postu ne tikai savai veselībai, bet daudziem citiem nometnes iedzīvotājiem."

Tālāk mācītājs pastāsta par darbnīcām, kas ierīkotas ar visiem darba rīkiem un mašīnām, bet kuŗām vēl joprojām trūkst strādnieku. Ļoti nelabprāt cilvēki nākot strādāt, viņi pat šīs nometnes darbnīcas ieskata kā „kolchozus", kā kaut ko nevēlamu. Varbūt 14 gadus bez darba dzīvodami, viņi no tā atradusi un aizmirsuši, ka dienu garlaicība un vienmuļība ir vēl briesmīgāka nekā nogurums pēc darba.

Daži strādā labprāt, tie priecājas, ka var piepelnīt kādu marku, kā arī par to, ka nav diena jānonīkst. Vecās barakas šovasar paredzēts nojaukt, un to vietā celt dzīvokļu ēkas, bet nometnes iedzīvotāji par to nemaz nepriecājas, jo tad būs jāmaksā augstāka īre. Materiāli viņi ir neapskaužamos apstākļos, bet varētu būt citādi, ja šie cilvēki izrautos no „aprūpējamo" loka, ja viņi sāktu par sevi parūpēties arī paši, nevis tikai gaidīt, lai citi to dara. Vienai daļai tas būtu iespējams.

Mācītājs izvadā mūs pa darbnīcām, satiekām gan laipnus, gan vienaldzīgus un īdzīgus ļaudis. Jūtamies mazliet neērti, bet neesam jau vainīgi, ka mēs varam dzīvot Kanadā un viņi nevar. Mazliet rūgtumu radīja arī Vācijā palikušo uzskats par Kanadu: it kā mums te nebūtu jāstrādā; it kā mums kāds visu pienestu klāt; it kā mums nebūtu rūpju. Ir tiesa, Kanadā var dzīvot labāk nekā Vācijā, bet ne jau visi. Ko lai saka tie, kas simo, kam lielas ģimenes un viens pelnītājs? Nometnes iedzīvotāji neticētu, ka vīram un sievai jāstrādā, lai ģimenei sagādātu nepieciešamo.

Kopā ar nometnes mācītāju aizejam arī uz netālo kapsētu, kur latviešiem ir pašiem savs nodalījums, kuŗā ik mēnesi rodas kāda kopiņa klāt. Te pašā celiņa malā zem košiem ziediem atdusas ģenerālis Bangerskis.

„Bezgala žēl šī cilvēka," saka mācītājs P. Urdze, „viņš nometnē bija svētīgs. Bieži esmu apbrīnojis viņa lielo iecietību un pazemību."

Vēlāk skatāmies ģenerāļa bēŗu uzņēmumus. Vienkāršs koka šķirsts, daudz ziedu, sejā dziļš miers, bet uz deniņiem plāksteŗi un nobrāzuma pēdas.

Mācītājs izstāsta arī kādu skumju gadījumu, kad ģimenes galva, kas ilgāku laiku slimojis ar tbc, sācis justies tikai par nastu savai ģimenei, un iegrimis garīgā depresijā, kas beigusies ar pašnāvību.

„Nometnes dzīve tagad ir daudz smagāka nekā pirmajos gados ,jo nu vairs nav ko gaidīt, nav pat salmiņa, pie kā pieķerties. Bet slīcēju ir daudz, vairāk nekā mēs domājam."

Aizbraucam ar smagumu sirdīs.

RIETUMVĀCIJAS LIELPILSĒTĀ

Kad izkāpjam Hamburgas stacijā, dzīve kūsā un mutuļo tik strauji, ka bēdām vairs nav vietas. Kaŗā tik ļoti izpostītā Hamburga pārvērtusies par modernu jaunceltu lielpilsētu. San Pauli ugunis mirdz un aicina gan jūrniekus, gan tūristus, gan vietējos iedzīvotājus. Gandrīz kailu meiteņu attēli izgaismoti spīd visādās krāsās un pozēs. Ļaužu kā gada tirgū, tik ap lielo Bismarka statuju ir tāds kā klusums. Hamburga dzīvo un uzdzīvo!

Maklējam Daimler ielu, kuŗā dzīvo latvieši. Esam atkal nometnē — atkal barakās, un tās ir tikpat novecojušas un noplukušas kā Ohmstedes nometnē. Šejienes iedzīvotāji priecājas, ka barakas drīz noplēsīs. Lai arī dārgāk, tomēr kārtīgāka dzīve! Hamburga pilna jauniem, augstām, moderniem dzīvokļu mājām, tomēr dzīvokļu trūkums liels.

Te arī latviešiem liekas vairāk dzīvības un spara, varbūt lielpilsētas dzīve viņus ierauj savā straujumā. Galvenais, te latvieši mēģina kļūt patstāvīgi.

Skaistākā vieta Hamburgā ir Planten un Blomen parks, kuŗā zied visādas puķes, krūmi un koki, kur ir lieli un mazi dīķi, kur paceļas augsts skatu tornis un galvenais — kur vakaros spēlē tā sauktās ūdens ērģeles.

Lielā dīķī, kuŗā atrodas ap. 350 strūklaku un prožektoru, ūdens ceļas un krītas mūzikas ritmā visdažādākās variācijās, visdažādākās krāsās, radot vienreizēji krāšņu iespaidu. Skanēja Mocarta Turku maršs, sīkas zilganas strūkliņas sitās pret tumšajām debesīm, tad tām pievienojās lielākas, baltākas, un tad izšāvās augstas sarkanas, vēl un vēl, līdz viss dīķis ņirbēja sārti zilās ūdens strūklās, kas cēlās un plaka mūzikas ritmā. Bija mazliet nereāla sajūta, it kā pasaku zeme būtu nolaidusies pie kājām. (Turpinājums sekos).

Teodors Zeltiņš

DEGUNS

SKATUVES NOVELE

Autora piezīme: Šī laikam būs pirmā latviešu valodā sacerētā skatuves novele, sarakstīta tādā technikā, ka lasāma līdzīgi parastam stāstam, tai pašā reizē uzbūvēta kā luga, kas spēlējama, izceļot ārā dialogus. (Tā arī to raksturo pats šīs formas radītājs: „It is a play that is easy to read or a short novel that can be played simply by lifting out the dialogue"). Šādu skatuves noveles formu (play-novelette) amerikāņu literātūrā kā pirmais sācis ieviest Dž. Steinbeks, lai veicinātu teātŗiem noderīgu darbu rašanos. Jaunu lugu trūkums jūtami ietekmējis arī latviešu teātŗa repertuāru. Skatuves novele nu varētu būt viens no mēģinājumiem nākt mūsu teātŗiem talkā.

I

Alma Deģe, dzīvojamās istabas vāļā ērti atlaidusies, sēdēja un lasīja Anšlava Eglīša „Omartija kundzi". No vāļas galā imitētas bronzas kātā uzspraustās stāvlampas ar laša krāsas spuldzes pārvalku pār seju tai krita mīksta, dzelteniga gaisma. Pagraba dzīvoklī, kam logus aizsedza kaimiņu nama pelēkā siena, pat dienas laikā reti kad varēja iztikt bez mākslīgās gaismas. Kā Alma apskauda šo uzņēmīgo un izdarīgo Omartijas kundzi, kuŗai tā pati nekādi nespēja līdzināties. Jau otru gadu, bojādama acis un nervus, strādāja mazā apģērbu rūpnīcā un šuva piedurknes. Pieticīgi dzīvojot, varētu iztikt ar vīra sētnieka algu vien, bet gribējās iekrāt lieku dolaru, jo Gustavs sirga ar sirdi, bieži nervozēja, nevarēdams un nevarēdams pierast pie sava sētnieka stāvokļa. Grūti tas nācās — kādreiz slavenam ,dāmu apbrīnotam aktierim. Bet citā amatā viņš nebija paguvis pārskoloties, juzdamies tam drusku par vecu. Kaut viņai pašai nu būtu vairāk uzņēmības — kā Omartija kundzei — tad viņa varētu palīdzēt vīram izrauties no tumšā pagraba, kur arī pati, it īpaši karstajās vasarās, jutās smokam nost. Kaut brīvajās sestdienās ar lielu rūpību mēģināja māju piekopt, pagraba dzīvoklis palika pagraba dzīvoklis ar neglītu cauruļu režģi pie griestiem. Kā atkal gribētos dzīvot kā kādreiz — lielā, gaišā un skaistā dzīvoklī, redzēt vīru strādājam vienīgi skatuvei.

Aiz durvīm ar cementu izlietajā pagraba gaitenī iekļaudzējās pasmagi soļi. Tur nāca Gustavs. Un Alma aizvēra grāmatu, iemezdama lapu stūrī papīru griežamo nazi, kur tagad pārtrauca lasīt. „Kāds tu atkal izskaties?"

Dzīvojamā istabā nūle bija ienācis plecīga auguma vīrs ar drusku jau iesirmiem matiem, paprāvu, šķautnaini izteiksmīgu degunu, bet Gustava sejai neatvairāmu pievilcību piešķīra gudrās un silti labsirdīgās pelēkās acis un rāmais lēnprātības apstarotais smaids. Uz biksēm līdz ceļiem tam spīdēja ogļu putekļi, seja bija nokūpējusi pelēka un rokas tik melnas kā nēģerim. „Tā. Kā liekas, tad šīsdienas solis būs laikam aptecēts."

„Apžēlojies, kādas tev rokas," un Alma Deģe ar šausmām acīs skatījās, ka vīrs tās aizmāršīgi neuzliek tik tikko kā šorīt izmazgātajiem atzveltnes krēslu pārvalkiem. Šos krēslus, jau stipri apbružātus, bija atmetuši laipni īrnieki, kā daudz ko citu, kas tiem nu sastādīja dzīvokļa iekārtu. Bet — ar gaumīgiem pārvalkiem pārvilkti — krēsli izskatījās diezgan glīti.

Gustavs, mēģinādams uzmanīgi uz pirkstgaliem pāriet pāri istabas spoži ievaskotajai grīdai, īsi atteica: „Ogļu diena."

„Tu varēji gan papūlēties iekārtot savus netīrākos darbus kādā citā dienā, lai sestdienās, kad esmu brīva un varu piekopt māju, tu tūliņ to atkal nepiedzīvotu," un sieva saīgusi skatījās, kā vīram aiz muguras uz tīrās grīdas tomēr ir palikušas ogļu putekļu pēdas. Nu vajadzēs atkal ņemt rokā lupatu un grīdu pārslaucīt.

Plecīgais gājējs, kā likās, vienīgi sarāvās un mēģināja taisnoties: „Kā iznāk, tā jādara. Neesmu jau nekāds priviliģēts fabrikas strādnieks ar normētu darba laiku. Bet nebaries, es iešu un apmazgāšos."

Pašai negribot, Almas balsij bija pielipusi īgna pieskaņa: „Gustav, tev laikam skauž mana brīvā sestdiena, kad varu drusku atvilkt elpu un atsēsties ar grāmatu rokā."

Gustavs, uz pirkstgaliem stāvēdams, tik tikko sadzirdami nopūtās, bet tomēr mēģināja pasmaidīt: „Piedod, Alma, es tiešām tā nedomāju. Bet kādreiz ir tā, ka viss šķiet apnicis līdz kaklam. Un tad —tad pagadās uz mēles vārds, par kuŗu pat neesi domājis."

„Tu laikam domā, ka man tanī fabrikā vieglāk? Tās normētās astoņas darba stundas kādreiz izstiepjas tik gaŗas, ka nevar un nevar vien galu sagaidīt. Liktos — kas tur gan liels — sēdi pie mašīnas un šuj. Nekādi kalni jau nav jāgāž, nekādi smagumi nav jāceļ. Bet pamēģini cauru dienu šūt tikai piedurknes, simtiem un tūkstošiem. Tad brīžem tev liksies, ka pats esi kļuvis par piedurkni ,nožēlojamu, nodilušu piedurkni," vīra uz vannas istabu slīdošajā mugurā skatīdamās, sacīja Alma, nolikdama zem kokteiļu galdiņa grāmatu un saglaudīdama gar deniņiem pelēcīgos, jau arī laikam drusku iesirmos matus, kas krāsā saskaņojās ar viņas pelēko mājas tērpu.

Aiz vannas istabas pievērtajām durvīm, kur Gustavs beidzot bija laimīgi pazudis, iešņācās ūdens krāni, un viņš ar stipru balsi mēģināja tos pārmākt: „Tev vajadzētu saprast, Alma, cik man tas vispār patīkami, ka tev ir jāstrādā. Bet ko lai es daru? Es neesmu tik jauns, lai varētu sākt visu dzīvi no gala."

Pelēkā sieva piecēlās ,pasniedzās virtuvē pēc putekļu lupatas un sāka apslaucīt uz grīdas atstātās vīra pēdas. Viņa tāpat, lai pārspētu ūdens šņākšanu vannas istabā, paaugstināja balsi: „Ne vienmēr ir jāsāk viss no gala. Ar drusku vairāk uzņēmības un labas gribas arī šinī zemē tu varētu būt tas pats, kas biji kādreiz Latvijā. Kā, piemēram, Dzirnavs. Tu negribēsi taču apgalvot, ka viņš būtu spējīgāks skatuves mākslinieks par tevi. Un viņš jau kaut kur ir ticis. Pat stipri tālu."

Vannas istabā atskanēja ronīgi spurkšķi, kā cilvēkam aukstā ūdenī mazgājot galvu un sirdīgi spauslājot ūdeni cauri pirkstu starpām. Tiem rimstot, mazgātājies ar aizelstu balsi sacīja: „Cik tālu īsti — to es nezinu. Bet viņa talantu — es varu tev pateikt vaļsirdīgi — nekad gan apskaudis neesmu. Tā vietā viņš, manuprāt, daudz bagātāk apveltīts visādām citādām īpašībām."

Putekļu lupatu virtuvē atpakaļ nolikusi, Alma vēl pārlaida vērīgu skatu istabai un atbildēja vīram, atzveltnes krēsla pārvalku izgludinādama: „Par tām tu nevīpsnā, Gust. Tās arī ir kādreiz vajadzīgas; it īpaši šinī zemē, kur tikai ar talantu vien nekas nav iesākams. Neviens tevi nenāks un nemeklēs ,ja pats sevi īstā reizē un īstā vietā nepratīsi parādīt."

Aiz vannas istabas durvīm atsaucās sarkastiski izsmējīga balss: „Bet kā? Kā viņš to dara. Gandrīz vai ar īstu cirkus klauna akrobātiku. Es stipri šaubos, vai tas ir nopietna mākslinieka cienīgi."

„Tu taču negribēsi sākt man apgalvot, ka nopietnam māksliniekam daudz cienīgāka nodarbošanās ir ogļu vešana un ielu slaucīšana?"

„Tā vienkārši ir nožēlojama."

Un Alma turpināja apņēmīgā un neatlaidīgā balsī: „Lūk, tādēļ tev būtu pats pēdējais laiks savus līdzšinējos ieskatus pārvērtēt. Starp citu arī par Jāzepu Dzirnavu. Viņš tikai jau atskārtis to, ko jūs viens otrs vēl liedzaties atzīt. Uu proti — šī zeme tomēr ir drusku par lielu, lai kādreiz sajustu vajadzību piemēroties mums, mūsu eiropiskās kultūras tradicijām. Tie esam mēs, kam jāmēģina piemēroties, ja negribam palikt pagrabos pie slotām."

Tīrās drānās, ar tīru seju un rokām no vannas istabas iznāca Gustavs un, tēvišķi smaidīdams, skatījās sievā: „Tomēr — ko prāts arī it kā varētu saprast, ne vienmēr ir pieņemams sirdij. Tai muļķīgajai sirdij, kas pieradusi pukstēt citādos ritmos. Un tu — tu pati mani pazīsti pietiekami labi, lai zinātu, ka pasaulīgajā veiklībā nekad arī nevarēšu ar Dzirnavu sacensties."

Krēsla pārvalku sakārtojusi, Alma atliecа muguru un paskumji skatījās vīrā: „Kas tev to prasa? Kaut tikai tu būtu drusku atsaucīgāks un gribētu ar viņu sadarboties, viņš tevi izvilktu uz ceļa."

Gustavs paraustīja plecus: „Vai es tāds neesmu bijis? Es atļāvos pat pierunāties un aizgāju Dzirnavam līdz uz filmu studiju, lai uzņemtu parauga uzņēmumus. Bet atbildes joprojām vēl nav nekādas. Kā es jau paredzēju."

„Ar to nemaz nav teikts, ka tu būsi aizmirsts un noraidīts. Vēl tikai ir pagājušas labi ja divas nedēļas," pie vāļas pienākusi, gādīgi viņa noliecās un palika vīram zem galvas spilventiņu.

Gustavs ar patiku izstiepās uz vāļas un saņēmis noskūpstīja sievas roku: „Un paies nedēļa pēc nedēļas. Jo Dzirnavam ir neērti pateikt man acīs, ko es jau zinu pats — es nederu filmai. Vai pasts jau ir bijis?"

„Jā".

„Un atkal nevienas vēstules?"

„Nē, tikai laikraksts."

Gulētājs paņēma laikrakstu un, redzami neapmierināts, sāka to šķirstīt: „Kā parasti. Kas man lai rakstītu? Pelēkam un putekļos nokūpējšam sētniekam. Nāk jauna maiņa. Ir atkal kāds pusducis jaunu māsteru un bačelauru. Tas labi. Mums, vecajiem, jānoiet no skatuves, mēs piederam citam laikam." Nolicis laikrakstu uz krūtīm, viņš skatījās griestos un turpināja: „Jā, es nederu filmai, un filma neder man. Uz skatuves, tikai uz skatuves aktieris var īsti iedzīvoties lomā, ar nepārtrauktu un spriegu darbības kāpinājumu iet pretī tās likteņa kulminācijai. Filma ir salīpināta kopā no simtiem līdz apnikumam atkārtotu skatu. Pār spīti tā iegūtajai tēlojumu perfekcijai, kaut kas no dzīvā aktieŗa ir tomēr gājis bojā, viņa paša vienlaidus spēlē atraisītās dvēseles vibrācijas. To aizstāj ar technikas spožumu. Un tomēr tas nav tas."

(Tupinājums sekos)

RAKSTNIES - MŪŽIG…

PĀRODMAS PAR DŽEMSA DŽOISA T…

Tālums no zviedru krasta līdz angļu zemei nav liels, bet nekad nav bijusi izdevība satikt Dzintaru Sodumu. Laikam arī tā labāk. Ne vienmēr tas, ko rakstnieks raksta, ir viņš pats, vai tas, ko citi par viņu iedomājas.

Kad kļuva zināms, ka latviešu mēlē pārcelts Džemsa Džoisa „Uliss" it kā negribējās ticēt, bet kad uzzināju, ka to izdarījis Dzintars Sodums — bija skaidrs, ka viņam tas varēja būt pa spēkam. Sēdos un rakstīju vēstuli. Minēju vārdus — Džoisu, Kafku, Henriju Džemsu; apzīmējumus — situācijas romāns, sirreālisms un eksistenciālisms — visi bez garumzīmēm. Pēc dažām nedēļām saņēmu atbildi — diezgan strupu un asu — Soduma romāna atslēga esot mūsu tautas pasakās. Es tam ticu, nekas jau zem saules nav jauns . . . Gribējās rakstīt vēstuli, bet vārdu, teikumu, lappušu sakrājās tādā daudzumā, ka iznāca šis raksts.

Pirms iesāku, vēlos teikt, ka Dzintaru Sodumu nepazīstu, neesmu saticis, bet ceru satikt, neko nezinu par viņa dzīvi un „garīgo augšanu" — zinu tikai vienu — viņa romānu „Celsim tiltu pār plašo jūŗu." Ja kas pateikts greizi, lai Tiltu meistars piedod!

Sāksim ar Džoisu.

Kad Džemss Džoiss 1904. gadā pameta Dublinu, viņš tur nekad vairs neatgriezās. Garlaicība, sīkumainība, pelēcība un atrašanās v i s u notikumu vidū kavēja Džoisam kļūt par rakstnieku. Doma kļūt par katoļu priesteri, izzuda jau pirms zaļo krastu pamešanas. No katoļticības un reliģijas vispār paliek liels respekts pret tās teoloģisko kvalitāti, bet jūtās tā par daudz apspiesta un sterila. Jau tad atkritis patriotisms — kultūrālais un politiskais. Džemss Džoiss ir rakstnieks ,mākslinieks un filozofs. Savā darbā „Mākslinieka, kā jauna cilvēka, portrets" Stīvenss Dedalus ir pats Džemss Džoiss, kas, tāpat kā autors, at-

tālinoties no citie… sabiedrības, arvien … gūst objektīva māk… ju. Šāda skatīšanās … un lietām prasa at… normālas un kom… nas dzīves.

„ . . . the artist l… of creation, remai… behind or beyond… handiwork, invisibl… of existence, indif… his fingernails." …

Stīvenss uz savi… un paziņām nerāug… bet kā mākslinieks … mēr ir viens un di… le, kuŗu ceļ Džoiss … vo Stīvenss, ir kau… dīts, kaut kas, kas … sistējis — tā tiek … luma — rakstni… trimdas. Aizbrauc… Džoiss nebēga no … dusšķiras, pelēcīb… bas, bet gan vēl … prom no pasaules, … dija savos vārdos.

Uliss ir romāns… eposs, kuŗā darbo… skaits cilvēku īsā… un vienā vietā … Dublina kļūst pa… sa vārdu meistar… piešķiŗ kaut ko … nedarbojas aprob… skaits, bet gan … Džoiss Homēra … par lielāko un v… pasaules literātūr… vēks rādīts no vis… Leopolds Blūms … kļūst ikdienišķa … tips, Stīvenss atk… kā mākslinieks. … zīst kompromisu, … promisa prototips…

Izskaidrot Ulis… domu uzdevums, … sa dažādo „pāk… nu, nedz arī ide… ko domu iztirz… Ulisa salīdzināju… ra Soduma „Ce… plašo jūŗu. Ja m… kādu meistarību … migus notikumu…

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪG…
SVEICINĀTAS MĀJ…

ATMIŅU STĀSTS

(2. turpinājums)

Mēs izbraucam no pagalma, un zirgs uzsāk … riksi gar riju un labības šķūni pa gludi nobraukt… Mazā māsa vēl stāv pie pīlādža un māj un māj… ir piebrieduši un smaržo. Ardievu, lauki! Tēvs … dzu sēd uz sēdekļa, es priekšā uz maisiņa sakņupu… vienalga, vai kājas notirpst, vai zirgs vējo astī … seju. Ko nu vairs!

Stacijas laukumā sabraukti daži pajūgi. Tu… cēli staigā pa peronu — meitenes ar zilajām na… rēm. Es vēl sajūtos pilnīgi nekas viņu priekšā. … man līdzās māsa ar savu samteni virs bizēm. … redzams, ka viņa ved arī mani uz Rīgu.

Tēvs iesēdina mūs vagonā. Novieto saiņus … zus. Es skūpstu viņa aso, mīļo vaigu …

„Uz redzēšanos kartupeļu nedēļā —," viņš tē… dot.

„Jā, tas jau būs drīz —," māsa atsaka.

Drīz! Mūžība paies. Pa to laiku es izpētīš… Tad tik man būs stāstāmais, kad atkal pārbrau… Mirdzas neviens neko lielu nespēja izdabūt. Vi… šeja. Kas tad Rīga! Jāmācās — un viss. Un ta… dažas reizes. Un skaistā skola ar lielo zāli … visu nu man redzēt savām acīm!

Mēs braucam. Vagonos jautri sasaucas skol… drošākie, laikam, no vecākajām klasēm. Daļa … kā zvirbuļu bars no vilciena Jelgavā. Mēs ceļoj… Vilciens mani midzina, bet es plešu acis platas, … turu tās vaļā kā logus, lai vairāk redzētu —. … ti. Milzu masīvi režģi paskrien gaŗām logam. „… tiktu, ja tilts sabruktu zem mums!" bailes iešau… domās. Es izstiepju gaŗo kaklu un raugos lejā …

„Daugaviņa, māmuliņa —" kādā kupejā s… nās balsis.

Mēs ieslīdam stacijā un paunojamies ārā. … esmu pārvērtusies vienā lielā jautājuma zīmē. … nes lejup? Cik pakāpienu? Cik tādā stacijā ka… ļaužu te apgrozās?

„Ko nu? Kas tad tos skaita —," māsa … „Ņem labāk to piena kanniņu. Aizmirsīsi —."

Mēs kaŗam nastas uz pleciem un nastas r…

SAULE, ŪDEŅI U…

Gara KULTŪRAI

RAKSTNIES - MŪŽĪGAIS TRIMDINIEKS

PĀRODMAS PAR DŽĒMSA DŽOISA TULKOTĀJU DZINTARU SODUMU

Tālums no zviedru krasta līdz angļu zemei nav liels, bet nekad nav bijusi izdevības satikt Dzintaru Sodumu. Laikam arī tā labāk. Ne vienmēr tas, ko rakstnieks raksta, ir viņš pats, vai tas, ko citi par viņu iedomājas.

Kad kļuva zināms, ka latviešu mēlē pārcelts Džēmsa Džoisa „Uliss" it kā negribējās ticēt, bet kad uzzināju, ka to izdarījis Dzintars Sodums — bija skaidrs, ka viņam tas varēja būt pa spēkam. Sēdos un rakstīju vēstuli. Minēju vārdus — Džoisu, Kafku, Henriju Džēmsu; apzīmējumus — situācijas romāns, sirreālisms un eksistenciālisms — visi bez garumzīmēm. Pēc dažām nedēļām saņēmu atbildi — diezgan strupu un asu — Soduma romāna atslēga esot mūsu tautas pasakās. Es tam ticu, nekas jau zem saules nav jauns . . . Gribējās rakstīt vēstuli, bet vārdu, teikumu, lappušu sakrājās tādā daudzumā, ka iznāca šis raksts.

Pirms iesāku, vēlos teikt, ka Dzintaru Sodumu nepazīstu, neesmu saticis, bet ceru satikt, nekā nezinu par viņa dzīvi un „garīgo augšanu" — zinu tikai vienu — viņa romānu „Celsim tiltu pār plašo jūŗu." Ja kas pateikts greizi, lai Tiltu meistars piedod!

Sāksim ar Džoisu.

Kad Džēmss Džoiss 1904. gadā pameta Dublinu, viņš tur nekad vairs neatgriezās. Garlaicība, sīkumainība, pelēcība un atrašanās v i s u notikumu vidū kavēja Džoisam kļūt par rakstnieku. Doma kļūt par katoļu priesteri, izzuda jau pirms zaļo krastu pamešanas. No katoļticības un reliģijas vispār paliek liels respekts pret tās teoloģisko kvalitāti, bet jūtās tā par daudz apspiesta un sterila. Jau tad atkritis patriotisms — kultūrālais un politiskais. Džēmss Džoiss ir rakstnieks ,mākslinieks un filozofs. Savā darbā „Mākslinieka, kā jauna cilvēka, portrets" Stīvenss Dedalus ir pats Džēmss Džoiss, kas, tāpat kā autors, attālinoties no citiem cilvēkiem, sabiedrības, arvien spēcīgāk iegūst objektīva mākslinieka vīziju. Šāda skatīšanās uz cilvēkiem un lietām prasa atsacīšanos no normālas un kompromisu pilnas dzīves.

„ . . .the artist like the God of creation, remains within or behind or beyond or above his handiwork, invisible. refined out of exsistence, indiferent paring his fingernails."

Stīvenss uz saviem draugiem un paziņām neraugās kā cilvēks, bet kā mākslinieks — viņš vienmēr ir viens un dīvainis. Pasaule, kuŗu ceļ Džoiss un kurā dzīvo Stīvenss, ir kaut kas jaunradīts, kaut kas, kas vēl nav eksistējis — tā tiek skatīta no tāluma — rakstnieka mūžīgās trimdas. Aizbraucot no Īrijas, Džoiss nebēga no Dublinas vidusšķiras, pelēcības un pilsonības, bet gan vēlējās atrasties prom no pasaules, kuŗu viņš radīja savos vārdos.

Uliss ir romāns, vai varbūt eposs, kuŗā darbojas aprobežots skaits cilvēku īsā laika sprīdī un vienā vietā — Dublinā, un Dublina kļūst par pasauli. Džoisa vārdu meistarība romānam piešķiŗ kaut ko vairāk — šeit nedarbojas aprobežots personu skaits, bet gan visa cilvēce. Džoiss Homēra darbu ieskata par lielāko un varenāko darbu pasaules literātūrā, jo šeit cilvēks rādīts no visiem aspektiem. Leopolds Blūms — īru žīdelis, kļūst ikdienišķa cilvēka prototips, Stīvenss atkal uzpeld Ulisā kā mākslinieks. Stīvenss nepazīst kompromisu, Blūms ir kompromisa prototips.

Izskaidrot Ulisu, nav īsu pārdomu uzdevums, analizēt Džoisa dažādo „pakāpju" rakstīšanu, nedz arī ideju un filozofisko domu iztirzāšanu, bet gan Ulisa salīdzinājums ar Dzintara Soduma „Celsim tiltu pār plašo jūŗu. Ja mēs vērojam, ar kādu meistarību Džoiss nenozīmīgus notikumus paceļ vispārcilvēcīgā plāksnē, cik ļoti viņš tuvojas Dievam, kas visu vēro „paring his fingernails", tad mums jādomā par dīvaino, dažubrīd šķietami nenozīmīgu notikumu savirknējumu Soduma romānā.

Ja savā vēstulē autoram minēju, ka romāns ir „situāciju romāns", tad ar to tika domāts kaut kas līdzīgs Franča Kafkas celtajai pasaulei, kuŗā cilvēki rakstnieka - Dieva - trimdinieka radīti, kā papīra lelles kustas un rīkojas rakstnieka situāciju radītā atmosfairā. Atmosfaira ir bīstams vārds — varbūt būtu pareizāk teikts — rīkojas ,kā situācija to prasa.

Dzintars Sodums, pats izstaigājis kaŗa gaitas, pats pārdzīvojis šīs izjūtas, un laikam nekas nebūtu bijis vieglāk, spriežot no pirmajiem dzejoļiem, kā radīt pārdzīvojuma pilnu kaŗa stāstu. Ir grūti ticams, ka mūsu rakstniekam bija vajadzīgi daudzie gadi ,lai šādu „pārdzīvojumu" romānu uzrakstītu, bet ir noticis kaut kas cits — Dzintars Sodums uz saviem varoņiem, notikumiem — traģiskiem notikumiem raugās no tālienes ar ironisku smaidu un nodarbodamies „gar saviem nagiem". Pēc jaunā autora rakstnieciskās attīstības nebūtu grūti nonākt pie secinājuma, ka viņam trimda, ja tā nebūtu politisku apstākļu uzspiesta, būtu pašizvēlēta.

Ir grūti spriest par rakstnieku, kuŗa garīgā pasaule pazīstama tikai no nedaudziem dzejoļiem un viena romāna, bet ar puslīdz lielu drošību var teikt, ka pirmoreiz latviešu literātūrā ar „Celsim tiltu pār plašo jūŗu" ienācis darbs, kuŗa autors cilvēkus un sabiedrību nevēro no notikumu centra, bet gan no „mūžīgās trimdas" attāluma, kas piešķiŗ notikumiem un cilvēkiem pārlaicīgu un vispārcilvēcisku gaisotni.

Tas, ka Dzintars Sodums ķēries pie Ulisa tulkošanas, ka viņš to arī paveicis, ir labi saprotams, jo, ja Sodums vēl nav sasniedzis lielā īra meistarību vārda pasaules amatnieciskā celšanā, tad katrā ziņā Sodumam, tāpat kā Džoisam — vārda pasaules celšana ir tikpat nozīmīga kā amatnieciskā, tā mākslinieciskā ziņā, un tie no savas pašizvēlētās trimdas raugās uz mums ar mākslinieka acīm — mēs esam cilvēciski žīdeļi, kuŗu izrīcībām ir vispārcilvēciska nozīme, bet viņi ir Stīvensi, kas savas atšķirtības dēļ uz mums raugās no augšas.

Rakstnieks — mūžīgais trimdinieks! Vai nu Dzintaram Sodumam tik vai ne — viņš ir tāds pats Džēmss Džoiss, kas nekad nevarēs dzīvot un rakstīt bez atrašanās trimdā.

Guntis Zariņš

Rūta Skujiņa

ROŽUKRONIS

Dzīve ir rožukronis — jā, jā!
Svētais to pāršķirsta lūgšanā.

Šaubīgais saka: — No nedienām vien
rožukroni Dievs kaklā mums sien.

Filozofs smaidīdams rožkroni šķiŗ:
— Katra zīlīte priekam vien ir.

Sīkās likstas un nedienas ar',
tikai ar smaidu pārdzīvot var.

Dzīve ir rožkronis, Dievs zin.
T.kai to pāršķirstīt jāuzmin.

LIETUVIEŠA PANĀKUMI FILMĀ

Žurnāls „Newsweek" nesen sniedza plašu interviju ar pazīstamo britu aktieri Laurencu Harveju, sakarā ar filmas „Room at the Top" lieliskajiem panākumiem ASV un Kanadā. Producenti paredz, ka šī filma ienesīs pavisam ap 5 milj. dolaru. Bez tam tikai nedaudzi zinās, ka Harvejs, kas tēlo Džo Lemptonu, jaunu vīrieti, kas grib tikt uz augšu, ir dzimis Lietuvā, un viņa īstais vārds ir Laurinas Šķiņķis.

Ingrīda Vīksna

NOSKAN TROMPETES, SĀKAS IZRĀDE

VASARĪGS CEĻOJUMS UZ ŠEKSPĪRA FESTIVĀLU KANADĀ (2)

Ir vasarīga pavakare, un cauri parka kokiem krīt saules plankumi uz gājēju pleciem un sejām. Tie straumēm vien, gan lielākos, gan mazākos pulciņos, plūst uz festivāla celtnes pusi, kas, kā milzu telts, pārsapņota moderna architekta iecerē kokā, stiklā un betonā, izaugusi šai Ontario Avonas upes krastā tik pat kā ne no kā — vienīgi no idejas, ticības, aizrautīga darba un kādas mūžīgas elpas klātienes— kas taču nav nekas šai laikmetā un šai kontinentā, kur visu dzīvi nosaka materiālās vērtības. Bet — brīnums ir noticis, un gars ir uzvarējis, noliekdamies pār šo kluso pilsētu. Septiņās sezonās sasniegts tas, par ko sapņojuši drosmīgie Stratfordas festivāla dibinātāji un radītāji. Nu šim teātrim ir jau ne tikai savas noteiktas tradicijas, sava repūtācija un pieredze, bet arī stabila materiālā bāze — uzcelta sava teātra ēka, iegūta skatītāju uzticība, un Kanadas valdības Kultūras fonda atbalsts.

Septiņi gadi nav liels laiks, lai paveiktu šādu darbu, bet ja tas ir izdevies, tad laikam taču tas būs pietiekams apstiprinājums, ka tā pamatā ir kāda mūžīga patiesība, atspoguļota ar īsto mākslinieciskiu varēšanu, kas sasaista gadu simteņus ar vienām un tām pašām lielām un mazām, jaunām un cēlām kaislībām, kādas nemainīgas slēpjas katrā cilvēkā, vienalga, kādā gadu simtenī vai kontinentā tam lemts bijis piedzimt.

Graizīdams un svērdams šīs vispārcilvēcīgās īpašības, savas drāmas un komēdijas radījis Šekspīrs, pats būdams arī viens no lielākajiem sava laika aktieriem, režisoriem un producentiem, kuŗa domu un garu uzminēt cenšas viņa šā laikmeta sekotāji.

Lai tuvinātos līdz iespējamai pilnībai Šekspīra laika garam, arī Stratfordā viņa teātra skatuve ir bez priekškara un kulisēm, bez dekorācijām un visa tā lieka, kas bieži pārsātina mūsdienu izrādes un nomāc autora domu līdz ar aktieŗa tēlu. Toties Stratfordas izrādes žilbina ar krāšņiem kostīmiem ,rūpīgi izvēlētiem, zīmīgiem rekvizitiem, gaismu, ēnu un kustību spēli un spilgtiem režijas vilcieniem. Saprotams, viss tas saista publikas interesi ne mazāk kā tieši pats Šekspīrs — viņa valoda, dzeja, domu bagātība un asprātības. Tādēļ arī ne bez bažām nākotnē vēl ieinteresēts šī festivāla līdzgaitnieks, paregojot ,ka tad, kad publika trauksies uz Stratfordu ne vairs galvenokārt Šekspīra, bet vispār tikai teātra dēļ, var pienākt šī festivāla kā tāda beigu cēliens: Stratforda būs devusi un dos daudz Kanadas drāmatiskajā mākslā vispār, bet ne vairs galvenokārt Šekspīra, jo arī viņa — vismaz mūsdienās — repertuārs nav mūžīgs, un viss ir tikai režisoru rokās, lai mācētu panākt to atzīšanu, ko Šekspīrs — kā prozā, tā dzejā, aizvien jaunā aspektā, lai neapsiktu publikas interesi par mūžīgo Viljemu no Stratfordas.

Cauri teātra ēkas plašajam vestibilam spiežas ļaužu masas, un pa kāpnēm augšup dodas gan tūristi vieglos vasaras tērpos, pat īsās biksēs un sandalēs, gan dāmas dārgos apmetņos un kungi vakara uzvalkos. Nāk jauni un veci, ļaudis pusmūžā un ģimnazisti, bet visvairāk redz gan pa vienai, gan pulciņos vecas, labi koptas dāmas, zilgani sirmiem matiem, svaigu, sārtu sejas krāsu, priecīgos vasaras tērpos, baltiem, vienādiem zobiem, un košām galvas segām. Vērīgas un apmierinātas ar dzīvi, jautras un rūnīgas, viņas redzamas visur, kur viņu vīri, brāļi vai citi vīriešu kārtas radinieki šeit vecumā, ja viņas klūst šeit apkārt tik vienas, bet jautras, redzami pārtikušas un apmierinātas ar savu likteni? Var vīriem neinteresētu statistiķi, ka vīri dodas pie miera daudz ātrāk par savām sievām, bet kas savu dzīves biedru samaksātu mēnešmaksas par augstajām dzīvības apdrošināšanas polisēm? Bet lai nu kā — jaukās, sirmās dāmas brauc skatīties Šekspīru, un tikai pārsteiguma saraujas, ka turpat [illegible]: pie auss tām pēkšņi un spalgi noskan trompetes, vēstot izrādes sākumu. Kad zālē jau satumst, skan otrs fanfāru signāls, un viņš ir klāt — Šekspīrs.

Šai vakarā uz skatuves mīl, cieš, mokās greizsirdībā un aizdomās ,nožēlā un piedošanā, kļūst par slepkavu un beigās izdzēš pats savu dzīvību, — cēlais moris — Otello. Aiz viņa muguras, rūgtas skaudības tirdīts, velnišķīgas intrigas vīdams, smīn neģēlis Jago, izšķirdams cēlā Kasija un trauslās, uzticīgās Dezdemonas likteni. Lāpu gaismā ma pazīb venecišu augstmaņu, senatoru, Kipras patriciešu, jūrnieku un kapteiņu sejas, bet vispār spēcīgi veidotais mora tēls. Kembels, ko Šekspīra festivāla apmeklētāji pazīst galvenokārt kā komisko raksturlomu tēlotāju, mūžīgo Falstafu vairākos uzvedumos, šoreiz sevi parāda smagi drāmatiskā lomā, ko iznes ar lielu vērienu un ārkārtīgi spēcīgu ,pāri kūsājošu, traģisku kāpinājumu, vairākkārt sasprindzinot savu tēlojumu un publikas pārdzīvojumu līdz augstākajam kliedzienam. Tomēr šī lielā aktieŗa rutīna un nopietnais darbs, kas gul lomas izstrādājuma pamatā, patur viņa tēlojumu mēra robežās arī tik bīstamās vietās, ka epilepsijas skatā un beigu ainā, nožņaudzot Dezdemonu, kas Fransizes Hailandes tēlojumā atbur trauslas, uzticīgas, jaunas meitenes mīlestības un pazemības pilno parādību, kuŗai lemts iet nāvē, nevainīgai un liktenīgu pārpratumu dēļ. Ar savu trauslo stāvu un apslēpto burvību balsī, kas visvairāk gan laikam skatītājus pārliecināja Hamletā Ofēlijas lomā, Hailandes uzticīga Stratfordai jau daudzas sezonas, un nenoliedzami ir viena no tās grūti iedomātām šo festivālu.

Interesants un zīmīgs Duglasa Reina tvērumā veidojas Jago tēls, kaut vairāk atgādinādams 20. gadsimta oportunistu nekā renesanses laikmeta nežēlastīgas [illegible].

Un tad izdziest lāpas, izskan pēdējās mirēju nopūtas, izgaist nožēlas čuksts: Nāves miegā dus moris un vēl citi šīs traģēdijas liecinieki.

(Turpinājums 8. lpp.)

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪGA, SVEICINĀTAS MĀJAS!

ATMIŅU STĀSTS

(2. turpinājums)

Mēs izbraucam no pagalma, un zirgs uzsāk nasku riksi gar riju un labības šķūni pa gludi nobraukto ceļu. Mazā māsa vēl stāv pie pīlādža un māj un māj. Lauki ir piebrieduši un smaržo. Ardievu, lauki! Tēvs ar Mirdzu sēd uz sēdekļa, es priekšā uz maisiņa saknupusi. Man vienalga, vai kājas notirpst, vai zirgs vējo asti man gar seju. Ko nu vairs!

Stacijas laukumā sabraukti daži pajūgi. Tur viņas cēli staigā pa peronu — meitenes ar zilajām naga cepurēm. Es vēl sajūtos pilnīgi nekas viņu priekšā. Labi, ka man līdzās māsa ar savu samteni virs bizēm. Katram redzams, ka viņa ved arī mani uz Rīgu.

Tēvs iesēdina mūs vagonā. Novieto saiņus un grozus. Es skūpstu viņa aso, mīļo vaigu

„Uz redzēšanos kartupeļu nedēļā —," viņš teic smaidot.

„Jā, tas jau būs drīz —," māsa atsaka.

Drīz! Mūžība paies. Pa to laiku es izpētīšu Rīgu. Tad tik man būs stāstāmais, kad atkal pārbraukšu! No Mirdzas neviens neko lielu nespēja izdabūt. Viņa klusēja. Kas tad Rīga! Jāmācās — un viss. Un tas teātris dažas reizes. Un skaistā skola ar lielo zāli —. Jā, jā, to visu nu man redzēt savām acīm!

Mēs braucam. Vagonos jautri sasaucas skolēni. Tie drošākie, laikam, no vecākajām klasēm. Daļa izspurdz kā zvirbuļu bars no vilciena Jelgavā. Mēs ceļojam tālāk. Vilciens mani midzina, bet es plēšu acis platas, ar varēm turu tās vaļā kā logus, lai vairāk redzētu —. Rīgas tilti. Milzu masīvi režģi paskrien gaŗām logam. „Kas notiktu, ja tilts sabruktu zem mums!" bailes iešaujas man domās. Es izstiepju gaŗo kaklu un raugos lejā Daugavā.

„Daugaviņa, māmuliņa —" kādā kupejā skan jaunās balsis.

Mēs ieslīdam stacijā un paunojamies ārā. Es visa esmu pārvērtusies vienā lielā jautājuma zīmē. Ko, kāpnes lejup? Cik pakāpienu? Cik tādā stacijā kases? Cik ļaužu te apgrozās?

„Ko nu? Kas tad tos skaita —," māsa dusmojas. „Ņem labāk to piena kanniņu. Aizmirsīsi —."

Mēs kaŗam nastas uz pleciem un nastas rokās. Apbruņoti ar savu lauku bagātību, jaunie salido Rīgā. Lejā mūs sagaida krustmāte Nora ar krusttēvu. Nu es varu jautāt, viņi labprāt stāsta.

Ormanis mums iznāk par dārgu. Ejam visi uz tramvaju. Paunojamies iekšā šai skrejošajā mājā. Ausis man dūc un zvana, un pūš. Skaļa gan tā Rīga. Sēdu ar muti vaļā līdzās krusttēvam. Ak, kungs, cik smalki visi te ģērbušies! Esmu cauri nosvīduši savās biezajās drānās.

Lielas namu rindas paskrien gaŗām Krišjāņa Barona ielā Man šie nami liekas bezgala augsti un skaisti. Mēs griežamies pa Matīsa ielu Marijas ielā un te tikpat daudz brīnumu — veikali, ļaudis. Pie Rēveles ielas apstājamies. Tālāk tramvajs vairs neiet. Nu tik paunas plecos un kājot prom. Ejam gaŗām Armijas laukumam, Kaŗa skolai. Iela te plata, nekaltiem akmeņiem. Aiz Kaŗa skolas gabaliņš sakņu dārza, tad dažas lielas mājas. Pie vienas mēs apstājamies. „Klāt esam," saka krustmāte un baltā lakatiņā slauka sviedrus. „Ee jau jūtu, ka jums grozā speķis smaržo —?" Jā, gabals speķa mums līdz arī viņai. To nu gan es nespēju saprast, ka viņa šo speķi tik tīksmi piemin. Vai tad nav desu un nēģu pieēduši? Speķis!

Mēs uzkāpjam divus stāvus akmens kāpņu, un krustmāte atslēdz kādas durvis mazā gaitenītī. Gaiss te liekas saspiests, nevēdināts, ēdiena smaržām piesūcies. Arī tāda kā mazās mājiņas smaka ir pie visa klāt.

Virtuvīte ir maza, ar logu uz gaiteni. Tur plītiņa, ūdenskrāns un galdiņš. Istabiņā stāv divi dzelzs gultas ar plāniem neapklātiem matracīšiem un apaļš noškiebies galds.

„Te nu būs tā dzīve —" krustmāte saka.

Es acīm apēdu visu, kas redzams. Pliki un nabadzīgi. Rīga gan varēja mums ko labāku piedāvāt. Vai tādas vien tās istabas lepnajos namos? Nu!

„Par desmit latiem labu labā —" krusttēvs piemetina. „Un cik tad tālu līdz mums. Kad iegribas, atskrieniet. Arī uz vannu —."

Mirdza lietišķi izkravā ēdamo un sadala, kas mātes nosacīts mums, kas krustmātei.

„Tad nu iekārtojieties un atnāciet vakariņās —."

„Jā — aiziesim!"

Viņi iet projām ar nastu rokā. Ar medus podiņu, speķi un sviesta cibu. It kā Rīgā tādu mantu nebūtu.

„Nu, kā patīk?" Mirdzai ir jautājums taisni man kā uz pašas sirds.

„Istaba nepatīk. Rīga gan —" es atsaku.

„Laba arī istaba. Citiem nav vēl tādas! Kad tu redzētu, kā citas meitenes dzīvo. Pašām nemaz virtuvītes nav."

„Ak, tā —"

Atraisu saiņus un izņemu palagus, pašas mājās gludinātus. Jāsaklāj gultas, lai istabiņa iegūtu mīlīgāku izskatu. Mans skats nejauši aizķeŗas pāri ielai lielā nama logos. Taisni pretim divi pusaudži iekārušies vaļējā logā, raugās šurpu un smejas. Nujā, mums jau priekškaru nav, viss, kas notiek mūsu istabā, šiem kā uz delnas saredzams. Mirdza noskaišas par ņirgām.

„Tie tādi vēja pilni puikas —," viņa saka, „no Pirmās vidusskolas. Pagājušo ziemu vienmēr reizē ar tramvaju braucām." Māsa žigli sameklē naglas, par kuŗām tā, acīm redzot, mājās padomājusi, un ar pagali iedzen loga rāmjos. Uz naglām viņa uzkabina veco villaini.

„Lai lūr nu!"

Man vēl acis sviežas pāri villainei. Taču jāredz, kā šiem tas patīk, ka mūsu logs nu aizsegts.

„Nu tik nesāc ķiķināties, tad miera nebūs."

Prātīgi vārdi, no prātīgas meitenes mutes. Es drusku nokaunos.

Gultas saklātas un istabiņa vairs neizskatās tik bēdīga: Varēs dzīvot.

Tad nu rītā uz jauno skolu! Būtu tā māsa kustīgāka, aizbrauktu skolu apskatīt vēl šovakar. Bet viņa ņav izkustināma. Virtuve jāsakārto. Krustmāte jau atnesusi te savu veco spaini.

„Nu tik ņem lupatu un izmazgā grīdas! Tad noiesim uz šķūnīti pēc malkas —."

Mirdza runā tik lietišķi kā mājās — jāiet govis slaukt, jāiet ravēt, sienu grābt, kūļus siet. Jādara, jādara —! Man gribas tūlīt aiziet pie krustmātes. Neesot tālu, tepat ap stūri dzīvojot. Taču es vēl šovakar kaut ko no varenās pilsētas redzētu.

Vēlāk! Visu vēlāk —. Galu galā pusdienas arī nav ēstas. Vai cepsim speķi, vai ēdīsim tāpat neceptu?

Ko nu cepsim, tāds pats būs labs. Man ēst nemaz negribas. Valstu kumosus mutē, tumšajā virtuvītē sēdēdama uz apgāztas kastes.

Būtu derējušas kūkas. Saldas, čaukstīgas, ar pildījumu, ar olu putām, ar krējumu. Bet visa nauda ir pie māsas.

„Varbūt krustmāte tevi pacienās," Mirdza nosaka un glīti saliek ēdamo plauktiņā pie sienas. „Reti jau arī viņi sev kārumus atļaujas. Dzīve Rīgā dārga —."

Dzīve Rīgā dārga —. Varbūt. Bet visi taču pelna, strādā, nauda nāk. Un — ja nauda nāk, tad to var arī izdot. Laukos nekad nav naudas. Neviens tev algu nemaksā, strādā, kaučū pušu plēsdamies. Es nekad neesmu redzējusi tēvam lielākas naudas zīmes, visas aiziet, tikko saņemtas — žīdam veikalā par sāli, cukuru, kafiju, govju ķēdēm, mākslīgiem mēsliem, sēklām, arkliem — Un tā bez gala. Rudeņos, kad kūlums aizlīgo uz žīda veikalu, Zemes Banka gaida. Nē, algas laukos nav. Tikai mūžīga apgrozība.

Kad mana pacietība jau simtkārt pārbaudīta, māsa saglauž matus, atmet smagās bizes uz muguras un saka: „Iesim nu." —

Jau krēslo zilgans vakars pāri namu jumtiem. Apses aug ielas malā aiz mūsu mājas. Čeverļainas, kraupainas un lielas. Mēs ejam zem tām un jūtam lauku smaržas.

„Te netālu ir Grīziņkalns un pļavas —" māsa saka.

Pāris staltu kadetu braši aizsoļo gaŗām. Es pat atskatos. Tik cēlas gaitas un taisni izslietu plecu neesmu nekad redzējusi.

„Meitenes skolā kā trakas uz kadetiem," Mirdza saka. „Ne jau mēs, mazās. Tās, vecākajās klasēs, par to vien jūsmo — kadeti un krāsneši - studenti. Rīgā tādu netrūkst —."

Krustmāte dzīvo mazā koka namiņā, glīti sapostā, ar asteŗu dobēm sētā.

Mirdza piezvana, un krustmāte paveŗ durvis. Jā, te nu es redzu Rīgu! Spoža, balta virtuvīte, balts galdiņš, krēsli, balta podiņu plīts. Četrkantīgs šunelis — Ripsis. Iestīvināti priekškariņi logam. Tālāk divi istabas. Grīdas laistās kā spoguļi. Dīvāns, liels pulkstenis, rakstāmgalds, paklājiņš, daži ūdens krāsojumi aiz stikliem, pakārti pie raibajām tapetēm. Cēli, caurspīdīgi priekškari logiem. Līdz pat grīdai, kā līgavu tērpi. Pieduŗos ar pirkstu vienai otrai lietai. Viss liekas neaizkaŗams, spožs, pārāk tīrs. Laukos mūsu mātes istabas dēvē par tīrām un kundziskām, nu', ko kaimiņienes sacītu, šīs te redzēdamas?

„Redzi, meitiņ, tā mēs pieticīgi dzīvojam," krustmāte saka. „Ne spoguļu, ne īstu gleznu —."

Tātad — citur ir vēl labāk, kā pilīs. Ai, Rīga!

Mēs sēžam virtuvītē, un Ripsis glaužas ap manām kājām.

„Es tev iedošu dažus pāŗus savu veco zeķu. Ar pašadītajām vēl par siltu —" krustmāte saka. „Šīs vēl labas, tikai jāsalāpa."

Tas ir jauki. Biezās zeķes mani visu laiku moka. Nevienam, laikam, te tādu nav. Vēl jau ir vasara, un es kā no purva, kā no ganiem nākusi.

Krustmāte liek galdā Dzirkantu medus podiņu un baltu ogu maizi. Tā ir garda un pazūd mutē kā nebijusi. Aizmirstu iekārotās kūkas, par kuŗām Mirdza ir stāstījusi. Krusttēvam esot kāds draugs, vecpuisis, tas kādreiz atnācis ar kūku kasti. Vienmēr teicis māsai, lai ēd, cik grib. Pārēdusies un veselu dienu uz ēdiena pusi nevarēsi paskatīties. Ak, dotu man! Duci noēstu, ne acu nemirkšķinādama. Duci vismaz.

(Turpinājums sekos)

SAULE, ŪDEŅI UN ROTAĻAS GAIDA BĒRNUS SAULAINĒ!

BĒRNU SVĒTKI TOROTO SV. JĀŅA DRAUDZES ĪPAŠUMĀ 1.—3. AUGUSTAM

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

JACKMAN AVE., tuvu Danforth — skaista atsevišķa 6 istabu māja, ūdens - eļļas apkure. Prasītā cena $13.000,-.

DANFORTH - LOGAN: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 garāžas. Kopīgā cena $19.500,-, iemaksa $4.000,-, atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

DANFORTH - COXWELL: Atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, ar piebūvētu ķieģeļu garāžu, ūdens-eļļas apkure. Pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Prasītā cena $15.900,-, īpašums brīvs no parādiem.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (Bloor - Lansdowne)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

SUN LIFE OF CANADA
Vilis Skuja vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai rakstiet
60 Victoria St. Room 413. Toronto 1. Ont.
Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika, sākot ar 50 c.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski ... un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.
DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.
ST. CATHARINES, R. R. 4. Īpašnieks JĀNIS KREINATS, tel. MU 2-8028

Nupat saņemtas jaunas GRĀMATAS
J. Ziemeļnieka — KOPOTAS DZEJAS $7.00
A. Niedras — ZELTA VĀRTU PILSĒTA $3.40
R. Bangerska — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II d. $5.20
I. Gubiņas — ZELTA IELEJA $3.00
V. Strēlertes sakārtoj. — LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS $4.25
U. Ģērmaņa — LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI $5.50
O. Dūna — JUVIKAS ĻAUDIS, I-II-III $10.00
A. Tamsāres — MALDI UN ATZĪŠANĀS $4.50
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, 2-B, Ontario, Canada.
Darbdienās no pl. 9—6 vak., sestdienās no pl. 9—1 dienā.

C.G. TODD LTD
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

AGRĀK FRANCIJAS KARALIM – TAGAD LATVIETIM

SVĒTĀ NIKOLA SALA KRAUĻU ĢIMENES ĪPAŠUMĀ

Svētā Nikola sala, kas atrodas tikai kādas 5 jūdzes no Montreālas priekšpilsētas Lašinas, Sv. Luija ezerā, agrāk piederējusi Francijas karalim Ludviķim XIV. Un kas gan varēja iedomāties, ka 300 gadus vēlāk šīs salas īpašnieki būs tēvs un dēls — Krauļi.

Pirms apmēram 10 gadiem, kad no bēgļu nometnēm Vācijā Montreālā ieradās Vilis Kraulis ar ģimeni, neviens no viņiem necerēja, ka jau 5 gadus vēlāk tie būs Sv. Nikola salas īpašnieki. Tas, ka latviešu ģimenei pieder sala, pats par sevi nav sevišķi atzīmējams notikums, bet ievērojot to, ka šī sala atrodas 1,5 miljonu pilsētas pievārtē, samērā ērti sasniedzama no visām pilsētas daļām un izmantojama kā pirmklasīga atpūtas vieta vasaras nedēļas nogalēs, ir vienreizējs gadījums latviešu vidū.

Krauļiem uz ūdeni prāts nesies jau sen, kaut „puiku gadi" sen aiz kalniem; pašam jau 58 uz muguras, dēlam Alvim 30. Ap 6 akri lielā sala atrodas apm. 5 kilometri no Lašinas krasta, kur pietur arī dažāda tipa un lieluma kuģi. Salas kreisajā pusē, stāvot ar seju pret rietumiem, atrodas jaunais Sv. Labrenča jūras ceļš un tikai kādus 100 metrus tur garām slīd lielie okeana tvaikoņi, pa reizei izburdami biezus melnu dūmu mākoņus. Salas austrumu krasts ir lēzens, vietām meldrains, kur vakaros paveras brīnišķīgs skats uz tumsā klāto lielpilsētu, ar tūkstošiem mirdzošo uguņu un kalnu pilsētas vidū ar spožo krustu uz tā. Rietumos tieši preti salai atrodas indiāņu ciems, tikai kādus 500 metrus no Nikola salas. Salas rietumu un ziemeļrietumu krasts ir stāvs un akmeņains — akmeņi tur sadzīti ledus iešanas laikā, un vēl tagad katru pavasari maina savas vietas, virzīdamies augšā uz krastu.

Šī sala ir vēsturiska ne tikai ar to, ka tā piederējusi Francijas karalim, bet ir arī bēdīgi slavena citā nozīmē. Pirmā pasaules kaŗa laikā, kad alkoholisko dzērienu apgāde bija ierobežota, salā bija ierīkots prāvs brūzis un pa klusām tecināta „dzimtene", „meža šalkas", „grvja vaimanas" vai kas cits.

Salas līdzīpašnieks Alvis Kraulis, kas pirms dažiem gadiem beidza McGilla universitātes inženierzinātņu fakultāti ar inženieŗa-mechaniķa gradu, biežu nedēļas nogalēs izpilda arī „kapteiņa" vietu vadot pāri ezeram liellaivas ar 35 cilvēkiem laivā, man rāda kādas vecas, sagrautas ēkas pamatus: „Šajā ēkā kādreiz tika brūvēts šnabis, un ar laivām transportēts pāri uz indiāņu ciemu."

Lai savu uzņēmumu maskētu, brūža saimnieki bija izlaiduši baumas, ka salā atrodas plašs suņu audzētava. Bet meliem īsas kājas, un kad tur kādreiz ieradušies policija, pavēries pavisam cits skats uz dzīvi . . . Policija brūzi likvidējusi to uzspridzinot, bet mūra pamati un pagraba ejas palikušas vēl līdz šai dienai. Ispējams, ka šī ēka kādreiz kalpojusi citai vajadzībai, ko liecina no divām pusēm ēkai piegulošas zemē ieraktas akmens kāpnes.

Liekas neticami, bet zaļumnieki Sv. Nikola salā var atrast visu, ko tie vēlas: sauli pa pilnam „vēju, ēnu, ko dod lielie koki, pašu sētus zāļu laukumus, divas peldvietas, lēcamo plostu un sliedi, „džungļus", caur kuriem ved jau daļēji izkopti un pašu sēti zāļu celiņi, putnu dziesmas un lauku mieru. Ziedu laikā tur smaržo liepas, un ziedu tīkotājs bez maksas var ievākt smaržīgos liepu ziedus. Sevišķi daudz ir „ētiķa koku", kas atgādina akācijas un zied dažādās krāsās. Daudz dabas un cilvēka roku dēstītu puķu, no kuŗām, nebūdams botaniķis, pazīstu tikai neļķes, kāršrozes un pīpenes, ar kuŗām zīlē: mīl, nemīl . . .

Izkāpjot salā, zaļumnieku pārsteidz nepārtraukta putnu tralināšana, kuŗu tur esot kādu 15 sugu. Peldētāju vajadzībām ierīkotas speciālas kabīnes-ģērbtuves, bet salas ziemeļrietumu stūrī Krauļu ģimene uzcēlusi savām vajadzībām vasaras māju ar dzīvojamo istabu, virtuvi un 3 guļamistabām. Tur netrūkst arī gāzes pavarda un ledusskapja.

Zaļumnieku pārvešanai uz salu un atpakaļ salas īpašnieki iegādājušies 3 motorliellaivas, kuŗas vada speciāli apmācīti motoristi. Katrā laivā atrodas ap 10 šķērssolu ar iespējām tur novietoties ap 35 personām. Tā kā ezerā ir arī daudz sēkļu, tad laivu ceļš nosprausts, un naktīs satiksme ar salu tiek pārtraukta. Brauciens uz salu ilgst apmēram 20 minūtes, bet reizēm, kad ezers ir nemierīgs un viļņi apdraud braucēju drošību, satiksme apstājas. Vislabākais sezonas laiks esot jūlijs un augusts, kaut gan satiksme ar salu tiek atklāta maija beigās. Par labu nedēļas nogali tiek uzskatīta tāda, ja uz salu izdodas pārcelt ap 7-800 personu, bet, kā piezīmē St Nicholas Motor Boat Service īpašnieki — tēvs ar dēlu, tādu nedēļas nogaļu nav bijis daudz. Tēva un dēla, vai pareizāk sakot — Krauļu ģimenes kopējais uzņēmums pastāv jau kopš 1956. gada.

Kad 1948. gadā Krauļu ģimene ieradās Montreālā, sākumā viņiem nebija ne mazāko domu par salas pirkšanu, bet pēc 4 gadiem, kad Krauļi bija iegādājušies mazu laiviņu un kādu svētdienu ar to izbraukuši Sv. Luija ezerā, viņi nejauši uzdūrušies kādai vientuļai salai un sakuši par to interesēties. Jau pats pirmais sākums bijis ļoti grūts, jo neviena no apkārtējām pilsētas valdēm nav varējusi pateikt, kam sala pieder un kur atrodams salas īpašnieks. Tad kādu dienu vairāku desmitu jūdžu attālajā Soreles pilsētiņā, pilsētas valdes ierēdnis paskaidrojis, ka sala pieder kādam katoļu mācītājam. Tad laimīgie pircēji ieradās pie garīdznieka, kas nesen bija beidzis semināru, nodomājis nodoties garīdznieka darbam un bija ar mieru salu pārdot. Tā Vilis Kraulis iemaksājis par salu $1.000,-, pārējos $2.000,- atstājot uz nomaksu.

Kad zirgs bija nopirkts, vajadzēja sakas, un pēc 3 gadiem Krauļiem kāds „pačukstēja", ka miris Malo Motor Boat Service īpašnieks un pārdošanā iet viņa motora liellaivas, ar kuŗām viņš savā laikā pārvadājis uz kādu salu zaļumniekus. Arī šoreiz laime nākusi talkā tēvam ar dēlu un seniors ar junioru trīs liellaivas, kuŗu vērtība sniedzas ap $24.000,-, ieguva ap apmēram ⅓ minētās summas. Laivās ievietoti 150 zirgspēku motori. Un tagad, kad sakas ar zirgu bija nopirktas, sākās brauciens. Virziens un mērķis bija skaidri: uz salu pretim panākumiem! Kā norāda īpašnieki, pagaidām par peļņu nevarot būt runa, jo ienēmumi vēl tālu nesedzot uzņēmuma kopējos izdevumus, ieskaitot salu un liellaivas, darbu, kas ielikts salas apkopšanai, izdaiļošanai, peldvietu ierīkošanai u.t.t. Jāpiezīmē, ka vakarus, nedēļas nogāles un atvaļinājuma laiku nenoguruši salā raujas visa lielā Krauļu ģimene: Viļa Krauļa dzīves biedre, meita — Ruta Gabruša ar vīru, un dēls Alvis ar savu dzīves biedri Modru. Pagaidām laivu piestātnes vietu Lašinā Krauļi īrē no valsts, bet, rēķinādamies ar visādām nākotnes iespējām, dēls Alvis kādus metrus 200 tālāk nopircis vecāku māju ar samērā plašu 60 pēdu gaŗu ūdens fronti pie Sv. Luija ezera. Padziļinot pieeju ezerā, Krauļiem iespējams laivu pieturas vietu ierīkot pašiem uz sava gruntsgabala. Viņu gruntsgabals rietumu pusē norobežojas ar skaisti izbūvētu plašu jachtklubu, un vasaras vakaros motorlaivas Sv. Luija ezerā rūc kā bites saulainā dienā.

Pēc nodarbošanās Vilis Kraulis ir drēbniekmeistars, un daudzi atcerēsies viņa uzņēmumu Rīgā, Ģertrūdes ielā 27.

Kad sestdienas vakarā ierados liellaivu pieturas vietā, no tikko pienākušas laivas kā pirmais krastā izlec kāds pajauns, saulē brūns nodedzis vīrs ar kapteiņa cepuri galvā. Viņam seko divi pusaudži, kas laivu piesaista pāļiem. Vīrs kapteiņa cepurē nav neviens cits, kā Alvis Kraulis (jun.), pēc nodarbošanās inženieris-mechaniķis lielajā Montreālas firmā „Dominion Bridge".

Jautāti par nākotnes nodomiem, tēvs ar dēlu pastāsta, ka vēloties vēl paplašināt savu uzņēmumu un šajā sakarā nodomājuši salā uzcelt restorānu franču gaumē. Zinot, ka bijušais Malo Motor Boat Service uzņēmums nedēļas nogalē uz salu pārcēlis ap 2500 personu, nav šaubu, ka panākumi neizpaliks arī abiem uzņēmīgajiem latviešiem. Un beidzot seniors klusi piebilst: „Arī Rīgā man sākums bija neiedomājami grūts, un bieži likās, ka nupat vairs nav izejas. Bet tomēr tiku tam pāri, un ceru, ka arī šoreiz grūtības pārvarēsim." Indulis Skrastiņš.

KAS VĪRIEŠIEM IR KOPĪGS AR KRABJIEM?

Sieviešu dzimums tomēr izturīgāks

Sidnejā, Austrālijā. Arī austrāliešu mūžs, tāpat kā citu zemju iedzīvotāju, pagarinās — tādas ziņas sniedz Sociālo lietu departaments Sidnejā. Sieviešu, kas pārsniegušas 60 gadu robežu, Austrālijā ir ap 440.000, vai citiem vārdiem sakot, divreiz vairāk kā vīriešu, kas pārsniedz šo robežu. No 100.000 sievietēm, kas dzimušas starp 1883. un 1885. gadu, pēc 70 gadiem dzīvas vēl bija 69.613, bet no 100.000 vīriešiem, kas dzimuši tajā pašā laikā, dzīvi palikuši vairs tikai 54.054. Interesanti atzīmēt, ka visos vecumos sievietes izrādās izturīgākas kā vīrieši. Un pat jaundzimušās meitenes ir daudz izturīgākas kā zēni. No 100.000 meitenēm, kas dzimušas starp 1948. un 1950. gadu, dzīvo vēl šodien 97.471, bet no zēniem dzīvi palikuši tikai 96.811. Meitenes, kas dzimušas starp 1953. un 1955. gadu, var cerēt sasniegt 73 gadu vecumu, bet zēni nesasniegšot caurmērā vairāk kā 67 gadus.

Vajadzētu beidzot noskaidrot, kas pagarina daiļā dzimuma mūžu? — Ārstiem un zinātniekiem nav daudz padomu, ko piedāvāt kungiem, kas liekas nespējīgi cīnīties pretī dabas likumiem. Viņi saka tikai trīs lietas: mazāk strādāt, mazāk dzert un mazāk smēķēt. Bet arī ar to vēl uzvara par daiļo dzimumu nav nodrošināta, jo cīņa šoreiz pret vājo dzimumu nozīmē arī cīņu pret laiku un laikmetu. — Daži biologi domā, ka sievietēm esot dabisks spēks, kas viņu mūžu padarot gaŗāku nekā vīriešu.

Vīriešiem derētu padomāt, vai viņiem nav kas kopējs ar tām 70 dzīvnieku sugām kā tārpiem, insektiem, zivīm, čūskām, krabjiem, zīdītājiem un putniem, kur vīriešu kārtas pārstāvji dzīvo īsāku laiku kā mātītes.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REALTOR
Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.
Pārstāvji: ED. KARNUPS, T. TAURITIS un O. TOLIS.

VISU MŪZIKAS INSTRUMENTU VEIKALS UN PĀRSTĀVNIECĪBA
311 BARTON ST., E., HAMILTON, ONT.
Tautiešiem Kanadā speciāla atlaide no 15—25%. Dodu arī uz nomaksu. Garantēta kvalitāte. Tuvāku informāciju sniedz: FELIKSS ALBERTIŅŠ. Tel.: JA 7-8470.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan. katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
1 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

J. KREIĻA FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

A. SILAVS
kungu un dāmu drēbnieks,
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-6089, Toronto.

Mūsu laikraksta Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

PAUĻA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
TEL. RO 6-7038.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLĪVLENDĀ
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA,
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

BLOOR - JANE ST.
$5.000,- iemaksa 8 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar radiātoru - eļļas apkuri, 2 modernām virtuvēm, privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Ilggadīgas hipotēkas. Ļoti izdevīgs pirkums un sevišķi labā rajonā.

DOVERCOURT RD. — DUNDAS W.
$700,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 virtuvēm. Ļoti tīra māja ar labām izīrēšanas iespējām. Privāts iebraucamais ceļš. Ilggadīga hipotēka. Sagādājam nepieciešamo iemaksu.

DAVISVILLE - MT. PLEASANT
$2.500,- ir visa prasītā iemaksa 6 istabu (3 guļamistabu) dubultķieģeļu bungalovam, ar eļļas - radiātoru apkuri, modernu virtuvi, privātu iebraucamo ceļu un garāžu. Pilna prasītā cena $16.000,-. Gadījuma pirkums, jo īpašnieks pārceļas uz Rietumkanādu.

LOGAN - GERRARD ST.
$700,- iemaksa 6 istabu mūra mājai ar lielām un gaišām telpām, modernu virtuvi, eļļas apkuri, nelielu dārziņu un garāžu. Sagādājam nepieciešamo iemaksu.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

D Ā V A N Ā M
o JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
o KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
o ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
o KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Mūsu dārgais

PĒTERIS ČERNAVSKIS

dzimis 1877. g. 25. augustā, Krustpilī,
miris 1959. g. 27. jūlijā, Toronto.

Augšā aiz zvaigznēm
Tu gaismā reiz klusi.
Ko šeitan cerēji,
Sasniegts tur būs.

Sēro SIEVA, DĒLI, VEDEKLAS,
MAZBĒRNI un CITI PIEDERĪGIE

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
JAUNS LATVIEŠU PASĀKUMS
ATVĒRTS VASARNIEKIEM.
2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ★ Brīva laivu lietošana. ★ I e l ū d z
J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street
(tuvu FINA benzīna stacijai).

Ā D A S
Sūtiet ādas preces jūsu piederīgiem.
SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS
2 pāriem zābaku ar visiem piederumiem $14.95
3 pāriem kurpju ar visiem piederumiem $21.50
ENCHIN LEATHER
466 BATHURST STREET, TORONTO.
ATVĒRTS IK DIENAS LĪDZ PLKST 5.30.

M O N T R E Ā L Ā
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
d a b ū j a m i
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
C A L L A
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi.
★ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

DELIKATEŠU VEIKALS LE 4-8974
LITTLE RIGA
343 Roncesvalles Ave., Toronto
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM ARĪ ĀRPUS TORONTO.
Bagātīgā izvēlē eiropiešu gaumē delikateses.
Klājam galdus viesībām katram dalībnieku skaitam.
VIJA KRAUJIŅA. LAIMONS LĪDUMS.

„T E A R O O M"
354½ Yonge St., 2. stāvā, tel. EM 6-2403, Toronto
atvērta no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā, arī svētdienās.
Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama.
Mrs. Karol R E A D E R un padomnieks.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8460
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

KALUPE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

SKAISTAJĀ 1000 SALU APVIDŪ
apm. 180 jūdžu no Toronto, pie Gananoque pilsētas
IZĪRĒJAMAS VASARNIEKIEM
hotelī uz salas mēbelētas istabas
ar VIRTUVES, LEDUSSKAPJA, SILTA un AUKSTA ŪDENS UN MOTORLAIVAS lietošanu. ★ Ideāla vieta makšķerēšanai.
Rakstīt K. K a l n i ņ a m, BOX 192, GANANOQUE, Ont.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Draudzes kanceleja draudzes namā jūlijā un augustā atvērta samazinātu laiku. Regulārām vajadzībām lūdz izmantot otrdienas un piektdienas no pl. 11—1 un no pl. 6—8 vak., kā arī svētdienas pēc dievkalpojumiem attiecīgās baznīcās. Par pārējā laika iespējām lūdz sazināties iepriekš pa tel. SO 8-7721.

2. augustā, pl. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā, un pl. 11,15 Betlēmes baznīcā dievkalpojums; abās vietās mācītājs A. Ozols; pl. 11 draudzes lauku īpašumā dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

9. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, pl. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. O. Gulbis.

16. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, pl. 11 draudzes lauku īpašumā dievkalpojums.

23. augustā, pl. 1,30 Betlemes baznīcā, māc. O. Gulbis, pl. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā, Port Vašingtonā, māc. O. Gulbis; pl. 11 draudzes lauku īpašumā, māc. R. Zariņš.

30. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā, mācītājs R. Zariņš; pl. 11 draudzes lauku īpašumā dievkalpojums.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Svētdienas skolā nodarbības no pl. 9,30—12,30.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā. 3152 S. 17th Ave katru svētdienu, pl. 11 no rīta māc. P. Langins.

Māc. G. Straumanis, 1444 N., Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 2. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p. p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 2. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 9. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 16. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

Sestdien, 22. augustā Bērnu nometnes noslēguma dievkalpojums un ugunskurs Sidrabenē.

Svētdien, 23. augustā, pl. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 6. septembrī, pl. 11 kapu svētki latviešu kapos.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.

2. augustā — svētbrīdis Saulainē

9. augustā, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā.

16. augustā — svētbrīdis Saulainē

23. augustā, plkst. 2 pp. Sv. Jāņa baznīcā.

6. septembrī — kapu svētki latviešu kapu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 1. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums.

Svētdien, 16. augustā, pl. 1 p. p., dievkalpojums.

Svētdien, 30. augustā, pl. 1 p. p., dievkalpojums.

Bramptonas Latviešu ev. - lut. draudzē: Svētdien, 9. augustā, pl. 1,30 p. p., dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijas draudzes vasaras izbraukums zaļumos notiks svētdien, 2. augustā, pl. 11 uz draudzes parasto vietu — pie Simon ezera.

Timminsā svētdien, 9. augustā, plkst. 15, lūt. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Svētdien, 2. augustā, plkst. 11 no rīta draudzes īpašumā Tērvetē dievkalpojums. Māc. V. Šēfers.

Montreālā sestdien, 8. augustā, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums Presbiteriāņu bazn. (Hutchison un Viateur ielu stūrī) māc. V. Šēfers.

Sestdien, 15. augustā, plkst 3 p.p. draudzes lauku īpašumā Tērvetē Bērnu svētku atklāšanas svētbrīdis. Māc. V, Šēfers.

Svētdien, 30. augustā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē sezonas noslēgšanas dievkalpojums. Māc. V. Šēfers.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P. Q. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 9. augustā, plkst. 9.00 no rīta dievkalpojums.

Svētdien, 23. augustā, plkst. 9,00 no rīta dievkalpojums. Spredikos viesis - prāvests Dr. Visvaldis Sanders.

Kristīti: Aleksandra Viviana Horsky, Ēriks Raimonds Bogdanovs, Nils Laiviņš, Pēteris Klāvs Šķepasts, Pēteris Marks Lapiņš.

Laulāti: Juris Salmiņš ar Marutu Voitkus, Arvīds Bļodāns ar Johannu Tertineg.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. dr. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. dievkalpojums 16. augustā, pl. 3,30 p. p.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Park road misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

V A J A D Z Ī G A S
ŠUVĒJAS
ar pieredzi
dāmu mēteļu šūšanai.
AUGSTĀKAIS ATALGOJUMS.
PASTĀVĪGS DARBS.
Pieteikties pēc pl. 5 vakarā pie
Mr. Max Faramovitz,
ERVING POSLUNS SPORT WEAR,
110 SPADINA AVE., 6. stāvā,
T O R O N T O.

Vieninieks vēlas dalīties
ar otru tādu pašu
MĒBELĒTĀ DZĪVOKLĪ,
kurā ir 2 istabas, virtuve, vannas istaba un garāža.
Zvanīt no rīta līdz pl. 3 p. p.
WA 2-7971, Toronto.

LATVIEŠU STUDENTI,
kuri nodomājuši studēt Kingstonā, Ont., var dabūt mēbelētas istabas universitātes tuvumā,
309 EARL ST.,
LIBERTY, 2-3940.

Dzīvoklis pilsētas centrā,
3—4 istabas, pie labas satiksmes,
I Z Ī R Ē J A M S
ar š. g. 1. augustu.
Tel., RO 2-9864, Toronto.

Pilsētas centrā
I Z Ī R Ē J A M S
3 istabu dzīvoklis.
Tel.: WA 2-6354, Toronto.

Tuvu pie Roncesvalles Av.
I Z Ī R Ē J A M A S
2 nemēbelētas istabas ar virtuvi. $9,- nedēļā. 1—2 pieaugušiem.
Tel. LE 4-1659, Toronto.

Broadview - Withrow raj.
I Z Ī R Ē J A M S
2. stāvā atsevišķs mēbelēts 2 istabu dzīvoklis, virtuve ar elektr. ledusskapi, vannas istaba. Garāža uz vēlēšanos. 66 Withrow Ave.
Zvanīt HO 1-4495, Toronto.

High Park
I Z Ī R Ē J A M A
istaba ielas pusē un virtuve 2. stāvā vieniniekam + vieniniecei vai precētam pārim. Zvanīt tikai sestdienās un svētdienās.
RO 6-6343, Toronto.

Bloor - Bathurst rajonā
I Z Ī R Ē J A M A
liela mēbelēta istabu un ledusskapja lietošanu, vārīšanas un parkošanas iespējas.
LE 4-0060, Toronto.

PRIEKA DRUSCIŅA
Grāmatas autore pazīstamā igauņu rakstniece
MAGDA PIHLA
Grāmatu illustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris
Prieka Drusciņa (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, garām bizēm. stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudrība meitenes bērnišķi — naivajā perspektīvā.
Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri izšķiras lēmumus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Drusciņa iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir geniāla humora pazīme. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz geniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.
Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem
Cena 2.00 dol.
D a b ū j a m a
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

H. JANSSEN
Real Estate REALTOR
173 Danforth Ave., Toronto. HO 1-0827
MEMBER OF THE TORONTO REAL ESTATE BOARD, ONTARIO AND CANADIAN REAL ESTATE ASSOCIATION
MĒS RUNĀJAM LATVISKI
HO 1-0827 Mājās BA 5-1975

WOODBINE - GERRARD: 6 istabu kopīga dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, divas modernas virtuves, vannas istaba. Iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Māja labā stāvoklī. Viena izdevīga obligācija. Cena $11.500,-.

JA JŪS VĒLATIES PIRKT VAI PĀRDOT, konsultējiet vispirms mūs. Mēs varam sagādāt pirmās obligācijas, kā arī daļu iemaksas par bankas %%, pie tam baudāt arī dzīvības apdrošināju-mu.

DANFORTH - PLAYTER ESTATE: 14 istabu atsevišķa dubultķieģeļu 4 dzīvokļu māja, ieskaitot plītis un elektriskos ledusskapjus. Mēneša ienākumi $400,-. Eļļas apkure. Garāža. Iemaksa $10.000,-. Atlikums uz 10 gadīgu obligāciju.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

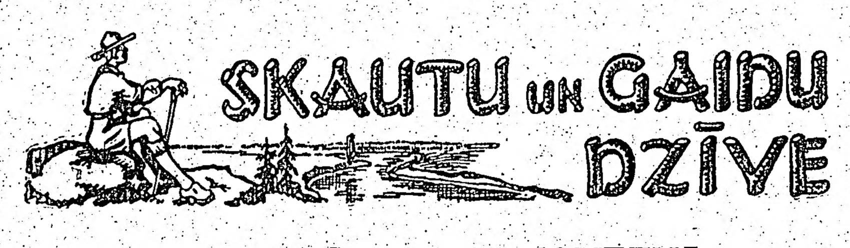

KALAMAZŪ SKAUTI NOMETNĒ

„Vislabāk man nometnē patika bradāt pa upīti" teica mazskauts Jānis Bērziņš, pēc Jelgavas 7ē. skautu un gaidu vienības nometnes slēgšanas 26. jūlija vakarā. Mazās upītes vienā pusē bija novietojušies mazskauti, skauti ,dižskauti, bet otrā krastā gaidas. Jau pirmais rāmais vakars, kad iemītnieki bija sakārtojušies nometnei, puišiem izraisīja domu uzsākt apdziedāšanos ar meitām otrā krastā.

Dziesmas, dziedātas no „sirds", tālu izskanēja plašajos saimniecību laukos un sētās, aiznesot vēsti, ka, lūk, tur upītes krastos latvju zēni un meitenes dzied savas mīļās tautas dziesmas.

Kārtējās nodarbības brīvā dabā un rotaļas visiem ļoti patika. Nometni slēdza ar kopēju svētbrīdi, kuŗu noturēja māc. A. Piebalgs. Šķēršļu gājienā iegūto punktu skaitu paziņoja 3. novada priekšnieks, vad. A. Artmanis, kas arī vadīja nometnes šķēršļu gājienus. Kopnovērtējumā, kā to ziņoja nometnes vadītājs J. Ķesteris, uzvarētājs bija „lūšu" kops, bet mazskautiem „bērzi". Vispārēju uzslavu izpelnījās mazskauti, kuŗi bija vad. Z. Jirgena ,vad. Z. Ķesteŗa un vad. Zanda uzraudzībā.

Pēc patīkami pavadīta laika skauti un gaidas šķīrās, lai atkal satiktos lielajā novada nometnē Detroitā, pēc 27 dienām.

DEVIŅDESMIT DIVAS OPERĀCIJAS ZINĀTNES LABĀ

PA, Čikāgā. — Ārsti pazīst kādu cilvēku ar 64 ciešanu gadiem, kam šajā laikā ir bijusi jau 91 operācija, un pašreiz runā vēl par 92. Viņš vēl runā, bet tikai ar pusi savas mutes.

Viens no pirmajiem radioaktīvitātes upuŗiem ir 84 gadi vecais Dr. Emīls H. Grubbe, kas medicīnas vēsturē pazīstams kā viens no pirmajiem, ja ne pats pirmais, kas pielietojis radioaktīvitāti vēža dziedniecībā. Šajās dienās viņš izcieš savu 92. operāciju.

Viņš runā tikai pusizteiktus vārdus, bet tomēr tos saprot. „Kāpēc viņi jautā man, kādam kroplam individam, vai man tiešām jācieš jau 64 gadus?" Slimnieks ar sirmajie matiem, kas veseļojies jau kādā zviedru dziedniecības iestādē, tad Čikāgā, ir jau pazaudējis pusi savas mutes, arī savu kreiso roku, lielāko daļu deguna, lielāko daļu no savām lūpām, gabalu vaiga un zoda. Un šajās dienās ārsti viņam paredzēja operācijas ceļā noņemt divus labās rokas pirkstus.

„Es esmu pirmais, kas apdedzinājies ar radioaktīvitāti," paziņoja Dr. Grubbe speciālā preses konferencē. Un tālāk nelaimīgais vīrs pastāsta, kā 1895. gadā, strādādams par fiziķi, uzņēmumā, kur gatavoja tukšas plutonija spuldzes ,neapzinādamies briesmu, vairākas reizes spuldzes ņēmis rokās un tās turējis savas sejas tuvumā. Uz viņa rokas parādījies kāds kairinājums, bet viņš nezinājis tā raksturu.

Tad negaidot tā paša gada 8. novembrī Vilhelms Rentgens atklāja nezināmos starus, ko nosauca par X stariem. „Tad tikai man atausa gaisma, ka esmu apdedzinājies ar kādiem stariem," piebilst Dr. Grubbe. „Šie stari radās minētajās bezgaisa lampās, bet bija jau par vēlu, lai sāktu no tiem aizsargāties."

Sešus mēnešus vēlāk viņu jau operēja pirmo reizi sakarā ar radioaktīvitātes ietekmi uz daļiem loecekļiem. Starplaikā, 1896. gadā, viņš mēģināja ar radioaktīvitātes palīdzību ārstēt kādu sievieti, kuŗai krūtīs bija vēzis. Pēc neilga laika viņai sāpes mazinājās. Kopš tā brīža Dr. Grubbe ir apmācījis vairāk kā 7.000 ārstu un techniķu radioloģijā. Beidzot savu stāstu, pirmais radioaktīvitātes upuris un celmlauzis piebilst, ka viņš turpinātu labprāt savus pētījumus, ja nebūtu pats sevi tik daudz sabojājis.

TORONTO DŽESA FESTIVĀLS

Pirmais Kanadas Džesa festivāls Toronto, no 22.-25. jūlijam, pulcināja vairāuks pasaules labākos džesa mūziķus. Kaut gan piektdienas vakara koncerts bija visinteresantākais, arī citos vakaros uzstājās ļoti pazīstami džesisti, kā grāfs Basī ar savu orķestri, M. Koffmana kvartets, un Louis Armstrongs ar savu orķestri.

Piektdienas koncerts iesākās neveikli, ar saspīlējumu klausītājos, kas nebija vēl mūzikā iedzīvojušies. Bet kad uzstājās Džimijs Rašings ar slavenajiem džesa numuriem, kā „Ejot uz Čikāgu", un „St. Louis Blues", klausītāji jau sāka mūzikai dzīvot līdz. Publikai patika arī Saras Vaugnas zemā balss un viņas dziedāšanas stils.

Mejnards Fergusons ar savu orķestri izpelnījās šī vakara labākās atsauksmes. Viņš izcēlās ar savu trompetes solo dziesmās „Tenderly" un „Newport". Kaut gan šis ir viens no jaunākajiem džesa orķestŗiem, tā stils pārspēja ļoti pazīstamo Stana Kentona orķestri.

Teicami spēlēja arī Dāvida Brubeka kvartets ar Pauli Desmondu pie saksofona, sniedzot „Blue rhondo à la Turk", 5/4 taktī. kas izklausījās vairāk pēc klasiskās mūzikas nevis džesa. Turpretim mazie orķestŗi sevišķi neizcēlās, jo brīvdabas skatuvei nav labas akustikas. Koncerts ilga vairāk kā četras stundas.

Bajārs.

NOSKAN TROMPETES

(Pārnesums no 5. lpp.)

Sirmās dāmas spodri baltos cimdos satveŗ vēl spodrākus mutautiņus, lai mirkli piespiestu tos pie acīm un lūpām. Izrāde beigusies, sākas atkal dzīve, un spožā mēnesnīcā no teltsveidīgās teātŗa ēkas slīd ārā ļaužu tūkstoši ar savām rūpēm un prieku, sūtību un likteņiem, izgaistot Stratfordas klusumā.

Bet mazajā rožu parkā, Avonas krastā, ar mēnesstaru uz augstās pieres un sastingušu smaidu lūpu kaktiņos paliek Šekspīra piemineklis, raudzīdamies pāri ciltīm un paaudzēm.

10 GADI ASV LATVIEŠU PAUKOŠANAS SPORTA DZĪVĒ

Bostonā satiksies vecie un jaunie paukotāji

1949. g. oktobrī, kā viena no pirmām latviešu ieceļotāju organizētām sabiedriskām kopām Bostonā sāka darboties Bostonas latviešu paukotāju kopa. Pēdējā izveidojās par mūsu paukošanas sporta dzinējspēku visā austrumu piekrastē, vienīgais faktors ASV latviešu paukošanas dzīvē. Kopa aktīvi piedalījusies arī amerikāņu paukošanas sporta organizēšanā, vadot 3 gadus Jaunanglijas apgabalu ar daudzām amatpersonām apgabala administrācijai, tāpat dodot darbiniekus Ziemeļatlantijas piekrastes pārvaldes aparātūrai un jau 6 gadus pašai nacionālai apvienībai (AFLA) — priekšsēža vietnieku.

Ar 1952. gadu kopa pievienojās Bostonas Daugavas Vanagu apvienībai (toreiz kā autonoma vienība) un tagad ir apvienības sekcija ,kopš 1957. gada darbojoties DV namā. Paukošanās nozare, kuŗas vadība ir Bostones rokās, austrumu piekrastes latviešu sporta pārvaldē iecienīta kā vitāla un dinamiska sportistu vienība ;devusi arī pārvaldei priekšsēžu vietniekus, kasieri, revīzijas kom. priekšsēžus un locekļus. Kopas paukotāji 10 gadu laikā izcīnījuši 75% no austrumu piekrastes tituliem un 30% no amerikāņu Jaunanglijas tituliem. Apmācīti 30 jauni paukotāji, piesaistīti 3 veci paukotāji, un kopas caurmēra sastāvs pēdējos gados ir ap 20 sacīkšu paukotāji. Kopas ilggadīgais instruktors ir vecmeistars Z. Kaktiņš. Kopas caurmēra sekmīgākais paukotājs visā šajā laikā bijis Egils Kaktiņš. Dalībnieku caurmēra vecums — 17 gadu, kas norāda, ka paukošana te balstās uz jaunatni. Tā arī vienīgā vieta, kur organizētas sieviešu paukotājas resp. latviešu paukotājas.

Lielākās grūtības bijušas inventāra iegādē, kur tomēr iegūts ne vien pilnīgs elektriskās špagas aparātūras komplekts, bet arī īsts paukošanas paklājs, kas viss maksājis pāri par 500 dolariem, nerunājot par pašu ieroču amortizācijas procesu. Līdzekļi gūti, rīkojot vērtīgus koncertus Bostonā un arī citur sarīkojumus.

Gadi aizskrējuši ātri, un no pašreizējiem aktīviem paukotājiem, kas visus 10 gadus pastāvējuši un reizē stāvējuši pie kopas „šūpuļa", ir tikai viens — Uldis Kaktiņš. Tā nu,pavirši skatoties, iznāk, ka kopas „pamati" ir bijusi viena ģimene. Taču lieli nopelni bijuši arī Dr. V. Bergam (1950.-1957.) un J. Kēnigam (1951.-1959).

Ievērojot, ka kopa darboties varējusi tikai pa reizei nedēļā (8 mēnešus gadā), kopas panākumi jāatzīst par teicamiem. Sevišķi jāuzsveŗ, ka pagājušā sezonā Jaunanglijas apgabalā nebija labāku vietējo špagas meistaru kā latviešu zēni.

Savu atceri Bostonas paukotāji iecerējuši 17. un 18. oktobrī (17. okt. 1949. g. notika arī pirmās latviešu paukošanas sacīkstes austrumu piekrastē, reizē arī vispār pirmās šajā kontinentā). Kārtējās Austrumu piekrastes meistarsacīkstes — 17. oktobrī būs akcentētas kā atceres sacīkstes, kuŗās piedalīsies daudz vairāk paukotāju kā parasti (Filadelfijas, Ņudžersijas, Ņujorkas, Ročesteras un Detroitas). Atceres ballē ieradīsies Ņujorkas populārais aktieris — humorists Ansis Mitrēvics, lai gādātu par patiesu jautrību. Tur pulcēsies arī visi „izbijušie" un „pensionētie" paukotāji, lai atkal reizi būtu kopā ar veciem un jauniem draugiem. 18. oktobrī — atceres akts un mūzikālā daļa. Visi sarīkojumi notiks Bostonas Daugavas Vanagu namā, 23 Kenilworth St. Roxbury, Mass.

K.

Jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā

Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā notiks svētdien, 16. augustā, Sidrabenē. Sākums plkst. 11.00.

Jaunatne sacensībām iedalīta 3 vecuma grupās: I 8—10 g. v., II 11—13 g. v., III 14—16 g. v.

Sacīkšu programmā 60 m skrējiens un tāllēkšana — visām vecuma grupām, lodes (4 kg) grūšanā — II un III grupai, augstlēkšana — visām vecuma grupām zēniem, bet II un III gr. meitenēm.

Dalībnieku pieteikšanās sacīkšu dienā pie starta.

LSAK

AUGUSTS PIRMS 45 GADIEM

(Pārnesums no 4. lpp.)

nu jau skaidri varēja saskatīt to dūmeņus, zemos mastus un šo to no klajiem, kas atgādināja divus mēbeļu vezumus ar stāvus gaisā izslietām galdu un krēslu kājām un vēl šādiem un tādiem nesimetriskiem krāmiem. Kuģi, likās, stāvam uz vietas, vai vismaz to gaita bija tik lēna, ka tie šķita nebraucam.

Bet, kas tas? No kāda apgāsta galda kājas izšāvās melns dūmu mākonis! Tāds pats mākonis izšāvās arī no otrā mantu vezuma, un tam pakaļ izskrēja dzeltēna liesmas strūkla. Mazas uguntiņas viena pēc otras uzliesmoja uz abiem kuģiem, kas drīz ietinās melnos dūmos. Katru uzliesmojumu pavadīja spēcīgs, skaļš dārdiens, kas ar platu un nenoteiktu troksni atbalsojās Kaŗa ostas priedēs. Virs Kaŗa ostas pacēlās melni dūmi, kas ilgi turējās gaisā vēl pēc abu kuģu nozušanas. Kaŗš bija pietuvojies Liepājai! Bija 1914. gada 2. augusts.

Gluži kā 2. pasaules kaŗā, kad vācu lidmašīnu nomestās bumbas virs Liepājas Kaŗa ostas, kur atradās boļševiku bazes, izraisīja paniku šeit stacionētās sarkanarmiešu vienībās un visā boļševiku pārvaldītā pilsētā, tā arī vācu kreiseru lielgabalu bumbas 1. pasaules kaŗā tā satrauca cariskās Krievijas vietējā garnizona vadību, ka krievu admirālis panikā pavēlēja uzspridzināt Liepājas nocietinājumus, kaut gan krievu armija maršēja Ritprūsijā, kur guva vienu sākuma uzvaru pēc otras. Gadiem būvētie Liepājas apcietinājumi uzlidoja gaisā līdz ar tajos ieguldītiem miljoniem. Biezās kazematu betona sienas saplaisāja lielās spraugās kā pēc zemestrīces, un neskaitāmie pazemē izbūvētie pulveŗa pagrabi ar savām virszemes betona ieejām pārvērtās akmens čupās. Nebija šaubu, ka nocietināto Liepājas pilsētu neaizstāvēs.

Kaŗa izcelšanās ar Vāciju pilnīgi pārveidoja krievu valdības attieksmes ar Baltijas vāciešiem, kas visu laiku atradās privilēģētākā stāvoklī. Krievi ar vāciešiem kaŗoja, Vācija bija ienaidnieka valsts, bet tai simpatizēja Baltijas vācieši, kas krievu valdībai, protams, nebija noslēpums, un pret vietējiem vāciešiem sākās represijas. Latvieši, kam pret vāciešiem ilgu laiku bija saglabāts rūgtums, it sevišķi pēc 1905. gada, katru krievu valdības soli pret vietējiem vāciešiem uzņēma ar dziļu gandarījumu. Latviešu krieviskais patriotisms brīžiem radīja pat ļoti krasu izpausmi. Tā Liepājas pamatskolas pārzinis J. Stūrītis bija nokabinājis no skolas sienas cara Nikolaja 2. ģīmetni, kuŗu uzkāris kaklā, staigāja pa pilsētas ielām, dziedot skaļā balsī Krievijas himnu: Bože, carja chrani (Dievs, sargi ķeizaru). Viņam pakaļ soļoja daži latvieši un sirsnīgi dziedāja līdzi. Valsts domes deputāts J. Goldmanis latviešu tautā bija izplatījis savu runu, kuŗā kādā vietā izsaucās: „Vācijas tirāns (domāts Vilchelms 2.) izpeldēsies asins jūrā!"

Krievu laikrakstā „Novoje Vremje" parādījās kāda Ŗeņņikova rakstu sērija par brīnumzemi Baltiju, kur atklāja vāciešu nelojalitāti. Krievijā aizliedza izdot vācu avīzes, tāpat noliedza vācu valodā sarunāties. No ielu izkārtnēm nodzisa vācu valodas ielu nosaukumi. Dažus vācu tautības administrātorus apcietināja un izsūtīja uz Sibiriju.

Krievu uzvaras austrumfrontē bija ļoti īsas. Jau augusta beigās krievi piedzīvoja smagu sakāvi pie Tannenbergas un tiem drīz vien vajadzēja Ritprūsiju atstāt. Hindenburga vadītais kaŗaspēks ātri lauzās uz austrumiem. 1915. gada pavasarī plašs vācu un austriešu uzbrukums sākās visā austrumu frontē un krieviem vajadzēja atstāt arī Galiciju, kur tie sākumā par austriešiem guva sekmīgas uzvaras un bija okupējuši gandrīz visu šo apgabalu. Drīz vien vāciešiem krita Polija, Baltkrievija, Lietuva un no Latvijas — Kurzeme!

23. aprīļa vakarā vācieši pa veco vācu ordeņa pasta ceļu no Klaipēdas ienāca Liepājā. Pa Nīcas - Bernātu - Liepājas ceļu viņu pelēkās kolonnas nepārtraukti plūda Vecliepājā, pilsētas daļā rietumos no tirdzniecības ostas, kas pilsētu sadalīja 2 daļās: Jaun- un Vecliepājā. Pilsētā iesoļoja kājnieki, smagi dārdēdama brauca artilerija, kuŗas lielgabalus vilka Šlezvigas - Holšteinas tīrasiņu zirgi, viegli rikšoja jātnieku vienības, kuŗu zirgos sēdēja vācu kavaleristi ķiverēm galvās. Vispēdīgi kūpēdami nāca kaŗa lauka virtuves katli un provīziju vezumi. Pirmie katli tirgus laukumos jau dalīja kaŗavīriem viru — vārītas „šābeļpupas" ar sasmalcinātu vērša gaļu. Resns pavārs ar lielu virtuves kausu lēja kaŗavīru katliņos biezu spīdīgu viru, skaļi iesaukdamies: „Weiter!" Kaŗavīri no pilnajiem katliņiem, sasēzdamies kur kuŗais, strēba viru īsām baltmetala kaŗotēm, pie kuŗām bija piekniedēts arī galda nazis un dakšiņa. Karsto viru tie dzisināja zaļgano katliņu vākos, kas reizē izpildīja arī šķīvja vietu. Dažs pēc maltītes ieņēma arī pa malkam no plakanās, audeklā ietītās pudeles, kas katram kaŗavīram karājās pie ādas vidusjostas līdzās plakanajam durklim. Bija arī durkļi, kuŗu vienā asmeņu pusē atradās zāģim līdzīgi zob' Ja tāds durklis trāpot krieva vēderu, tas izraujot visus kāpostus laukā, sprieda kaŗa lietu pazinēji civīliedzīvotāju starpā, kas bija sastājušies apbrīnot ir vācu formas, ir ieročus.

Nonākot līdz tirdzniecības ostai, kuŗu tilti bija izgriez', vācu kareivji apstājās, un komandas virsnieks skaļā balsī teica: „Im Namen des deutschen Kaisers, bis hier ista das deutsche Boden!" (Vācu ķeizara vārdā — līdz šejienei ir vācu zeme!).

Vācieši uzstādīja vairākas tālšāvēju lielgabalus ar paceltiem stobriem uz Kaŗa ostas pusi. Naktī tie raidīja uz Kaŗa ostu vairākus šāvienus. Kaŗa ostā bija klusums, un no turienes neviens neatbildēja. Krievi bija izvākušies, neviena nepamanīti. Labi izgulējušies, noskuvušies un nomazgājušies, vācieši no rīta padzēra kafiju un ieņēma Kaŗa ostu, cietoksni, uz kuŗu krievi bija likuši tik lielas cerības un bija būvējuši gadiem ilgi . .

Mūsu mīļā

ŅINA FIBIGS - BRENCIS dz. Magaziņš,

dzimusi 1904. g. Latvijā, pēkšņi šķīrusies no mums traģiskā nāvē 1959. g. 18. jūlijā ASV, Čikāgā.

Dziļās sērās

TĒVS, MĀTE, VĪRS, MĀSA, KRUSTMEITA un citi PIEDERĪGIE

Pēkšņi no mums šķīries mūsu mīļais

JĀNIS ARNOLDS BRAMANIS,

dzimis 1904. gada 28. martā Ogrē, miris 1959. gada 29. jūlijā Toronto. Izvadīšana no Rosar apbedīšanas biroja, 467 Sherbourne St., uz Jorkas kapu laviešu nodalījumu sestdien, 1. augustā, pl. 11-os no rīta.

Tumšzaļā efeju ēnā
Vējš pakaŗ kokli. Un klus'.
Un gājējam čukst: bija nemiers.
Atpūta nu būs. Lai dus.

Dziļās sērās ĢIMENE.

No mums šķīries mūsu mīļais DV Toronto nodaļas biedrs

JĀNIS ARNOLDS BRAMANIS,

dzimis 1904. gada 28. martā Ogrē, miris 1959. gada 29. jūlijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

DV TORONTO NODAĻA.

JAUNĀKAIS LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CREST FLORISTS
567 Mount Pleasant Rd., Toronto
Tel. HU 7-0491
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
Erna Jansons Elmāra Gulbis

OSKARS **PERRO** REALTORS

Lai pie labas mājas tieci . . .
Zvani Lennox piecreizpieci . . . . .
LE 5-5555
1595 BLOOR ST., W., TORONTO.

TORONTO RIETUMOS — $1.500,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai, ar ūdens - eļļas apkuri. Skaists dārzs. Ļoti labi uzturēts īpašums. Daļa mēbeļu un liela plīts ieskaitīta cenā. Īpašnieki patur vienu atklātu ilggadīgu obligāciju par atlikuma summu. Maksājumi apm. $72,- mēnesī.

PARLIAMENT - BLOOR — 6 istabu atsevišķi stāvoša māja, piemērota 2 ģimenēm. Divas atsevišķas ieejas. Iemaksa — $1.200,-. Pilnā cena $13.500,- Eļļas apkure. Nodokļi tikai $66,- gadā. Divas virtuves. Daļēji izbūvēts pagrabs. 10-gadīga obligācija.

BLOOR - JANE, dienvidos no Bloor — atsevišķa 8 istabu divstāvu dubultķieģ. māja. Ūdens - eļļas apkure. Iebraucamais ceļš un garāža. Liels dārzs ar augļu kokiem. Prasītā cena $18.900,-. Iemaksa $6.000,- vai mazāk. Zvanīt nekavējoties Kārlim Rangam. Īpašnieks izceļo.

SEKOJIET MŪSU SPECIĀLSLUDINĀJUMIEM LIELAJOS DIENAS LAIKRAKSTOS.